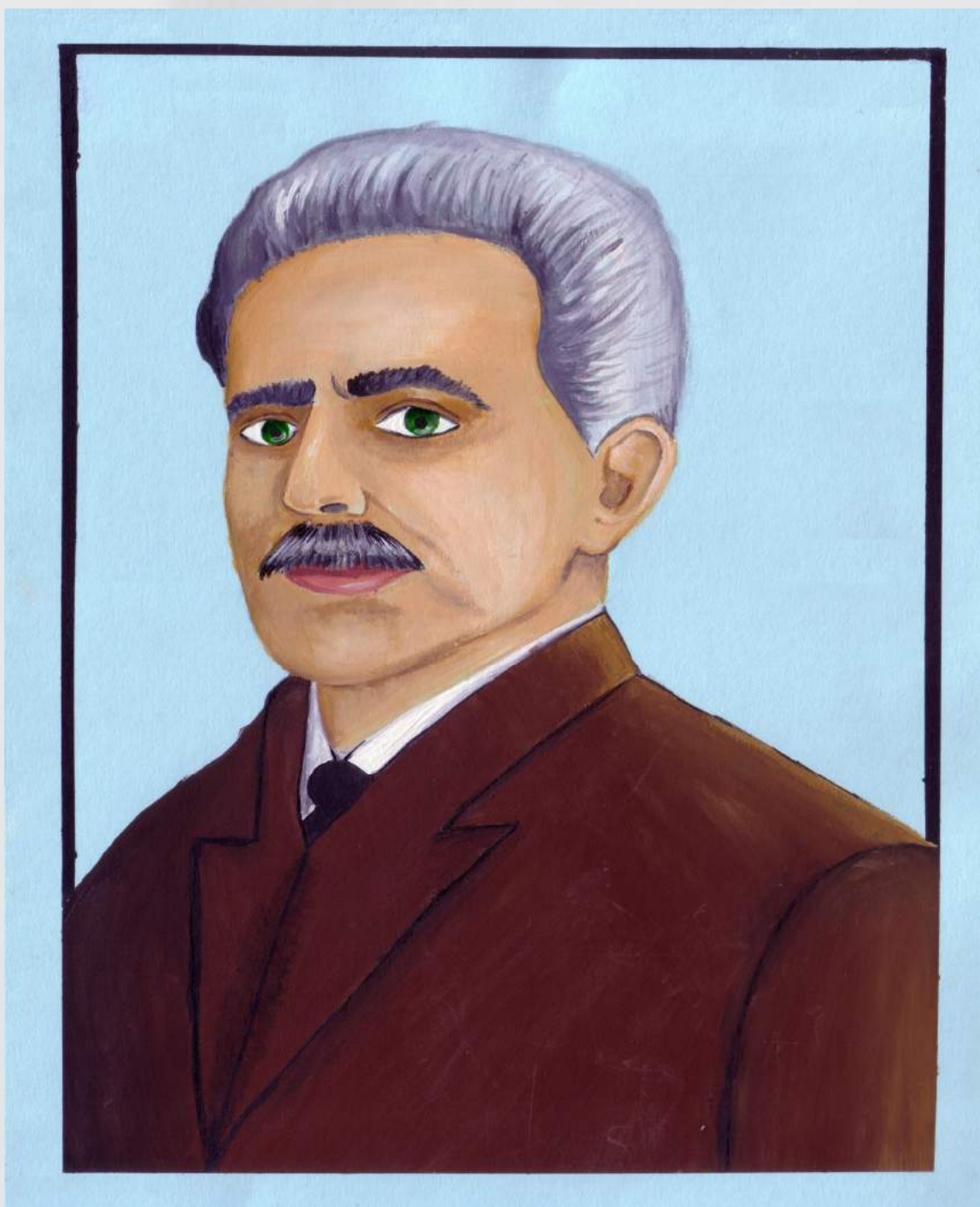

Colegiul Național „IOAN SLAVICI” Satu Mare

*Lucrările Concursului Județean
„Ioan Slavici -
clasicul moralist”*

2017

Ediția a III-a

Redactori-coordonatori:

prof. dr. Alina Dragoș

prof. Adela Filip

bibliotecar Coralia Bodea

ISSN: 2501-952X

ISSN -L: 2501-952X

Grafică copertă : Adelina Manolache, clasa a XII-a D,
Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare

„Una din marile mulțumiri ale vieții e să te știi om bun...”

(Ioan Slavici)

Instituție de prestigiu, cu o bogată tradiție în formarea de educatori, cadre didactice sau profesioniști în diferite domenii de activitate, Colegiul Național „Ioan Slavici” pare să aibă un nume predestinat, dacă ar fi să ținem cont de acest citat din creația prozatorului ardelean.

Dincolo de transmiterea unor conținuturi cognitive, mai mult decât formarea și dezvoltarea abilităților de gândire critică a elevilor noștri, mai presus de valorificarea potențialului și aptitudinilor de orice fel ale acestora, echipa de profesori a acestei școli își propune să transmită tinerei generații... **valori.**

Mesajul nostru sincer și onest este următorul: Colegiul Național „Ioan Slavici” nu formează doar oameni educați, buni profesioniști, ci oameni de nădejde, caractere. Considerăm că aceste cuvinte, prețuite de comunitatea locală, ne reprezintă și ne oferă identitate.

Așa se explică dorința de a duce mai departe un brand, de a-l îmbogăți, aducându-i conotații noi: Concursul interjudețean „Ioan Slavici: clasicul moralist”, care a stârnit un surprinzător interes în rândul participanților. Aceasta deoarece concursul a avut numeroase secțiuni în cadrul cărora participanții și-au putut demonstra talentul: *Creație literară, Eseu critic, Ilustrație de carte* – toate acestea destinate atât gimnaziului, cât și liceului. Am întâlnit lucrări provocatoare, captivante, care au pus juriul în dificultate și am acordat cu bucurie și cu mândrie – premii constând în cărți din domeniul beletristic. Elevii din județele: Maramureș, Timiș, Sibiu, Galați și Satu Mare s-au întâlnit în această sărbătoare a spiritului, împărțășind idei insuflăte de opera moralistului pusteii arădene.

...Am lansat acest proiect - concurs din dorința de a spori cultura organizațională a instituției noastre, o instituție care se bucură de prestigiu și apreciere în spațiul educațional sătmărean. Am considerat că numele lui Ioan Slavici are suficientă prestanță pentru a putea fi evocat sub forma unor sloganuri și a unor ritualuri ce exprimă la nivel comportamental etosul unei școli. Dar întregul demers ne-a dovedit încă o dată, dacă mai era necesar, că opera este chiar mai puternică decât numele, decât autorul. Și astfel, o lume întregă de păduri narrative ni s-a deschis, ca o priveliște a necuprinsului.... Se prea poate ca orizontul acesta să fie din nou iscodit de ochi pătrunzători și în anul ce va veni. Nu pot decât să-mi exprim nerăbdarea!

prof. dr. Alina Dragoș

COLEGIUL NAȚIONAL „IOAN SLAVICI” SATU MARE
440042 Str.Ioan Slavici Nr.4, Satu Mare
Tel: 0261-71445 E-mail: secretariat@cnislavici.ro
Fax: 0261-71772 Pagina web: www.cnislavici.ro

Avizat I.S.J.,
Insp. școlar de limba și literatura română:
prof. dr. Boloș Natalia
Insp. școlar pentru activități extrașcolare:
prof. Miclăuș Nicu Sever

Aprobat,
Insp. școlar general:
prof. Durla Călin

Nr./

Nr...../.....

CONCURS INTERJUDEȚEAN “IOAN SLAVICI - CLASICUL MORALIST”
-Ediția a III-a, mai, 2017-

ARGUMENT

Dacă Eminescu e axa fundamentală a poeziei române moderne, iar Caragiale un pilon fundamental al creației dramatice, Ioan Slavici este, alături de Creangă, cel care a pus bazele prozei noastre moderne.

Receptarea sa de către conștiința literară a contemporanilor și a urmașilor a fost însă mai lentă.

Asimilat adesea creatorilor minori ai veacului trecut transilvănean, i s-a reproșat, exagerându-se, "didacticismul" și limba "ternă". Descoperindu-i-se, mai apoi, adâncimea observației sociale și psihologice, i s-a recunoscut statutul de deschizător de drumuri în proza ardelean (I. Breazu, G. Călinescu, T. Vianu). Odată cu deceniile șapte-opt ale secolului XX, modernitatea lui Slavici este recunoscută întrutotul, prin argumente precum: "reflexia în ficțiune a subconștientului auctorial" (Magdalena Popescu) sau a unei "morale istorice" (M. Zăciu). Scriitorul se desparte cu determinare de clișeele romantismului, fiind, prin vocația de a picta medii psihologice, un precursor. Conservatorismul său merită deopotrivă a fi pus în discuție, alături de eticheta eticismului, ce i s-a atribuit. Principiul lui Slavici nu a fost eticul, ci calitatea umană, "firea omenească", "rânduiala" - acestea înglobând eticul și filosoficul. Standardele de umanism i-au slujit ca unitate de măsură și pentru sine și pentru eroii săi, fiind, astfel, unul dintre primii care observă limba română sub aspectul de purtătoare a unor elemente de gândire și simțire specifice, premergând unor Blaga, M. Vulcănescu, C. Noica. Ioan Slavici și-a înțeles și asumat destinul de întemeietor, aspirând la o revoluționare a întregii societăți.

Prin basmele, nuvelele, romanele și memorialistica sa, Slavici este, alături de ceilalți clasici, scriitorul care a avut o contribuție decisivă la așezarea literaturii noastre în făgașul modernității. Întemeietor al realismului nostru modern, scriitorul va fi punct de reper nu numai pentru romanul social, ci și pentru cel psihologic, Rebreanu, Camil Petrescu sau Marin Preda neputând fi explicați în literatura noastră fără anterioritatea slavi-ciană.

Vă invităm, așadar, la o incursiune în creația acestui clasic moralist, precursor al romancierilor obiectivi, realiști, care a privit viața sub aspectele ei etice și din perspectiva unui fin umanitarism.

COLEGIUL NAȚIONAL „IOAN SLAVICI” SATU MARE
440042 Str.Ioan Slavici Nr.4, Satu Mare
Tel: 0261-71445 E-mail: secretariat@cnislavici.ro
Fax: 0261-71772 Pagina web: www.cnislavici.ro

REGULAMENTUL CONCURSULUI

Catedra de Limba și Literatura română de la Colegiul Național "Ioan Slavici" în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare organizează a doua ediție a Concursului interjudețean "Ioan Slavici-clasicul moralist".

Concursul se adresează elevilor de gimnaziu și celor de liceu, iar premiile (I, II, III și Mențiuni) se vor acorda pentru nivelul I (clasele V-VIII) și, separat, pentru nivelul II (clasele IX – XII). Toți elevii și profesorii coordonatori vor primi adeverințe de participare.

Concursul interjudețean "Ioan Slavici-clasicul moralist" este o manifestare culturală ce își propune promovarea, răspândirea cunoștințelor de cultură generală în domeniul literaturii, valorizarea limbajului literar și critic al elevilor, a aptitudinilor creatoare ale acestora, în vederea formării și modelării personalității lor, având ca sursă de inspirație și reper creația lui Ioan Slavici.

Specificul competiției constă în următoarele **obiective** principale:

- cunoașterea operei marelui prozator;
- încurajarea lecturii;
- dezvoltarea competențelor de scriere și interpretare;
- stimularea gândirii critice;
- valorizarea informațiilor însușite în urma lecturii în creații plastice originale.

SCOPUL

Evenimentul urmărește, prin interacțiunea dintre instituțiile culturale și de învățământ, să încurajeze deschiderea culturală către lectură a elevilor, să valorifice potențialului creativ al acestora, pentru cultivarea simțului estetic și lărgirea orizontului de cunoaștere.

GRUPUL ȚINTĂ: elevii din clasele V-VIII din școlile generale, respectiv IX-XII din liceele, grupurile școlare și colegiile existente în județul Satu Mare și în județele învecinate;

PARTENERI: Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare

INIȚIATORI: prof. dr. Natalia Boloș

prof. dr. Alina Dragoș

COLEGIUL NAȚIONAL „IOAN SLAVICI” SATU MARE
440042 Str.Ioan Slavici Nr.4, Satu Mare
Tel: 0261-71445 E-mail: secretariat@cni Slavici.ro
Fax: 0261-71772 Pagina web: www.cni Slavici.ro

COORDONATORI: prof. dr. Natalia Boloș
prof. dr. Alina Dragoș
prof. Adela Filip
dir. adj. Simona Păcurar

INSTITUȚII COORDONATOARE: Colegiul Național "Ioan Slavici", Satu Mare;
Inspectoratul Școlar Județean Satu Mare

ECHIPA DE PROIECT: bibliotecar Viorica Coralia Bodea

prof. Florica Suciu
prof. Cristina Horotan
prof. Cristina Dregan
prof. Gruia Adriana
prof. Carmen Mike

CONDIȚII DE PARTICIPARE:

Concursul cuprinde trei secțiuni:

A. Literatură

La secțiunea *Eseu* elevii vor realiza un eseu critic original asupra creației lui Ioan Slavici.

La secțiunea *Creație literară* elevii vor realiza creații originale în proză (basm, nuvelă, memorii etc.).

Textele redactate vor fi în limba română, editate în WORD, vor conține diacritice, caracterul Times New Roman, mărimea 12, iar spațiul între rânduri va fi de 1,5. Un elev poate participa cu una sau mai multe lucrări. Elevii doritori să se înscrie la această secțiune vor trimite și fișa de concurs în format electronic odată cu lucrarea/lucrările până la data 31 mai 2016 , la adresa concurs.ioanslavici@gmail.com

B. Ilustrație de carte

Această secțiune presupune înscrierea în concurs a unor lucrări artistice (posibile ilustrații de carte inspirate de întreaga creație beletristică a lui Ioan Slavici) care se vor preda, prin poștă, organizatorilor, până în data de 31 mai 2017, la Secretariatul Colegiului Național „Ioan Slavici”, str. Ioan Slavici, nr. 4, Satu Mare. Lucrările elevilor vor fi prezentate într-un spațiu expozițional în școală, pentru a putea fi văzute de către toți participanții. Un elev poate participa cu una sau mai multe lucrări. Elevii doritori să se înscrie la această secțiune vor trimite și fișa de concurs completată odată cu lucrarea/lucrările.

Informația Zilei

Satu Mare –

Ziua Porților Deschise – o sărbătoare la Colegiul Național „Ioan Slavici”

Ca în fiecare an, Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare a marcat Ziua Porților Deschise vineri, 19 mai, manifestare minuțios organizată de Simona Păcurar, directoare și dr. Alina Dragoș, directoare adjuncată.

A fost un bun prilej de organizare a unor activități specifice, în primul rând de primire a absolvenților de gimnaziu care se gândesc să-și continue studiile la această prestigioasă instituție de învățământ. Cu astfel de tineri elevi sala festivă a liceului era arhiplină. Nu au lipsit nici invitații, între care Călin Durla, șeful Inspectoratului Școlar și Nicu Sever Miclăuș, inspector școlar.

Vizitatorii au fost primiți de leul Salvi

După festivitatea de deschidere a Zilei Colegiului, au urmat activități festive, artistice, științifice, culturale și sportive. Ca o pată de culoare, printre gazde și invitați trona o uriașă mascotă veselă, leul Salvi, pe cât de mare, pe atât de jucăuș. Principala sa misiune era de a-i însoți pe musafiri într-o scurtă plimbare pe aleile umbrite din curtea școlii.

Un program încărcat

Am asistat la câteva puncte din vastul program de activități planificate cu prilejul Zilei Porților Deschise. Astfel, îndată după festivitatea de deschidere, a avut loc premiarea elevilor olimpici, CeNeISti, cum le place lor să-și spună. În continuare, Călin Durla le-a conferit diplome profesorilor performanți din instituție. Pentru a avea o amintire de la eveniment, atât elevii, cât și profesorii și-au făcut poze de grup. A urmat o șezătoare folclorică de la care nu putea să lipsească muzica și dansul.

Din bogatul program oferit mai reținem lansarea revistelor colegiului și festivitate de premiere a participanților la concursul reprezentativ al școlii „Ioan Slavici – clasicul moralist”.

Primirea absolvenților claselor a VIII-a

De fapt, obiectivul central al manifestărilor l-a constituit primirea absolvenților claselor a VIII-a, care urmează să devină elevi ai colegiului. Pentru ei s-a organizat prezentarea ofertei educaționale și a diverselor proiecte școlare și extrașcolare; o sesiune de comunicări științifice în limba engleză și audiții de texte literare, precum și concursul dintre clasele a IX-a, „Dialog pe aceeași scenă”.

SECȚIUNEA
CREAȚIE LITERARĂ—ciclul primar

Fetița care a învățat să iubească lectura

Într-un orașel trăia o fetiță pe nume Lisa. Ea avea opt ani și era în clasa a doua.

Lisa avea o statură potrivită pentru vârsta ei, ochii erau albaștri ca cerul, iar părul îi era negru ca abanosul. Ea mergea cu drag la școală în fiecare dimineață. Îi plăcea mult să învețe.

Când era în clasa întâi, Lisei nu prea îi plăcea să citească, deoarece ea citea mai încet și nu prea avea încredere în ea.

Într-o zi mama o sfătuit-o să înceapă să citească în fiecare zi câte puțin din ceea ce îi place cel mai mult.

Lisa a început să citească cărți despre animale, legende, basme și toate acestea la un loc au încurajat-o de a citi mai multe cărți.

Doamna învățătoare i-a făcut cunoștință cu doamna bibliotecară și cu biblioteca.

Biblioteca era o încăpere mică plină de cărți. Înăuntru cărțile erau așezate pe rafturi pe autori în ordine alfabetică. Acestea erau vechi, dar foarte interesante.

Prima carte împrumutată de Lisa a fost „Creanga de alun” (povești populare). Cartea avea trei povești minunate. Fiecare carte împrumutată trebuia restituită în două săptămâni. După această perioadă cartea se înapoia și puteai împrumuta alta.

Apoi, venise vacanța de vară, vacanța mult iubită de copii.

Lisa și-a petrecut vacanța citind cărți care o provocau de a citi cât mai mult. Ea avea un loc special de citit lângă fereastră: o canapea mică mov și o pătură albă. Săgețile de foc ale soarelui răzbăteau prin fereastră. În aceea lumină caldă Lisa citea...

La sfârșitul verii, când a început școala, Lisa și-a dat seama că citea foarte frumos și cursiv. După această vară minunată Lisa a învățat să iubească lectura.

Vereș Denisa,
clasa a III-a C, Școala Gimnazială “Grigore Moisil” Satu Mare

O fată ce nu și-a pierdut încrederea

Într-o seara Violet a auzit o poveste. Mama ei îi spunea în fiecare seară povestea. Acea poveste se numea „Lumea poveștilor” .

Violet s-a pus pe învățat. A fost prima în clasă. S-a angajat la o firmă de construcții ca și contabilă și a strâns bani pentru o excursie. Și nu după mult timp a zburat în Franța.

A ajuns la un muzeu unde erau confecționate obiecte din povești. A intrat într-o galerie în care era expusă o oglindă. Violet a atins-o și mâna a intrat în oglindă. Apoi a intrat cu totul în oglindă. A ajuns într-o încăpăre cu uși multe. Pe fiecare dintre uși scria titlul unei povești: *Mica Sirenă*, *Alice în Țara Minunilor*, *O poveste încâlcită*, *Albă-ca-Zăpada*, *Frumoasa din pădurea adormită* și *Frumoasa și bestia*. A deschis ușa cu titlul *Alice în Țara Minunilor*. Această ușă a trimis-o direct pe o tablă de șah unde regele Alb se lupta cu regele Negru. Regele Negru cum a văzut-o a recrutat-o ca și pion. S-a luptat dar i-a venit o idee. S-a apropiat de marginea tablei de șah și a plecat în fugă. Și-a întors capul să vadă dacă cineva a urmărit-o. Când s-a întors în față a dat de Alice. Aceasta a condus-o pe Violet la Pălărierul nebun care i-a confecționat o pălărie hazlie. După această întâmplare a dus-o la ceai. S-au distrat de minune dar s-a făcut târziu. Alice l-a rugat pe iepure să întoarcă ceasul la ora 1:00. Și ce să vezi! Din apusul cristalin s-a transformat în miază-zi. După ce au petrecut, Alice a condus-o la ușile ce duceau spre alte povești. De data aceasta a ales ușa pe care scria *Mica Sirenă*. Această ușă a teleportat-o în mijlocul unei parade cu flori de pe fundul oceanului. Deodată cineva a prins-o de mână, era Ariel. Mare i-a fost mirarea lui Violet. Ariel i-a făcut cunoștință cu tot regatul. A dus-o în locuri care au fost descoperite numai de Ariel. Dar locul preferat a lui Violet a fost reciful cu corali curcubeu. Acolo era petrecerea culorilor încontinuu. Ariel a trimis-o la ușile care te duceau la restul poveștilor. De la Ariel a primit un colier cu scoici fosforescente curcubeu. Apoi a ales ușa *Frumoasa și bestia*, și cât ai clipi a ajuns în fața Ceasornicului și al Bestiei. Erau în scandal deoarece Ceasornicul a dat cu o ora mai în spate ceasul, deoarece vroia să prindă meciul de volei, și Bestia nu a ajuns la timp după Belle. Violet a intervenit între ei și a calmat spiritele. Dar fiindcă Belle era plecată Violet s-a plictisit. Bestia a încercat să o ajute dar nu erau lucruri interesante în castel. Așa că i-a dat o petală lui Violet să o admire. Acea petală a fost din trandafirul care îi spunea Bestiei cât timp mai are până va rămâne pe veci Bestie. Ceva interesant în sfârșit. Belle a ajuns acasă obosită crezând că Bestia a uitat de ea fiindcă s-au distrat de minune cu Violet. Așa că Belle a venit singură la castel și a condus-o pe Violet către celelalte uși. Se îndreptă către o *Poveste încâlcită*. Acuma a fost trimisa în părul lui Rapunzel. Cu greu a reușit să scape. Fericite, cele două fete au mers la cules de zmeură. Când au ieșit din tufe erau pline de zmeură. Au călărit pin pădure. S-a făcut târziu așa că au mers la *Albă-ca-zăpada*. Cei șapte pitici o luară pe sus și o duseră în mină să-și aleagă cel mai frumos diamant. Dar nici că a ajuns bine, că Mutulică i-a adus un diamant pe măsura sa. *Albă-ca-zăpada* le-a făcut o pască de nota 10. Tuturor le-a plăcut pasca. Dar mai avea o poveste de vizitat. Și fără să iasă din povestea *Albei-ca-zăpada* a ajuns în povestea *Frumoasa din pădurea adormită*. Era pe un scaun în fața Aurorei. Amândouă au stat de vorbă. Aurora i-a zis că ei i se întâmpla toate astea pentru că în lumea poveștilor viața lui Violet pentru toți e o poveste. De aceea toți au cunoscut-o de la Alice până la Aurora. Violet a fost surprinsă. Și cât ai clipi din ochi ea s-a întors la normal în Franța. Pentru Violet a fost uimitor tot ce i s-a întâmplat. Dar a uitat ceva. A intrat din nou în oglindă, și în fiecare poveste a mulțumit tuturor pentru cele mai frumoase experiențe.

S-a întors în Franța și la 90 de ani a revenit în lumea poveștilor, dar asta e o altă poveste pentru altă dată .

Mureșan Iulia,
clasa a III-a C, Școala Gimnazială "Grigore Moisi" Satu Mare

S-a întors primăvara

Săturându-mă de iarna morocănoasă m-am bucurat să plec în week-end la bunici, sperând că se va schimba ceva.

Ajungând acolo am constatat că a venit barza, aducând cu ea primăvara. Primăvara a presărat în pădure primii ghiocei pe petecele de pământ fără zăpadă, gâzele, somnoroase, au ieșit din ascunzători, căldura soarelui dezmiardă mugurașii ce pleznesc rând pe rând scoțând la iveală micile frunzulițe verzi. M-am bucurat să văd mieii care au ieșit la joacă pe câmpul verde, precum și furnicile harnice care lucrează toată ziua printre florile învăluite în parfum îmbătător și explozie de culoare.

Soarele s-a arătat de după un norișor albastru și a început să se minuneze de splendoarea primăverii, ceea ce m-a făcut să doresc să avem un singur anotimp.

*Giurgi Ioana,
clasa a III-a D, Școala Gimnazială „Grigore Moisi” Satu Mare*

O întâmplare hazlie

Era o zi însorită de primăvară. Marian ieșise de la școală. Ca să ajungă acasă trebuia să treacă printr-un parc plin cu broaște.

Ajunse în acel parc. Deodată o broască îi sări înaintea și îi spuse:

- Dacă mă vei săruta, eu mă voi transforma într-o prințesă frumoasă! Te voi iubi din tot sufletul meu!

Acesta n-o băgă în seamă și o îndesă, cum putu mai bine, în buzunarul lui.

După un timp aceasta îi spuse, sărind afară:

- Poate nu ai auzit! Nu-i nimic! Îți mai spun odată! Dacă mă vei săruta, voi fi o prințesă frumoasă! Îți voi face curat în cameră, îți voi face temele, îți voi găti și te voi iubi!

Marian urmări atent ce spuse broasca, dar apoi o băgă din nou în buzunarul său.

Imediat broasca sări afară, nervoasă, zicând:

- De ce nu mă săruți odată, ca să devin o prințesă frumoasă?!

- Îmi pare rău că te-am supărat, dar eu sunt un copil de zece ani și nu am nevoie de o prințesă frumoasă, dar e palpitant să vorbesc cu o broască.

Broască plecă.

*Mark Mihai,
clasa a III-a B, Școala Gimnazială „Grigore Moisi” Satu Mare*

În excursie

Într-o dimineață, când s-a ivit discul roșu al soarelui, Ana s-a trezit pregătită să meargă pe munte cu familia ei.

Când au ajuns, adia un vânt potolit. Soarele își trimitea cu dărnicie razele pe acel munte. Cerul senin, albastru ca floarea de „nu mă uita” nu avea puful alb al norilor. Pe munte, văzduhul mirosea a ierburi, a frunze proaspete.

Vulturii începură să fâlfâie din aripi. Șoimul își căuta hrana. Șoimul are pene negre și gheare ascuțite, iar vulturul are capul alb, cu corpul, aripile și coada, negre. El zbura ca o pasare măiastră la mari înălțimi. Ana s-a înspăimântat de cele două păsări, dar tatăl ei îi explica că dacă sunt lăsate în pace, nu vor face niciun rău. Apoi, își instalară corturile. Când au terminat, s-au odihnit puțin. Când Ana s-a trezit, a văzut că aproape era noapte. I-a trezit și pe părinții ei și și-au făcut o poza .

La întoarcere, pe drum, s-au oprit lângă un izvor cu apă rece de munte, la marginea căruia au servit masa. Când au terminat, au continuat drumul, iar când au ajuns acasă, pe cerul nopții licăreau stele mici ca niște ținte de argint.

Ana a fost foarte impresionată de vietățile muntelui, de adierea plăcută a vântului și de apa rece de izvor.

A doua zi, Ana le-a povestit prietenilor despre ziua frumoasă petrecută împreună cu familia ei pe munte.

Mărcuș Diana Maria

clasa a III-a C, Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare

Veverița

Era o zi frumoasă de vară. Mingea de aur de pe bolta azurie strălucea atât de puternic... încât razele dogoritoare ne-au îndrumat pașii către pădure.

Împreună cu părinții și prietenii noștri am pornit spre pădure. Ne-am plimbat și am admirat frumusețile naturii: verdele smarald al copacilor, trunchiurile brăzdate de timp, luminișurile scaldate de lumina aurie, scorburi pline de viață, pietrele pline de mușchi.

Dintr-o dată în fața noastră s-a ivit o flacăra jucăușă care se cățără prin copaci. Era, cea pe care, mai târziu aveam să o botezăm Zvârluga, o veveriță mică și neastâmpărata. Avea o coadă lungă și stufoasă, iar blănița ei era roșcată. La capul ei mic avea două urechi ca doi mugurași și doi ochișori negri ca tăciunele.

Când o strigam, îmbiind-o cu nuci și cu alune, îndată și apărea. Prindea alunele cu lăbuțele, apoi dispărea ca o năluca printre copaci.

Moraru Karina

clasa a III-a C, Școala Gimnazială “Grigore Moisil” Satu Mare

Poveste din Grifonstone

Undeva departe, într-un loc mirific numit Valea Curcubeului, râurile aveau apa în toate culorile iar cascadele străluceau multicolore. Soarele era zâmbitor mereu. Totul era verde și florile răspândeau parfumuri îmbietoare.

Acolo locuia Gilda, un pui de grifon al curcubeului. Această specie de grifon are vârful penelor și coada în culorile curcubeului.

Gilda își mânca micul dejun, pește curcubeu cu extra lămâie, când deodată o auzi pe mama ei:

- Gilda, hai aici!

Gilda a mers la mama care i-a spus că se vor muta în Grifonstone deoarece acolo locuiau bunicii

Gildei. La auzul veștii, micul pui de grifon s-a aruncat în pat: „Nu mă duc acolo nici într-un milion de ani” își spuse ea. Gilda credea că nu o să-i placă deloc acolo, dar părinții nu se lăsă convingși de cuvintele ei.

Micul grifon și-a făcut bagajele și a zburat cu părinții ei până în Grifonstone. Toți locuitorii ținutului erau gri și păreau înțepeniți ca pietrele. Gildei i se păreau cam morocănoși.

- Nu-mi vine să cred că mami a copilărit aici! spuse Gilda

- O să te obișnuiești, o asigură tatăl ei.

Acum au ajuns la noua lor casă. Era super pietroasă.....A doua zi micul grifon se pregăti să meargă la școala de piatră pietros de pietrificată. A luat micul dejun: terci de piatră, oribilă chestie. Apoi ajunsă la școală, Gilda nu și-a făcut nici un prieten, deoarece grifonii de piatră se ciondăneau în continuu. La ore nu se prea descurca deoarece nu știa nimic din materiile de studiu de la noua școală.

Într-o zi veni rândul orei de cristalizare cristalică. Atunci auzi vocea profesorului Griff:

- Hei, îți voi spune un secret, bine?

- Da?

- Și mie mi-a fost greu la început... Hei, mergeți la locurile voastre, a strigat profesorul la niște grifonei năstrușnici.

Se pare ca profesorul Griff o înțelegea pe Gilda. El era grifon de foc din Firecity. Grifonii de foc erau roșiatici ca flăcările. Gândurile i-au fost întrerupte de profesor:

- Pentru proiectul pe echipe, Gilda va lucra împreună cu Nancy.

Gilda a încremenit, Nancy i se părea cea mai răutăcioasă grifoniță din lumea întreagă. Ea râdea de oricine era diferit, mai puțin de domnul Griff, căci el era profesor.

Deodată sună alarma, Grifonstone era atacat de cavalerii negrii. Ei erau de fapt dragoni în armuri negre. Aceștia erau hipnotizați și conduși de malefica regină Flame. Nimeni nu o văzuse vreodată, dar toți se temeau de răutatea ei.

Nancy ieși din școală și încercă să fugă spre casa ei, dar dragonii îi tăiară calea cu o răsufare de foc și o capturară. Toți erau îngroziți. Gilda, deși speriată, se hotărî să-și ajute colega.

Grifonii își luară armurile și abia pe seară armata cavalerilor grifoni îi puse pe fugă pe dragoni. Gilda porni să o recupereze pe Nancy. A pornit pe urmele de gheare care abia se mai vedeau la lumina soarelui ce apunea. În întuneric copacii acopereau cerul luminat de lună. Tot mergând, nici nu și-a dat seama când a intrat în peștera unei manticore flămânde. Acest animal era o creatură cu aripi de liliac și coadă de scorpion. „Aici miroase a

manticoră", observă ea. Încercând să se păzească a dat nas în nas cu creatura. Inima Gildei era cât un purice. O rupse la fugă dar rapida manticoră o prinse. Mai, mai s-o mănânce, dar Gilda își aminti că are în buzunar niște nisip de la ora de cristalizare cristalică. Își vârî mâna în buzunar și aruncă nisipul în ochii manticorei. Surprinsă, aceasta îi dădu drumul Gildei care fugi din peștera manticorei.

Încercând să-și ia zborul, și-a dat seama că aripa îi era rănita. Pică fix peste eșarfa lui Nancy. Așa își dădu seama ca era pe drumul cel bun și că mai sunt șanse să o găsească pe Nancy. Lua eșarfa și o înfășură în jurul aripii ca pe un bandaj, apoi își continuă drumul. În scurt timp a ajuns la Castelul Noptii, castelul reginei Flame. Ea nu știa cum să intre căci toate intrările erau supravegheate de gărzi. Dar îi veni o idee: să se vopsească cu fructele noptii care creșteau în jurul castelului ca să arate ca una dintre gărzi și astfel să i se permită intrarea în castel. Când a ajuns în temnița de la subsol, văzu o mulțime de grifoni închiși de malefica regină. Pe când încerca să-i elibereze, a auzit vocea reginei.

- Mai e unul? spuse ea mirată când o văzu pe Gilda. Aduceți și acest grifon în temniță! porunci ea.

Ce nu știa regina Flame era că grifonii curcubeului puteau cu bătăile aripilor multicolore să îndepărteze vrăjile rele. Așa că, atunci când Gilda încercă să-si ia zborul, magia curcubeului din aripile sale îi trezi pe dragoni din vraja reginei. Aceștia își aruncară armurile negre și o alungară pe regina cea rea atât de departe încât nimeni nu a mai văzut-o de atunci.

Gilda îi eliberă pe toți grifonii captivi și împreună se întoarseră în Grifonstone. Acolo Gilda fu primită ca o eroină. Nancy organizează o petrecere de mulțumire și își ceru scuze că se purtase urât cu Gilda. Toți s-au distrat de minune. Și de atunci în fiecare an se serbează în Grifonstone ziua în care Gilda i-a scăpat pe toți de regina Flame.

Figula Alexandra
clasa a III-a C, Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare

Unicornul fermecat

Într-o zi însorită de vară mă plimb prin grădina bunici mele. Doar că un cal îmi atrage atenția. Pe când mă apropii de el, observ că este rănit. Am figit repede în casă și am adus pansamentul în grădină și, pe când să termin... o lumină puternică îl înconjură pe cal și acesta se ridică. Apoi încep să+i crească niște aripi.

- Cine ești tu? Îl întrebam eu nedumerită.

- Sunt unicornul fermecat! Am venit aici să văd cât de bună ești la suflet. Pentru că m-ai ajutat îți voi îndeplini trei dorințe.

- Un unicorn fermecat? Sigur nu visez?

- Desigur că nu... dar acum trebuie să te grăbești. Mai am de mers și la alți copii.

- Păi... prima dorință ar fi... O... dar e secret, nu vreau să le știe toată lumea....

Vino să și le spun la ureche!

Unicornul îmi spuse că dorințele mele sunt interesante și mi le va împlini pe rând în următoarele trei zile. I-am mulțumit și mi-am luat la revedere de la el, spunându-i că îl mai aștept.

O! Ce întâmplare nemaipomenită!

Ștef Astrid,
clasa a III-a B, Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare

SECȚIUNEA
CREAȚIE LITERARĂ—gimnaziu

Transcend

Nu mă mai aruncasem de mult între frunze, așa...ușor...ca o limbă de ceas coborând spre următoarea sa clipă.

Fereastra globului meu de sticlă s-a spart peste noapte și frigul mi-a cuprins întâi încheieturile, apoi brațele, trupul și, ușor ușor, fiecare por al ființei, până ce ochii mi-au devenit niște oglinzi aspre, fără reflexie, reușind doar să contureze umbrele ascuțite ale vremii.

Și văd cum sticla sferei mele reci se crapă, văd cum genunchi-mi sunt înghițiți de pământul negru și umed, văd cum părul mi se face ploaie, iar privirea mi se transformă în cometă...și văd o frunză galbenă, uscată. Abia se ține de-o lacrimă ce se rostogolește, lăsând în urmă-i galaxii fine, cioburile unui vers de-adio și toamna pleoapelor mele. Dar vântul mi-o ia, suflând-o cu putere spre neant. Sau poate chiar ea a vrut să plece, sătulă de imaginea tenebră a sufletului efemer.

M-am hotărât să pornesc în căutarea ei, a frunzei ce s-a opus trecerii timpului, a fâșiei veștede de teluric ce mi-a cerut smulgerea din smoala rece de trecut pentru a o căuta, ținând în mâini cupa goală a visării, până la marginea pământului...și mai departe. A paisprezecea picătură de ploaie a căzut deja pe obrajii mei acoperiți cu sfori de plumb și chihlimbar, dar frunza pare că nu vrea să fie descoperită și, de fiecare dată când îmi iese în cale, vântul o trimite către orizontul violet.

A apus soarele odată cu ultimul gând ce mi-a brăzdat mintea, lăsându-se amândoi după dealul inundat în ceață și strigări, dar drumul spre frunză pare că nu va mai dura prea mult. Merg înainte? Mă îndrept spre început sau spre sfârșit? M-am pierdut, m-am pierdut în propriul suflet, acum învăluit de chipuri invizibile, forme tănuite, lipsit de inefabilul copilăriei. Vreau să pierd aceasta lume, dar în zadar... Eu mi-am creat-o și mi-o creez în continuare. Am ajuns un sedentar al imaginației, am încercat să conturez ceața flotantă a ființei mele și, din păcate, am reușit. Simt cum mă îndrept, într-o magică tăcere, spre labirintul tenebru al maturității. Nu îmi doresc asta și, totuși, pașii mei curg, unul după altul, lăsând în urma lor melancolia speranțelor pierdute, a amintirilor uitate. Sufletul îmi este în antinomie cu gândirea, drumul ce-l urmez- în antiteza cu fericirea și nu pot decât să țin în continuare pânza pe care, cândva, mă voi așeza și voi medita la tot ceea ce am trăit. Mă plimb, fără aripile vârstei fragede, pe cărările sufletului meu, acum mângâiat de atingerea

adolescenței. Încerc să zâmbesc, să fiu optimist, însă zâmbetul îmi este brodat cu firul vremilor apuse. Îmi răscolesc, în continuare, imaginile sufletului. Unele mă fac să zâmbesc, altele dăruiesc obrazilor mei căldura copleșitoare a lacrimilor, însă ele sunt trecutul meu, ele clădesc calea spre absolutul căutat al ființei mele, căci întreaga noastră viață este doar un pelerinaj către locul inimii noastre, către acest altar interior.

Lumina lunii de gheață se ridică din spatele crengilor, făuritoarele peisajului straniu și pustiu trecându-mi peste chip unde albe sau întunecate, într-un ritm ce pare a fi fără sfârșit. Și-apare ea, Stella Maris, ținând în mâini floarea Myosotis...și frunza ce-a oprit scurgerea inexorabilă a clipelor. Îmi acopăr ochii, orbit fiind de vârtejul absolut al lumii din care doina de jale a nimfelor răsună perpetuu. Și-acum, umbra se lasă din nou peste peisajul dinainte-mi, iar din cer se coboară domol fâșia galbenă de univers.

O prind între palmele tremurânde. E uscată, stoarsă de ultima picătură de timp ce i-a trecut prin tegumentul sângerând a vis pierdut în infern și pare că mă privește prin abisul ce-i răzbate fața palidă, lipsită de căldură. O altă pală de vânt mi-o fură dintre degete, ducând-o spre alba lună...în care, deodată, văd spărtura pe care am părăsit-o.

Alerg. Alerg înainte fără să știu încotro mă îndrept, fără să știu unde voi ajunge, fără să știu dacă mai am timp sau dacă nu... Alerg, alerg către realitatea lipsită de perisabil, de limite sau de granițe, lipsită de degradare și origini. Alerg după frunza mea care e trimisă în zarea poate mai întunecată decât contingentul.

Până mă opresc. Am ajuns la capătul lumii. Între mine și crăpătura din lună se întinde în subteran o prăpastie. Nu am niciun pod pe care să pot trece dincolo de ea. Stau la granița dintre nemurire și izolare, însă în spatele meu crește-un zid și nu mai pot da înapoi.

Mă arunc în abisul toamnei...sper să cad între frunze...

*Găinaru George-Sebastian, clasa a VIII-a
Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Galați*

Porțile de aur

A fost odată ca niciodată, într-o vreme îndepărtată secolului XXI, pe când oamenii trăiau în armonie deplină cu goblinii și să fii un vrăjitor era o mândrie, iar zmeii, piticii, dragonii erau unele dintre cele mai prietenoase și îndrăgite ființe, un voinic, un om de rând cu poftă de viață, care își ducea traiul într-un mic sat aflat la poalele muntelui pe care se zărea falnica cetate a nobilimii (oamenii cei mai buni și mai isteți ce trăiau în vremea aceea). Acest cinstit sătean se numea Don. Visul său încă de pe vremea copilăriei era să ajungă să vadă cu proprii săi ochi palatul maiestuos de aproape, să admire fiecare scrijelitură, fiecare pată de culoare ce a fost adăugată cu măiestrie. Își dorea să ajungă dincolo de *porțile de aur*.

Însă oamenii din satul în care ședea al nostru voinic, ce trudeau prin sate, chiar dacă distanța ce despărțea așezarea omenească de cetate era una destul de mică, nu prea aveau șansa să ajungă printre cei din nobilime. Dar, totuși, zvonurile coborau în grabă muntele și se răspândeau prin localitate. Și chiar de aceea Don era norocos, căci vești rele au fost aduse de către ”vânt”. Povestea ce ajunsese la urechile oamenilor era terifiantă - crudul împărat al Ținutului de Apus plănuia un atac împotriva regatului lui Don, iar Ținutul de Răsărit era în pericol, așa că, de la cetate a fost trimis un ordin către orașele ce împânzeau împrejurimile, printr-un mesager, Albus, care se întâmpla să fie tocmai un bun tovarăș al voinicului nostru.

- Albus, prietene! Ce vânt te aduce prin sat? întrebă el cu un zâmbet naiv, recunoscându-și prietenul ce se ascundea sub o pelerină întunecată.

- Mai încet cu vorba, Don! se răsti Albus impacientat pe un ton jos. Trebuie să împrăștii vestea recompensei pusă de împăratul nostru pe capul celui ce conduce Ținutul de Răsărit. Te rog, nu te implica în asta, prietene!

- Nu îmi spune să nu mă implic în asta! Tu știi foarte bine că dacă prin aceasta recompensă pot să trec de porți, voi face orice să o obțin. Doar spune-mi ce să fac, i-a răspuns entuziasmat prietenului său.

- Nu pot, e un ordin de sus. Știi cât de mult mi-aș dori să pot face asta, însă e spre binele tuturor. Ai putea să pornești un război dacă nu ai avea discreția și abilitățile necesare infiltrării în palat. Ai putea să ne omori, deoarece tu, Don, nu ai pregătirea necesară.

- Ei, haide, Albus, știm cu toții că fără mine, până și în ziua de azi ai fi ajutat la vinderea cartofilor la taraba familiei tale. Am nevoie de favorul tău. Spune-mi ce e nevoie să fac.

- Nu înțelegi esențialul! Dacă cumva dai greș, vei pieri, iar armata lor, ce cu toții știm că e mult mai numeroasă decât cea pe care o deține regatul nostru, ne va răvăși, ne va șterge de pe fața pământului.

Don îi aruncă o privire dezamăgită prietenului său și îi întoarse spatele, dispărând în colb. Nu

avea de gând să se dea bătut. Îi dădu de știre mamei sale de aventura în care avea să se avânte, chiar dacă totuși nu era ea de acord. I-a pregătit cele mai gustoase merinde și i le-a strecurat în traistă. Următoarea zi, la ivirea soarelui, își luă ziua bună de la mama sa și părăsi satul pe furiș, știind că lipsa nu îi va fi simțită.

Calea sa era peticită de lighioane, mici și mari, tot felul de vietăți ce se ascundeau în codrii verzi, însă, un răget de animal din depărtare îi stârni curiozitatea aventurierului, iar acesta se îndreptă parcă hipnotizat în direcția din care se răspândea sunetul. De la o distanță de câțiva metri zărea coada solzoasă și întunecată a unui dragon. Pe măsură ce se apropia, gemetele animalului se intensificau. Cu un glas plin de durere, acesta strigă către Don:

- Ai milă, om bun! Cruță-mi viața, ajută-mă, întinde-mi o mână de ajutor, iar eu te voi ajuta la rândul meu, când vei avea nevoie de mine, i se adresă politicoș animalul.

Chiar dacă protagonistul nostru nu avea intenții rele, se gândi să profite de propunerea dragonului și i se adresă:

- Bănuiesc că azi este ziua ta norocoasă, domnule. Eu sunt Don. Cu ce te pot ajuta?

- Spune-mi Tibru, tinere. Acolo, acolo jos la picior, am agățat o creangă în încercarea mea de a ajunge înapoi pe pământ și m-am rănit. Tot ce am eu nevoie ca tu să faci este să îmi îngrijești rana, iar eu îți voi îndeplini cerința, explică acesta.

Don își rupse o mânecă a tunicii albe ce strălucea ușor învăluită în colb și se apropie de piciorul acoperit de solzi, începând să tamponeze pe rană. Odată ce termină treaba, Tibru se ridică în picioare, fiind un uriaș dragon japonez și îl întrebă oarecum plictisit pe Don:

- Ce ai de gând să îmi ceri? Ce fel de zestre, bogății, dorești, băiete?

- Nu vreau nimic din toate astea. Vreau să mă duci în zbor la palatul din Ținutul de Răsărit.

- Băiete, acesta e un lucru nebunesc! Nu în fiecare zi dai de un dragon japonez ce îți va îndeplini orice dorință. Îți dorești să îți pierzi viața?

- Tibru, crede-mă, știu ce fac.

Iar acestea fiind spuse, drumețul nostru încăleacă pe făptura întunecată, se așeză și își luară zborul, dispărând între norii răsăritului.

După trei zile și trei nopți de cutreierat cerurile albastre, în zare se ivi turnul cel cenușiu. Palatul regelui Ținutului de la Apus era întocmai cum și-l imaginase Don: vârfurile turnurilor se pierdeau printre norii cenușii ce se năpusteau în fiecare dimineață deasupra ținutului, fortăreața era în întregime acoperită de iederă veștejită, iar obloanele păreau a fi făcute din lemn dur de abanos. Acestuia îi coborî privirea pe porțile de oțel masiv ce îngrădeau locuința regelui. Avea nevoie de ajutorul lui Tibru pentru a pătrunde în curtea palatului.

- Acolo! strigă Don cu privirea ațintită spre un loc chiar mai umbrat decât restul curții. Acolo ar trebui să aterizăm după calculele mele, căci ai zărit-o și tu pe doamna aceea ce a ieșit pe ușa mică de

lemn, nu-i așa? Presupun că dânsa e o slujnică a palatului și tot ce am de făcut este să o urmez înăuntru și să apuc să iau o uniformă.

- Vrei să te infiltrezi în palat? Don, băiete, ți-am mai spus că nu e o joacă de copii.

- Ai zis orice dorință, îi răspunde ferm Don lui Tibru. Asta e dorința mea.

Tibru încetini și coborî ușor, reușind să se strecoare sub un măr ce era în floare. Don își luă rămas bun de la prietenul său din lumea animală și porni ferm spre ușa de mai devreme.

- Să nu uiți, Tibru, că atunci când al meu glas îl vei auzi strigându-ți numele, atunci să mi te arăți.

Pătrunse într-o încăpere în care se zăreau sute de haine ce erau asemănătoare între ele. Apucă o tunică asemănătoare cu cea purtată de el și niște pantaloni maronii catifelați. În picioare își puse unele opinci și își scufundă puțin fața în apa dintr-o găleată ce îi era în apropiere. Se repezi să iasă pe ușa mare care sclipea a maroniu stacojiu, când brusc îi sări în cale un alt domn, care îi părea acestuia de asemenea, servitor.

- Tinere! Nu te-am mai văzut prin împrejurimi. Ce vânt te aduce pe aici? întrebă domnul de adineauri.

- D-domnule.. știți eu sunt D-do.. Ron... se bâlbâi Don.

- Stai, nu-mi spune! Ești cumva băiatul cel nou? Ron de Alverra?

- Da, întocmai! răspuse ușurat Don. Încântat de cunoștință.

- La fel, domnule. Eu sunt Oliver de Maelya, dar, din păcate, nu prea am timp de stat la taclale și nici dumneata nu ar trebui să ai. Sala cinci, curăță podeaua, ordonă acesta.

Don își dădu ochii peste cap și părăsi încăperea, căutând cu privirea camera cinci, iar când, în sfârșit o zări, intră numaidecât și luă ustensilele de curățat.

Trecură luni bune fără ca el să fie descoperit, luni bune fără ca nimeni din Ținutul de la Răsărit să îi vină în ajutor și luni bune în care a muncit din greu, și nu se ivea nici măcar o singură sarcina în camera împăratului. Dar totuși, apăru o ocazie, atunci când servitorul din prima zi i se alăturase pentru a-l ajuta, iar la sfârșitul zilei, obosit, acesta spuse:

- Ron, copile.. am nevoie de tine să faci un lucru...am nevoie ca tu să termini de curățat în camera regelui. Dar să fii dispărut pe când acesta revine în odaie, atunci când întunericul se lasă.

Lui Don i se luminară ochii și numaidecât se ridică în capul oaselor ca și cum nu ar fi muncit din greu toată ziua, și în liniște se ridică și plecă în direcția camerei. Se opri un moment și ezită când ajunsese în dreptul sălii care îi aparținea conducătorului, dar intră, și pierdu vremea ștergând dărele de praf de pe unele piese de mobilier din încăperea imensă.

La lăsarea serii se auziră niște pași din capătul îndepărtat al holului, iar Don se înghesui în șifonierul din odaie. Un fior îi trecu lui Don pe șina spinării când auzi scârțâitul ușii masive. Un

obiect ascuțit îi provocă disconfort și scânci. Împăratului îi apărură o grimasă pe față și pași agale spre șifonier, între timp ce Don apucă obiectul ascuțit, acesta părând a fi o sabie. Se năpusti asupra împăratului ce strigă ca din gură de șarpe după gârzi, însă chiar și când soldații erau gata să îl atace pe Don, acesta i-a doborât pe toți dintr-o singură lovitură. Singurii rămași acum mai erau el și împăratul:

- Ultimele cuvinte, mare împărat? întrebă Don cu sabia sprijinită pe gâtul lui.

- Eu sunt statul. Omoară-mă pe mine și îmi vei omorî națiunea.

- Îmi pare rău, împăratule, dar națiunea Ținutului de la Apus e deja moartă... spuse Don, comițând crima.

Apucă al împăratului cap și se repede spre turnul în care numai din maiestoaasa cameră a regelui se putea ajunge, și cu toată puterea rămasă, strigă numele lui Tibru, care nu ezită să apară.

- La palatul din Ținutul de sud, cu cea mai mare viteză!

- Don.. tu asta doreai să reușești în tot acest timp?

Dar acesta nu răspunse. Viteza lui Tibru era mai mare decât cea a luminii, iar când într-un final a zărit razele calde ale soarelui ce mângâiau pământul din Ținutul de Sud, o bucurie nestingherită s-a împrăștiat în sufletul lui. Auriul palatului strălucea, iar el nu mai putea să își abțină zâmbetul și strigă:

- Eu sunt Don din satul de la poalele muntelui și am adus capul regelui, pentru a vă arăta că sunt demn! Pentru a vă arăta că oricine poate și e în stare să facă orice, cu puțină ambiție!

Porțile de aur se deschiseră, iar eroul nostru intră glorios în incinta celui mai frumos loc pe care dânsul și l-ar fi putut imagina. Și a trăit fericit în cetate, alături de cele mai bune persoane din ținut, departe de vechiul lui sat, scufundat în paragină. Și-a împlinit visul - să ajungă dincolo de *porțile de aur*.

Feckse Andra,

clasa a VI-a, Școala Gimnazială „Grigore Moșil” Satu Mare

Pete albastre

Singurul lucru pe care mi-l pot aminti de dinainte să ajung aici e o după-amiază, în care stăteam la masa din bucătărie cu mama și tata și sorbeam limonadă printr-un pai. Dar asta a fost foarte demult, când aveam cam patru ani. De atunci, stau într-un copac dintr-o pădure din apropierea unui oraș, împreună cu Ara. Ara e o femelă leopard. Petele și ochii ei emană o lumină slabă, albastră ca cerul senin. E mult mai mare decât un leopard obișnuit. M-a învățat despre tot felul de plante și fructe, și îmi arată cum trăiesc oamenii în oraș. Dar nu vrea să plec, și mie îmi place în copacul nostru, așa că am rămas cu ea zece ani. Azi se împlinește al unsprezecelea.

M-am trezit când am auzit-o pe Ara urcând în copac. De obicei vânează dimineața. M-am ridicat de pe salteaua umplută cu stuf, am căscat, apoi am mers la creanga cu fructe. Copacul nostru nu e fructifer, dar o crenguță poate fi mutată dintr-un copac în altul, fără să moară. Eu mi-am pus aici o creangă cu mere. Am văzut pasărea care își are cuibul deasupra patului meu întorcându-se la pui, apoi am văzut-o pe Ara venind cu un iepure. Se așeză să mănânce pe o ramură groasă, preferata ei, unde i-am pus o pernă mare. Mereu mănâncă acolo, dar nu murdărește perna niciodată.

- *Îți era foame, nu?* am întrebat-o, fără să aștept un răspuns. Mereu îi e foame. Azi mergem la cascada prima dată. Prima dată pentru mine, cel puțin. Tu ai fost acolo de multe ori, am continuat.

Pădurea urca pe un munte, din care izvora o cascada uriașă. Era veche, și săpase în stâncă atât de mult, încât sub ea era acum un perete drept. Ara mergea acolo destul de rar, dar promisese să mă ducă și pe mine într-o zi. Acum era acea zi.

Poată vă întrebați cum pot comunica cu Ara. De când am întâlnit-o, am putut să vorbim una cu alta prin gânduri. Cum stătuse o vreme pe lângă oameni, știa limba noastră. Dar m-a învățat să înțeleg puțin din ceea ce spun felinele, câinii și păsările, deși câinii nu vedeau prea des, și în pădurea noastră nu erau lupi.

- *Ia cu tine sandalele, Cora,* îmi răspunse Ara. *Pe lângă cascada sunt pietre destul de ascuțite.*

Mi-am luat sandalele dintr-un coș și am sărit pe prima dintre crengile care țineau loc de trepte, în timp ce Ara cobora de pe ramura pe care măncase. Îmi arătă o imagine în care trecea în fugă pe lângă mine. Voia să ne întrecem. Ca răspuns, am sărit pe a treia treaptă, apoi pe a patra și până jos. Ara ajunse pe pământ din două salturi, și deja fugea înaintea mea. M-am luat după ea, dar nu aveam șanse să întrec un leopard uriaș într-o cursă, și Ara știa asta, așa că se opri să mă aștepte la cincizeci de metri în fața mea. Am mers pe jos până la cea mai îndepărtată poiană pe care o știam, și acolo am încălecat pe spatele ei. Așa făcea când îmi arăta drumuri noi, ca să se asigure că sunt atentă la puncte de reper și nu la bălțile de pe cărare. De acolo am mai mers cam o jumătate de oră până să ajungem la cascada.

Un curent lat de apă cobora vijelios aproape din vârful muntelui, oprindu-se într-un lac mic. Copaci înalți se ridicau spre nori, dar crengile lor nu se apropiau de apă. Pe malul lacului era nisip, în care mai puteau fi găsite pietre.

- *Parcă spuneai că sunt multe pietre ascuțite.*

- *Am spus că sunt aici, nu că sunt multe, i-am auzit răspunsul Arei. Vom merge în peștera*

de după cascadă. O potecă a fost săpată în stâncă acum câțiva ani, care duce acolo. E foarte îngustă. Va trebui să mergi în spatele meu.

După cuvintele ei, am observat și poteca de care vorbea. M-am apropiat încet de un copac de pe marginea lacului, ca să văd din lateral cascada. Într-adevăr poteca ducea într-o peșteră, probabil nu foarte mare, din spatele apei. Ara mergea deja înainte, urcând pe potecă. Ea făcea să pară ușor să-ți fii echilibrul pe o cărare îngustă și umedă. Dar ea avea gheare și patru lăbuțe. Eu aveam două picioare.

Ca să nu cad, mă prindeam de orice pinten de piatră pe care îl vedeam.

După cum mă gândisem, peștera nu era prea mare, dar nu era nici foarte mică. Pereții ei erau netezi, parcă șlefuiți, iar în spate erau săpate niște rafturi. Pe ele erau tablouri, și poze și desene, puse în spatele sticlei ca să fie protejate de umezeală. Erau mama și tata. Și erau desenele mele. Îmi amintesc că erau pe frigider în după-amiaza aceea în care beam limonadă. Și mai era pe o poliță încă ceva: un soare sculptat din lut, care avea și ochi și gură, nevopsit. Era doar lutul gol.

Am luat soarele din lut cu mine acasă, și l-am prins deasupra patului meu. Pe când m-am trezit dimineața, soarele era tot acolo, dar nu mai era prins de lemnul căsuței în copac. Plutea acolo, fără ața cu care îl agătasem. Nici nu știu de ce m-am trezit, de fapt. Ara încă dormea. Aproape în fiecare zi mă trezesc când o aud urcând în copac cu prada. Dar dacă Ara dormea, atunci înseamnă că era încă noapte, pentru că are nevoie de timp ca să prindă vreun animal. Dar nu era întuneric. Era lumină. Când m-am uitat în jur, în pădure, era întuneric. Doar în copacul nostru puteam vedea ca ziua. Ridicând din umeri, m-am întors tip-til în pat, ca să nu o trezesc pe Ara. Atunci am văzut că razele soarelui de lut străluceau. L-am luat de pe gărduleț, și, când l-am atins, a luminat cu și mai multă putere. Am luat o sfoară și l-am agățat pe ea, așa încât să mi-l pot pune la gât. Am auzit gheare pe scoarță de copac. Ara se întindea, gata să se trezească. Am ascuns sub tricou soarele mic de lut, sperând că lumina nu o să iasă, dar tricoul era doar țesătură. Nu putea bloca o lumină așa de puternică. Așa că m-am pus înapoi în pat, nu pe spate, cum stau de obicei, așa încât să acopăr lumina. Nu știu de ce, dar simțeam nevoia ca Ara să nu afle de soare, chiar dacă probabil știa deja.

- De ce te-ai întors pe burtă? Toată noaptea ai dormit pe spate. Asta mă face să cred că ai făcut o greșală, spuse Ara, vocea ei făcându-mă să tresar.

- Hmm? răspund eu, prefăcându-mă că abia m-am trezit.

- Știi că nu te-ai trezit abia acum. Te-am auzit ridicându-te din pat. Oricum, azi mergem iar la cascadă. Vreau să văd dacă ai reținut drumul.

A fost aproape. M-am ridicat din pat, sperând că soarele nu mai luminează. Dar și dacă o făcea, nu s-ar fi văzut, pentru că răsăritul trecuse deja.

De la acea poiană, trebuia să o luăm pe poteca din dreapta. La copacul uscat trebuia să o luăm tot la dreapta, la stupul de albine la stânga și la nucul sălbatic la dreapta iar. Patru repere, pentru un drum mult mai lung, care ducea la cascadă. Am numit-o Cascada Soarelui, din cauza sculpturii de lut pe care o găsisem aici cu o zi în urmă. Același curent de apă, aceiași copaci înalți. Doar că azi nu eram doar noi aici. Un om din oraș pe care îl vedeam aproape de fiecare dată când mergeam acolo stătea acum aici, umplându-și sticla cu apă din cascadă. De cum îl văzu, Ara sări în copac, petele ei

fiind mai albastre decât de obicei. La sunetul ghearelor Arei, omul se întoarse spre mine și păru destul de mirat. Probabil mă mai văzuse cu Ara prin oraș. Sau poate mă recunoscuse din pozele din peșteră, dacă fusese deja acolo. Părea destul de furios. Poate și mirat. Dar avea în mână un cuțit de vânătoare și se îndrepta către copacul în care era Ara, în timp ce vorbea cu mine, sperând să mă distragă.

- Cred că noi doi ne-am mai văzut, spuse, uitându-se la mine. Chiar părea mirat. Probabil pentru că știa că stătusem în pădure ani de zile, dar mă îmbrăcam ca un om din oraș.

- Ne-am văzut, într-adevăr, i-am răspuns, sperând să nu par intimidată.

- De cât timp știi de locul ăsta? mă întrebă.

- De când eram mică.

- Și de când vii aici? continuă, realizând că încercam să-l fac să creadă că știu locul ca-n palmă.

- Nu demult, dar nu cred că ai ce căuta aici.

- Ba da, am. Un trofeu de milioane. Un leopard cu pete albastre.

Mi-am dat seama că vorbea de Ara. O vâna pe Ara. M-am uitat spre pământ o secundă, observând că nu aveam ce face. El avea un cuțit de vânătoare. Eu aveam un soare de lut și palme care transpirau. Atunci am văzut. Că palmele mele nu erau umede. Erau învăluite de o lumină albă, care plutea ca o pulbere, și totuși nu o puteam atinge.

Aproape nimeni nu are această putere, spuse Ara, dintr-o amintire îndepărtată. E ca un fum alb, luminos, care apare prima dată atunci când o viață este pusă în pericol. Va face orice îi va cere cel ale cărui mâini sunt acoperite de el. Poate fi oprit doar de cineva care are aceeași putere. Ți-așta e cel mai frumos lucru la ea: nu știi că o ai până nu o folosești prima dată.

Dar o puteam folosi. Dacă țineam bine minte, nu trebuia să spun un cuvânt. Era ca și când aș fi vorbit cu Ara. Asta îmi dădea o idee. Omul nu s-ar fi putut lupta cu doi leoparzi uriași, nu?

- Cred, domnule, am spus, apăsând ultimul cuvânt, că ați venit prea devreme. Și ați greșit drumul.

- Serios? Ce te face să crezi asta? După cum probabil ai observat, eu am un cuțit. Vânez de ani de zile. Tu abia ai învățat să te cațeri. Plus, am mai prins leoparzi.

- Și doi deodată? am continuat, cerând focului alb să mă transforme în leopard, ca Ara. Cu ochi și pete albastre luminoase. Dintr-o dată, auzeam toate sunetele pe o rază de cinci sute de metri, simțeam până și cel mai slab miros, și vedeam fiecare detaliu. Mă simțeam mult mai bine, de parcă omul tocmai se micșorase. De parcă puteam să mă cațăr și să alerg la fel de bine ca Ara. Și chiar puteam.

- Ai descoperit-o. Mă așteptam să mai dureze puțin. Credeam că locul e perfect sigur, de câte ori veneam eu aici, nu era nimeni. Dar cumva, acest om a ajuns aici. spuse Ara.

- A ajuns, dar va pleca imediat, i-am răspuns, prima dată prin gânduri. Mi-am apropiat capul de pământ, pășind încet către om. Lăbuțele mele nu făceau aproape niciun sunet. Cu urechile date pe spate, am mârâit. Vânătorul nu se aștepta la asta. Nu se aștepta ca eu să mă prefac în leopard dintr-o dată, fără un cuvânt. Nu se aștepta să-l putem face să plece. Ne-am

apropiat și mai mult. Începea să meargă în spate. Am sărit în dreapta lui, Ara a sărit în stânga lui. Ne învârteam în jurul lui, ca și cum am fi vrut să-l prindem, când de fapt voiam doar să-l facem să plece. Și a plecat, lăsându-și prețiosul cuțit pe iarbă.

Eu și Ara am început să râdem. Doar noi ne auzeam una pe alta, pentru că leoparzii nu râd. Dar râdeam, pentru că era cea mai bună zi pe care am fi putut-o avea. Descoperisem că am o putere rară, despre care Ara știa. Învățasem drumul până la cascadă și pusesem pe fugă un vânător. Atunci observă Ara soarele de lut pe care îl aveam încă la gât.

- Asta ascundeai de dimineață?

- Da. Lumina, și m-am gândit că poate o să te superi că l-am luat de după cascadă.

- L-a sculptat un om din oraș, și, când a venit odată prin pădure, l-a pierdut. Eu l-am adus aici, și am văzut că e din lut care păstrează lumină. Mă bucur că l-ai găsit. Probabil că s-ar fi stricat în peșteră după un timp.

- Ara, eu cum am ajuns aici?

- Într-o zi, un avion a aterizat la marginea pădurii, în care erau și părinții tăi, cred. Ai văzut un fluture, apoi o albină, o șopârlă, și în timp ce le urmăreai, te-ai pierdut între copaci. Erai deja foarte adânc în pădure. Atunci te-am găsit eu.

- Să mai mergem o dată în oraș, ce zici? Aș vrea să văd ce fac mama și tata.

Văsuț Oana,

clasa a VIII-a,, Școala Gimnazială „Ioan Creangă” Satu Mare

Pădurea speranței ***(basm din alte vremuri)***

„ A fost odată ca niciodată...” De-atâtea ori m-am întrebat de ce toate basmele încep așa, cu toate că știam bine motivul, citisem chiar și dintr-o carte despre ***morfologia basmului*** și nu mai spun că și atunci mă întrebam de ce nu ***sintaxa basmului***...

Colegii mei se bucură când am astfel de întrebări și încerc să deviez discuția și să scape neascultați, dar nu ne iese mereu chestia asta. Diriga e prea vigilentă!

Zilele trecute am fost la bunici. Trebuie să vă spun că ei locuiesc într-un colț de rai, un loc binecuvântat de Dumnezeu, deși pare uitat de lume. Se află în munți, departe de zgomotul și de nebunia marelui oraș. Se ajunge greu acolo, pe jos, căci mașina nu mai poate urca ultimii kilometri, doi mai exact. Nu ai semnal, ceva cumplit la prima vedere, dar minunat după o vreme, căci o liniște deplină te teleportează într-o altă dimensiune.

Acolo, în sălbăticia muntelui, am înțeles altfel lucrurile. Bunicii mi-au redat un ciudat sentiment de bucurie amestecată cu siguranță, pe care știam că-l mai avusesem, dar l-am pierdut în

timpul cât m-am cufundat în lumile virtuale.

Era duminică. Toți plecaseră la biserică, într-un sat învecinat, aflat la vreo zece kilometri, iar eu mă plictiseam. Obosisem explicându-le de ce nu vreau să merg...

Mi-am făcut curaj și m-am îndreptat spre singurul loc din casă unde nu trebuia să intru – ca într-un basm care m-a urmărit mult timp – convinsă că acolo voi descoperi un loc magic, o lume magică, de basm.

Scara scârțâia cumplit, mă temeam chiar că o să se rupă ceva pe-acolo, deși eu nu am decât 40 kg. cu ghiozdan cu tot, care se știe, trebuie să aibă minim 10.

Praf, dar nu magic, păianjeni, dar nu uriași... de toate! M-aș fi întors, dar mi-a atras atenția un cufăr vechi, sculptat în lemn, cu flori albastre. Era în mijloc, foarte curat în comparație cu celelalte obiecte din jurul său. L-am deschis repede, mă atrăgea ca un magnet uriaș și am avut revelația vieții mele.

Înăuntru se afla un caiet mare, cu coperte albastre, pe care l-am deschis rapid și am citit prima pagină, cu o ușoară sfială: „ Pentru tine, Carina, atunci când vei fi destul de mare pentru a înțelege toată magia din jurul tău. ”

Am deschis caietul și am sorbit cuvintele sau poate basmul bunicii, un basm din alte vremuri.

* * *

Fiecare persoană are un loc de refugiu în care atunci când are probleme se poate ascunde. Locul meu de refugiu este pădurea. Nu știu sigur motivul pentru care aceasta este „casa” mea atunci când am probleme, dar probabil de aceea pentru că eu iubesc cu adevărat pădurea, o admir ca pe o ființă vie.

Pentru mine pădurea înseamnă totul, o pot compara cu orice aș vrea. În primul rând, pădurea poate fi izvorul vieții pe pământ. La început, porțiunea de pământ care nu era acoperită de apă era formată din păduri, iar în aceste păduri au apărut primii noștri strămoși.

Pădurea este casa și adăpostul unor ființe minunate, animalele. Pădurea este ca un izvor care se desparte în mai multe părți, fiecare din aceste părți fiind importantă. Pădurea este mama animalelor și a plantelor sălbatice.

Îmi amintesc foarte bine o zi tristă, în care mi-am pierdut cel mai bun prieten. În acea zi am fugit în pădurea cea mai apropiată și am început să plâng în hohote. Pe acel prieten îl cunoșteam de când eram foarte mică și am avut o prietenie foarte bună. Eram asemănători, aveam aceleași preferințe la aproape orice activitate și ne certam foarte rar, poate chiar deloc. A trebuit să ne despărțim, deoarece tatăl lui a fost promovată și locul de muncă s-a mutat în alt județ.

Când m-am oprit pentru o clipă din plâns, am auzit pe cineva plângând la fel de insistent ca mine. Prima dată am vrut să ignor a doua voce, dar o veveriță a sărit din copacul de care mă

sprijineam, și m-a tot împins spre locul unde era acea persoană.

Atunci am înțeles că și pădurea este tristă din cauza plecării prietenului meu și vrea să mă ajute. Mi-am mai dat seama că această pădure este cu adevărat ceea ce vreau eu să fie, mama tuturor celor care pun piciorul în interiorul ei, asemeni oricărei mame.

Am hotărât să merg să aflu ce este cu acel copil care plânge. Când am ajuns la el, s-a speriat și a sărit în vârful oaselor. I-am spus că nu vreau să-l săcâi și că și eu sunt tristă și nu aș vrea să stau singură. Speram să vrea și el la fel. A acceptat oferta mea și am făcut cunoștință. Pe el îl chema Andrei, avea aceeași vârstă ca mine și era nou în oraș. Sentimentul trist pe care îl dobândeam se datora pierderii unei prietene foarte bune.

Atunci i-am zis că și eu am plâns din aceeași cauză și l-am întrebat dacă vrea să fim prieteni. El a acceptat cu bucurie și am început să ne jucăm. Ne-am cățărat prin copaci, am cules flori, ne-am jucat multe jocuri și ne-am dat seama cât de repede a trecut timpul, deoarece ne-am trezit brusc că soarele își retrage încetișor razele luminoase.

Când am ajuns acasă ne-am dat seama că suntem vecini. Părinții lui cumpăraseră casa în care a stat prietenul meu. În seara aceea am dormit afară amândoi. Am dus fiecare câte un sac de dormit, o carte din care nu am mai apucat să citim nimic, căci am povestit aproape toată noaptea.

De când l-am cunoscut pe Andrei, pădurea în care ne-am întâlnit se numește pentru noi „pădurea speranței”. Această întâmplare m-a făcut să-mi dau seama că fiecare sfârșit este un nou început și că poți avea mai mulți prieteni în același timp.

De când Lucian s-a mutat, vorbim foarte des la telefon și în vacanțe ne vizităm unul pe altul.. Andrei și Lucian au devenit și ei prieteni foarte buni.

Am constatat că motivul pentru care am plâns nu este cel corect, deoarece nu l-am pierdut pe Lucian cu adevărat, suntem prieteni la fel de buni chiar dacă ținem legătura mai mult prin telefon.

Dacă ai un prieten adevărat, distanța nu distruge prietenia voastră.

Ai încredere în tine și în cei care îți vor binele și totul se va rezolva, cu siguranță!

* * *

Sfioasă, am închis caietul și am început să suspin. Știam că bunica se născuse și locuise în marele oraș, dar după ce s-a pensionat bunicul aleseseră să locuiască în casa lui părintească.

Nu știam însă de ce, nu știam nimic despre copilăria ei sau despre prietenii vechi sau din anii de școală. Nu cred că a ținut jurnale sau că a avut oracole...

Știam însă că a scris, a publicat câteva cărți și cărțile, pe care le-a creat în vacanțe sau în weekendurile în care nu avea lucrări de corectat. A lucrat 40 de ani ca profesor de limba și

literatura română și cred că tot asta s-ar face dacă ar fi pusă să aleagă din nou.

Cred că se aud voci în fața casei. Uf! Cred că s-au întors și eu n-am terminat tot de citit! Cum să fac să revin la cufărul magic? Cum să aflu ce s-a întâmplat mai departe? Cine poate ști unde se termină literatura și unde începe viața?

Poate că nu a fost o întâmplare descoperirea caietului. Poate că a fost un semn magic al destinului. Poate că basmul nu trebuie decât să continue...

*Bonea Carina Iulia Bonea,
clasa a VI-a , Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare*

Prințul cel viteaz

A fost odată ca niciodată un împărat. Acesta domnea peste un ținut foarte mare. Îl chema împăratul aurului deoarece avea un palat imens din aur. Chiar și hainele sale erau aurii. Acesta avea trei fiice: Sânziana, care era cea mai mare și cea mai apreciată de tatăl său, Maria, fiica mijlocie care era foarte isteată și voia să fie mereu mai presus decât celelalte și Ileana, cea mai mică, care era inofensivă și nimeni o băga în seamă. Ileana era superbă, avea părul blond, ochi albaștri și era cea mai frumoasă dintre toți.

În ținutul apropiat, în cea mai întunecată peșteră, trăia o vrăjitoare. Se spune că acea vrăjitoare alegea o fată pe care să se răzbune, din zece în zece ani. Chiar dacă era inofensivă, de data aceasta a ales-o pe Ileana. Vrăjitoarea plănuia să o ducă pe copilă în peștera sa, să o transforme în stană de piatră.

Peste mări și țări trăia fratele împăratului aurului, împăratul argintului. Acesta avea trei fii: cel mai mare, pe care îl chema Mihai, cel mijlociu, și din nou cel mai încrezut, pe nume Filip și cel mai mic, mai frumos și mai isteț, Ștefan.

Într-o zi, după ce împăratul aurului a aflat că vrăjitoarea vrea să se răzbune pe Ileana, s-a gândit să o trimită în pădure, pentru orice eventualitate. Într-un sfârșit, i-a trimis fratelui său o scrisoare:

„Dragă frate,

Te-aș ruga să îți testezi fiii, ca să vezi care e mai viteaz, deoarece fiica mea cea mică, Ileana, a fost amenințată de vrăjitoare. Eu o voi trimite în pădurea de aramă, într-un loc ascuns, unde să nu o găsească vrăjitoarea. Unul dintre fiii tăi, va trebui să aducă o sabie de aur, iar când va ajunge la cele

trei lacuri de oglindă, va trebui să bage sabia în lacul unde se află trei pești de bronz.

După aceea, va trebui să o aștepte pe vrăjitoare, iar pe ascuns, să îi taie capul. Va vedea că se transformă în pulbere neagră. Dacă îi va tăia capul, fără să bage sabia în lac, va primi blestemul și va deveni și el un vrăjitor care va lua locul vrăjitoarei.

Te rog să îl alegi pe cel mai viteaz. Dacă va reuși, îl voi răsplăti și îl voi lăsa moștenitorul tronului meu.

Cu drag, fratele tău ”

După două zile, fratele împăratului aurului a primit scrisoarea. Pentru început, l-a testat pe Mihai, cel mai mare dintre fii. L-a trimis în inima pădurii ca să vadă cum se descurcă. Acesta trebuia să se lupte cu animalele sălbatice, să își construiască un loc unde să se adăpostească noaptea și să își găsească hrană. După ce au trecut zilele, Mihai s-a întors acasă fără haine, cu mâna ruptă și plin de zgârieturi. Împăratul a fost foarte dezamăgit.

Cu mai multă speranță, împăratul argintului l-a trimis pe Filip, crezând că va putea mai multe. Băiatul s-a întors la fel, dar mai avea, pe lângă rănilor identice ale fratelui său, un picior.

Împăratul își ia inima-n dinți și îl trimite pe mezinul familiei, Ștefan. Acesta vine teafăr și nevătămat și mai aduce carne de cerb și lemne pentru foc. Împăratul e foarte fericit. Următoarea zi, mezinul încalecă cel mai bun și puternic cal, își ia sabia de aur și pornește.

Umblă el mult și bine până la pădurea de aramă. Într-un final ajunge. Mai avea de mers trei pași ca să intre în pădure. Atunci observă trei urși bruni foarte mari. Scoate repede trei săgeți din tolbă, își ia arcul de pe umăr și trage în fiecare urs. Aceștia urlă și se trântesc la pământ. Copilul își ia calul și merge până la lacurile de oglindă.

Când ajunge, ce să vezi... Nu vede niciun pește. Dar Ștefan e isteț. Aruncă cu o piatră în fiecare lac. În cel din mijloc vede o mișcare, atunci bagă sabia. Aceasta începe să licărească. Băiatul știe că a făcut ce trebuia.

Încalecă pe calul său și pornește spre Ileana. Îi vede mâna fluturând o frunză. Știe că e ea, așa că o salută și încep să povestească:

- Bună! Eu sunt Ștefan, vărul tău. Am venit să te apăr de vrăjitoare.
- Bună! Știam asta de la tatăl meu. Trebuie să fii atent! Vrăjitoarea poate să apară oricând.
- Voi fi foarte atent. Nu îți face griji! îi răspunde Ștefan.

După un timp, de afară se aud sunete ciudate și un râs malefic. Ștefan scoate capul din ascunzătoare. Atunci o vede pe vrăjitoare. Avea nasul cârn, părul alb, fața plină de riduri, o pălărie verde la fel ca și costumul și niște cizme negre. Băiatul îi cere Ilenei sabia. Acesta iese tiptil din ascunzătoare. Se ascunde în spatele unui pom și îi taie capul vrăjitoarei. Pulbere neagră se ridică spre cerul înstelat. Cei doi sunt foarte fericiți.

Ileana și Ștefan urcă pe cal și pornesc spre ținutul împăratului aurului, dar pe sabia băiatului a rămas puțină pulbere neagră de la vrăjitoare. Cu cât mergeau mai mult, cu atât era Ștefan mai malefic. Vroia să o ucidă pe Ileana. Într-un moment a scos sabia, voind să îi taie gâtul fetei de împărat, dar a văzut că Ileana și-a întors capul, așa că a pus sabia jos .

Mai merg ei și merg până ajung la palatul împăratului. Când Ileana coboară de pe cal, se întoarce spre Ștefan. Aceasta îl vede cu o față malefică și cu sabia îndreptată în poziție de atac.

Rapid, rapid fata fuge spre ușa palatului care, din păcate era închisă. Fuge împrejurul palatului urlând după tatăl său. La un moment dat, fata se oprește din alergat. Stă față în față cu Ștefan. În momentul în care feciorul vrea să înfigă sabia în fiica împăratului, tatăl său apare în fereastră și aruncă o pulbere de aur peste Ștefan. Acesta își revine, aruncă sabia și o îmbrățișează pe Ileana.

Aceștia intră în palat foarte fericiți. Împăratul îi mulțumește lui Ștefan și îl lasă moștenitorul tronului.

Tudorache Lara,

clasa a V-a , Școala Gimnazială ,, Grigore Moisil'' Satu Mare

Călătoria spre Tărâmul Lecturii

A fost odată ca niciodată, o frumoasă fiică de împărat și împărăteasă, iar al său nume era Sarah. Abia a împlinit minunata vârstă de treisprezece ani. Era o fată deosebit de frumoasă, ochii ei albaștri ca marea străluceau ca două diamante în raza soarelui, părul ei era lung și auriu, purta o diademă cu trei din cele mai prețioase diamante. O avea de când s-a născut, de aceea, prințesa era foarte atentă să nu o piardă.

În ziua aniversării vârstei de treisprezece ani, Sarah s-a întâlnit cu prietenii ei: Merlin, Alexa și Zed. Aceștia nu proveneau din familii regale, erau simpli copii ai unor oameni de rând și de aceea Sarah era o prințesă specială, era foarte prietenoasă și nu diferenția oamenii și statutul lor. Când cei patru prieteni se întâlneau, inventau povești, scriau poezii și citeau cărți fermecate cu creaturi magice. Lui Merlin i s-a făcut sete și s-a îndreptat spre izvorul cristalin, însă s-a împiedicat și și-a chemat prietenii:

-Alexa, Zed, Sarah! Veniți repede! Uitați ce am găsit!

Toți se reped în jurul lui Merlin:

-E o carte! spune Zed

-Dar nu e o carte obișnuită. De ce nu se deschide? întrebă Alexa

-Cartea aceasta este vrăjită! Nu poate fi deschisă decât cu o cheie magică! a răspuns Sarah

-Singurul lucru pe care îl putem face este să pornim în căutarea cheii! spune Alexa

Prieteni au hotărât să aducă provizii pentru această călătorie, în special merele aurii care te vindeau de orice rană. Lipsea doar un lucru...mijlocul prin care se deplasau. Aceștia au vizitat Vrăjitorul Spark, care găsea mereu o cale de rezolvare și era cel mai priceput vrăjitor din Împărăție:

-Bună ziua, Vrăjitorule Spark!

-Sarah! Ce vă aduce pe la mine?

-Vrem să începem o călătorie dar nu știm cum să ne deplasăm pentru a ajunge mai repede.

-Ah, este o cale! Vă voi da la fiecare, câte un avion de hârtie!

-Dar cum putem zbura cu avioane de hârtie? Pare imposibil...

-Nimic nu e imposibil, copii. Cu imaginația voastră, puteți face ca aceste avioane să vă ducă oriunde. Hârtia din care sunt confecționate nu e una obișnuită. Sunt file din Cartea Lecturii, acum se spune că a dispărut, însă eu nu cred.

-Mulțumim mult, Spark! O zi plăcută!

Toți se gândeau la filele cărții, despre care Spark le-a povestit și cartea pe care ei au găsit-o lângă izvor. Avea oarecum o legătură.

Primul tărâm pe care l-au vizitat a fost Tărâmul Viselor. Acolo totul era schimbat, cerul era un galben accentuat, florile cântau iar soarele dansa pe bolta cerească creând un spectacol incredibil. Existau spiriduși care colectau toate visele din lume și le țineau într-un turn uriaș.

Cei patru prieteni s-au împărțit, fiecare la un etaj. Au stat și au căutat cheia în jur de o oră, însă pe acel tărâm, o oră se considera un minut. Zed se întoarce la prieteni și spune:

-Ar trebui să ne mișcăm spre următorul tărâm, căci aici nu este nicio cheie.

-De acord! spune Merlin

Ei s-au îmbarcat în avioanele de hârtie și s-au îndreptat spre cel de-al doilea tărâm, Tărâmul Dragonului. Era un loc periculos, la fiecare pas putea fi câte o capcană. Se spune că în acel tărâm, exista un dragon roșu ca focul, care sufla mingi argintii, înconjurate cu foc. Copiii, ca să ajungă pe Tărâmul Lecturii, singurul loc în care se afla cheia, trebuiau să treacă prin Peștera Dragonului, căci acolo se afla portalul magic.

Sarah șoptește:

-Trebuie să facem liniște ca să nu trezim dragonul. Suntem aproape de portal!

Dragonul, auzind vocea firavă, se trezește furios din somnul adânc și țintește către ultimul copil. Acela era Zed.

Alexa strigă:

-Haide, Zed! Mai repede!

Grupul de prieteni au intrat pe rând în portal, iar Zed s-a ales cu o arsură mică pe piciorul drept.

Odată ajunși în Tărâmul Lecturii, ei au poposit într-un loc și l-au ajutat pe Zed să coboare din avionul fermecat.

-Ah! Tocmai era să uit! Uite, Zed, mușcă din mărul auriu! Îți va vindeca rana chiar acum.

-Mulțumesc, Sarah! Mă simt mult mai bine. Trebuie să continuăm căutarea prieteni!

Tărâmul Lecturii era de o frumusețe feerică, păsările arătau ca litere zburătoare, bolta cerească era cuprinsă de versuri, mesaje și creațiile celor mai mari scriitori ai lumii, iar cheia de care aveau nevoie se afla într-o cameră secretă, singurul lucru pe care trebuia să-l faci ca să deschizi camera, era să deslușești un mesaj.

Odată ajunși în fața camerei, Merlin citește scrisul de pe ușă:

-„Doar cei cu imaginația bogată și mintea deschisă vor putea găsi cheia.” Prieteni, trebuie să găsim pe cineva care ne poate ajuta... probabil din această zonă.

-Cred că am găsit persoana potrivită! Văd pe cineva cunoscut... ar trebui să ne apropiem! spune Sarah

Înaintând, l-au zărit pe Vrăjitorul Spark:

-Bună, Vrăjitorule Spark! Ce vă aduce pe aici?

-Aici am copilărit, dragă Sarah. Tărâmul acesta a fost casa mea de când am fost mic copil, am dorit să-l vizitez deoarece anii trec și tac...

-Am înțeles. Ne puteți ajuta, să deschidem ușa camerei în care se află cheia fermecată?

-Desigur, copii! Nimeni nu a reușit de-a lungul anilor, dar voi sunteți creativi și veți vedea că ajutorul meu nu va conta atât de mult ca implicarea voastră în echipă. Acum, închideți ochii și gândiți-vă fiecare la această cheie.

Aceștia îl ascultă, iar când și-au deschis toți ochii, cheia era deja în mâinile lor. Fericiți, s-au urcat în avioanele de hârtie și au ajuns la împărăție, unde au avut adevărata plăcere să deschidă Cartea Lecturii.

Acea carte cuprindea cele mai frumoase povestiri, poezii, basme ale literaturii. Filele cărții erau din aur, iar imaginile fantastice se mișcau în funcție de viziunea și imaginația fiecăruia. Era o adevărată capodoperă...

Așadar, cheia adevărată pentru a pătrunde în lumea fascinantă a cărții cuprinde două elemente: curiozitatea și imaginația noastră. Curiozitatea ne determină să fim mereu în căutare de inovație, iar imaginația ne poate purta în cele mai nebănuite tărâmuri. Deseori, lectura este cea care se prezintă tuturor, și este decizia noastră dacă vrem să o cunoaștem sau nu. Pentru mine, lectura reprezintă o floare care se seamănă în sufletul tuturor și crește pe măsură ce cunoștințele noastre devin mai vaste; iar dacă depunem efort și ne implicăm, obținem acea „floare” de o frumusețe adevărată.

Fiecare carte e specială, ca o persoană, unică. Mereu ea te va îmbogăți în orice moment al vieții, deschizându-ți mintea spre noi orizonturi, de aceea trebuie să o considerăm cea mai bună prietenă a noastră în care putem să găsim un sprijin în orice împrejurare.

*Dobie Denisa,
clasa a VIII-a, Liceul Teoretic Negrești-Oaș*

SECȚIUNEA CREAȚIE LITERARĂ—liceu

Trecutul este viitor

- Trebuie să găsec ceva, Mara, avem nevoie de bani aceia. Anatolie își afunda, pierdut, capul în mâini. Toată lumea știe că am nevoie de încă un loc de muncă, o să mă ajute, putem rezolva asta, am nevoie de mai mult timp...

- Nu cred că Trică mai are așa mult timp, Olie, știm amândoi ce au spus doctorii ieri. Anatolie nu a mai văzut-o niciodată pe soția lui mai pierdută ca până acum. Voia să îi mai spună încă odată că nu e singură și că o vor scoate cumva la capăt, orice doar să se liniștească puțin, stresul nu e de ajutor nici unuia dintre ei, în momentul de față.

- Doi copii Olie, avem doar doi copii, eu... S-a oprit căci vocea ei era atât de stinsă încât nu era sigură dacă va reuși să termine propoziția fără să izburnească în lacrimi. Era neliniștea din ochii soțului ei cea care a făcut-o să continue fraza.

- Eu... nu știu ce aș face dacă unul din ei ar păți ceva.

Anatolie se aplecă să îi atingă mâna, pentru un moment au rămas înmărmuriți, la masa din bucătărie, privindu-se în lumina difuză. Ce vedea ea era un chip străin, cu barba nerasă și părul ciufulit dat pe spate, arăta mai bătrân ca niciodată. Ce i-a atras Marei atenția au fost ochii lui abătuți și înecați în tristețe, albastrul lor, ca un cer senin de primăvară, era acum o mare străbătută de furtună. Se acuza pentru boala lui Trică, cum de nu a putut, Mara, observa mai repede? Anatolie era devastat de propriul lui dezastru, nu avea destui bani pentru tratamentul băiatului, iar el se învinuia neîncetat. Era rândul Marei să îi strângă mâna într-a ei, „înțeleg”, voia să îi spună, „nu e vina ta”, urla privirea ei, ce vorbea mai clar decât cuvintele.

Și-a rătăcit și el privirea pe chipul ei, dar vinovăția nu i-a permis să-și alunge privirea din ochii soției sale, care erau încarcerati de cratere negre, oribile. El considera cearcănele o brutalitate pe chipul ei palid și delicat. Toate astea pentru ca nu a fost capabil să facă rost de suficienți bani pentru medicamentele fiului lor. Cât de jalnic, își repeta de fiecare dată când avea ocazia! Trebuie să găsească încă o slujbă, trebuie și o va face, pentru că aceasta este familia lui și responsabilitatea sa. Avea impresia că dacă nu va repara totul curând cearcănele acelea vor rămâne cusute sub ochii ei pentru totdeauna. Momentan nu era sigur că poate suporta acel gând. Nu erau destule cuvinte ca să îi liniștească pe amândoi, așa că s-au mulțumit cu liniștea care oricum era asurzitoare.

Zilele următoare nu aveau să aducă nici o veste bună. Mara și soțul ei au vizitat iadul de nenumărate ori, au făcut poze în care nu au zâmbit și au ascultat țipete ce nu se mai opreau, toate acestea așteptând și așteptând analizele lui Trică, la ușa salonului său. Era internat de mai bine de o lună, iar sentimentul de neputință îi distrugea treptat pe cei doi soți. Mara își amintește zilnic de speranță și cum aceasta se naște din disperare, dar de fiecare dată are impresia că disperarea ei strivește puțină speranță pentru care Anatolie se frânga în bucăți ca să i-o ofere.

- Am reușit Mara! Soțul ei a intrat în bucătărie cu un teanc de hârtii ce îi fluturau în mână și cu un zâmbet ce distrugea lumi întregi și apoi le refăcea bucățică cu bucățică. Niște oameni în costume sofisticate au aflat de la vecinul din capătul străzii că am nevoie de o slujbă, m-au angajat pe loc, Mara, am reușit, vom avea bani destui. Anatolie tremura de fericire, era atât de mândru și încântat de el însuși, încât abia a așteptat să ajungă acasă să îi spună soției sale.

Prima dată Mara nu a știut cum să reacționeze, își privea soțul uimită, încercând să găsească orice semn pe fața lui care să îi spună că totul e doar o glumă, dar nu era. Și când a realizat asta i-a sărit în brațe, oferindu-i zâmbetul pe care Anatolie a crezut că nu îl va mai vedea vreodată.

În serile ce au urmat, Mara își aștepta ore în șir soțul să vină de la lucru, dar de fiecare dată

când ajungea, părea oarecum trist, ca de obicei punea banii făcuți în ziua aceea pe masă, după care se afunda într-un somn agitat. În mai puțin de două săptămâni tratamentul lui Trică a fost achitat complet, dar ceva o neliniștea pe Mara. Anatolie i-a spus că noua sa slujbă e la o măcelărie, nici o măcelărie nu oferă salarii atât de mari. Cum a făcut rost de banii aceia? Și de ce ajunge mereu seara târziu cu pantofii plini de noroi dacă lucrează într-un spațiu închis? L-a confruntat, dar răspunsurile lui erau prea vagi pentru ea.

- De ce ai alege să minți? Știi că poți să îmi spui orice Olie.

Poate erau ochii Marei sau cuvintele ei blânde cele care l-au convins să lase garda jos și să îi spună. Dar o voce din cap încă îl îndemna să mintă pentru că nu mai e cale de întoarcere odată ce soția sa va ști adevărul. Oare a cedat prea ușor ?

- Cum ai făcut rost de toți banii?

Era acum ori niciodată își spunea Anatolie, tot ceea ce a făcut a fost pentru fiul lor, Mara va înțelege.

- Nu a fost niciodată o măcelărie, ei... ammm, erau niște oameni foarte răi la mijloc și angajatorii mi-au dat tot ce aveam nevoie ca să... ca să... Anatolie niciodată nu se bălbâia, dar acum nu și-a găsit cuvintele, a realizat brusc că era foarte agitat, mâinile lui se mișcau peste tot și nu mai putea continua.

- Ca să..., Olie? Mara avea nevoie de răspunsurile acelea.

- Ca să îi omor... mi-au spus că sunt niște criminali și că meritau să fie uciși, mi-au dat o armă și niște dosare ca să îi găsec, mă plăteau pentru fiecare om doborât. Mă bucur că niște criminali ca ei nu mai pun piciorul în lumea asta, Mara, poate unul din ei ar fi ajuns chiar la noi în casă...

Mara nu știa ce să îi spună, dar oricum nu era nevoie pentru ca nu își putea alunga uimirea de pe față. A mințit-o în tot timpul ăsta, furia îi umbrea judecata.

- Chiar dacă erau oameni răi, Anatolie, asta nu îți dă dreptul să îi ucizi! Nu vreau ca Persida și Trică să crească știind că tatăl lor omoară oameni, indiferent cum sunt ei și că e în regulă să faci asta atâta timp cât primești bani! Îți place cum sună asta cu voce tare? Mara era pierdută în furie și dezamăgire, acum, de fiecare dată când se uită la soțul ei, tot ce vede e o armă încărcată și bălți imense de sânge.

- Pentru ei fac toate acestea, ca să avem bani pentru toate, Mara, ca să poată merge fiecare la cea mai bună facultate, să își cumpere cele mai noi și scumpe haine și jucării, pentru spital... ce am face dacă boala lui Trică ar reveni? Pentru el am început toate astea.

- Pentru el? Mara a izbucnit într-un râs amar. Ți-ai vândut sufletul pentru niște medicamente nenorocite! Am fi găsit noi o cale, orice, dar nu asta.

Anatolie s-a aplecat și a scos din buzunar nu teanc de bancnote pe care l-a așezat pe masă.

- Pe ăștia i-am făcut azi. Cuvintele lui erau reținute. Dar Marei nu i-a păsat, nu o mai interesa nimic. A întins mâna și i-a aruncat bancnotele pe podea.

- Bani ăștia sunt pătați cu sânge! Nu există nici o diferență între tine și oamenii pe care i-ai omorât! O durea să îi arunce toate cuvintele acestea dure în față, dar mai tare doare imaginea mâinilor soțului ei murdare de sânge. Cu mâinile acelea o va mângâia de acum înainte și pe copii îi va atinge tot cu acele mâini, pline cu sânge, în fiecare zi. Nu, nu poate trăi așa.

- Pleacă Anatolie. Plângea când i-a spus, dar nu mai putea face nimic acum, știa că asta era singura variantă.

- Mara, nu spune asta, ești furioasă acum, dar mai târziu vei înțelege, așa cum am făcut-o și eu...

- Acum! Anatolie.

Soțul ei s-a ridicat să plece, va putea sta la cei care l-au angajat o vreme, până apele se vor liniști, nu avea rost să se certe acum și mai tare, va înțelege ea mai târziu. Alte cuvinte nu au mai fost spuse, Anatolie a plecat, iar Mara s-a prăbușit în fotoliu, gândindu-se la cum a putut lăsa să se ajungă până aici.

În zilele ce au urmat el nu s-a mai întors, nici în următoarea săptămână și nici în următoarea lună. Mara a găsit un refugiu undeva, acolo, în toată furia aceea ce a copleșit-o în primele zile. Știa ca

trebuia să se adune pentru că erau doi copii în cealaltă cameră care aveau nevoie de ea. A deschis televizorul să caute niște desene animate pentru copii, dar canalul de știri i-a atras atenția. Titlul anunța prinderea unui criminal, iar în colțul din stânga al ecranului era poza lui Anatolie, mai jos scria „condamnat pe viață”. Mara s-a așezat, încercând să își amintească ultima dată când au vorbit. Era vina ei că acum e în închisoare? Nu putea să își răspundă la întrebare, cel puțin nu atunci, nu se putea gândi la nimic, doar la faptul că va trebui, cumva, să acopere locul unui tată în viața copiilor ei. A luat gândul acesta și s-a îndreptat spre camera copiilor.

Pe măsură ce Persida și Trică creșteau, Mara a avut grijă ca nici unul să nu afle despre tatăl lor și unde se afla, le-a spus de mai multe ori că a murit într-un accident la locul de muncă. De fiecare dată când o spunea, simțea minciuna aceea cum o ardea pe dinăuntru, indiferent cât de rău s-ar simți, știa că așa era cel mai bine pentru ei toți. Persida era prea mică ca să își amintească de zilele când Trică era tratat de cancer la spitalul județean, cu siguranță nici de tatăl lor nu își amintea. Mara nu avea de gând să le împărtășească nimic legat de perioada aceea.

Avea grijă de ei cum nu se putea mai bine, cei doi frați nu puteau fi despărțiți. Era atât de multă iubire în inima Marei încât acoperea și locul lui Anatolie. Era o avocată excelentă și cu fiecare bănuț economisit le-a plătit școlarizarea amândurora. Persida a devenit interesată de neurologie, încă din liceu, era o fire pașnică și curioasă. Când vedea vorba de familie, Persida era în stare să mute aștrii numai să îi știe pe toți în siguranță, asta o determina pe Mara să aibă întotdeauna încredere în ea, în fiica ei găsea de fiecare dată când avea nevoie, un punct de sprijin.

Trică, pe de altă parte, avea tot timpul probleme la liceu, o mare parte din ele, Mara nici nu le afla pentru că Persida, odată ajunsă la facultate îi repara greșelile, de fiecare dată când putea, sau vorbea cu profesorii, făcea orice numai să nu o îngrijoreze pe mama lor. Mara nu se sătura să își vadă copiii cum cresc și cât erau de fericiți, zâmbetele lor nu aveau preț pentru ochii ei încercânați. Era atât de ocupată să îi privească pe ei încât a amuțit odată ce și-a văzut firele cărunte și ridurile mici în oglindă, pe care până acum nici nu le-a observat. Timpul a ajuns-o din urmă, a realizat tristă, atingându-și delicat toate liniile feței. Are doi copii la facultate și o casă goală în care se aude doar ecoul amintirilor. Niciodată nu s-a gândit la momentul în care va rămâne singură, o parte din ea încă speră că perioada aceasta e doar temporară. Poate că e timpul să își viziteze soțul, să îi spună totul despre copiii pe care nu îi mai cunoaște, măcar atât îi datorează. Sau poate e timpul să îi îngroape de tot amintirea. Era recunoscătoare că în tot timpul acesta, copiii nu au întrebat nimic de el. Mara nu era sigură că putea minți la infinit, dar norocul nu a dezamăgit-o.

Persida era în ultimul an de facultate când un zâmbet ștrengăresc și niște bucle blonde i-au furat inima fără nici o intenție de a i-o înapoia. Pentru ochii ei, Nate era răsăritul și apusul soarelui, ziua de azi și cea de mâine, și mai mult de toate, era al ei. Lucra la poliție și era cu doi ani mai mare decât Persida. Pentru el, imaginea ei era o opera de artă ce a prins viață, nu se sătura să o privească, Persida era vântul rece dintr-o zi încinsă de vară. Era atât de multă fericire încât avea impresia că trebuie să o împartă cu cineva, ea adora totul legat de acel sentiment, ploaia a încetat să o mai ude, iar frigul o ocolește de fiecare dată. Din dorința Persidei, Mara l-a întâlnit pe Nate, nu a lăsat nici un gest de al lui să îi scape, voia să afle mai multe decât supunea el, nu își dorea ca fiica ei să facă o alegere ce o va duce în final în locul în care e ea acum, singură și încă având remușcări în legătură cu ceva ce s-a întâmplat cu așa mult timp în urmă. Când Nate a plecat, Mara a trebuit să recunoască, ceva nu era în neregulă cu alesul fiicei ei, părea chiar o persoană blândă și altruistă, dar ea știa că ceva nu era în regulă.

- De ce nu poți fi pur și simplu fericită pentru mine? răsuflă Persida tristă. Răspunsul Marei nu era chiar cel pe care ea îl aștepta, dorea înțelegerea ei mai mult ca niciodată.

- Vreau pur și simplu să te mai gândești, am fost și eu unde ești tu acum, nu ești prima persoană îndrăgostită, să știi.

- M-am gândit destul... nu o să anulez căsătoria numai pentru că tu ai suspiciuni și idei

preconcepute. Persida era hotărâtă să lupte pentru fericirea ei, chiar dacă adversarul era mama ei.

- Nici Trică nu îl place, nu spune că e o coincidență.

- Mamă, nu am nevoie de aprobarea lui, am nevoie de a ta.

Habar nu avea că va fi atât de greu, dar de fapt, cum poți să îi spui unei persoane îndrăgostite dacă nu face bine? Nu poți stinge un incendiu cu o găleată cu apă. Cumva Mara a realizat asta când, după o vreme și-a înclinat capul și i-a spus că alegerea e numai și numai a ei. Poate Persida avea dreptate, Mara chiar era paranoică, dar cum nu putea fi? când a pierdut atât de multe, iar ea nici măcar nu știe. Un lucru și-a promis că nu îl va face vreodată, nu va sta în calea fericirii copiilor ei și dacă fericirea Persidei consta în prezența definitivă a lui Nate în viața ei, atunci era dispusă să accepte orice. Cu acest gând a privit-o pe fiica ei în fața altarului, câteva luni mai târziu. Nu va lăsa nimic din ce i s-a întâmplat ei să o afecteze pe Persida.

Aparent bănuielile mamei ei erau doar o iluzie, căci Persida adora totul legat de noua ei viață alături de Nate, erau căsătoriți de mai bine de un an, iar viața i-a tratat bine până atunci. În cele din urmă și-a împlinit visul legat de medicină și nu era zi în care să nu vorbească cu mama ei sau cu Trică, care s-a angajat pentru prima dată la o firmă de construcții. Abia aștepta să le spună amândurora că familia se va mări cu încă un membru. Singurul lucru ce îi distrugea fericirea era Nate care, de când a aflat, era din ce în ce mai stresat și retras, stătea peste program la serviciu și dimineața pleca înainte ca Persida să se trezească. Abia îl mai vedea în casă și acest lucru o îngrijora nespun pentru că avea nevoie de el și voia să îl ajute cum putea, voia să îi amintească că e acolo pentru el, orice s-ar întâmpla.

Dar într-o zi, un bărbat solid cu piele cafenie i-a bătut la ușă, căutând un așa-zis agent federal care ar trebui să locuiască acolo. Detaliile oferite de el îl descriau perfect pe soțul ei, nu putea fi o coincidență. Persida i-a închis ușa după ce l-a lămurit că a greșit casa. Și totuși, chiar a greșit-o? Suspiciunile ei au împins-o spre cuvintele Marei. Oare vechile presimțiri ale mamei ei erau adevărate? Nu, imposibil, Nate nu ar minți-o, sufletul lui e prea blând, nu ar fi putut să o trădeze, nu așa. Și totuși, frământările ei nu îi făceau bine deloc copilului. Așa că a decis să îi povestească lui Nate despre bărbatul de la ușă. Nu era surprins când a aflat, părea mai degrabă speriat, Persida vedea picături de transpirație pe fruntea lui, dar nu înțelegea.

- Nu vreau să îi mai deschizi ușa dacă mai vine odată, nu îmi pasă cine ar fi, nu trebuie să ne implicăm în așa ceva. Vocea lui Nate era mult prea autoritară, iar asta o enervă la culme pe soția sa.

- Nu părea periculos, Nate...

- Persida, te rog. A întrerupt-o el cu o expresie mult prea obosită.

- Tu mă rogi? Și rândul meu când vine? Te rog nu mai sta așa mult peste program, te rog vino acasă mai repede și te rog nu îmi mai ascunde ceea ce faci! Era atât de furioasă, și-a ridicat tonul și nici măcar nu a realizat, dar cum o putea minți atât de ușor?

- Nu ascund... despre ce vorbești? Nate încă avea o mască imaculat de calmă, dar Persida îl cunoștea destul de bine, era perfect conștient de tot adevărul pe care soția sa i-l arunca în față

- Agent federal? Serios? Era chiar așa un secret imens?

-E un contract pe care l-am semnat, nu îmi e permis să îți spun, nu aveam cum să ocolesc asta. Mă bucur că ai aflat. Nate a răsuflat resemnat.

- Te bucuri? Știi ce, cred că am să o vizitez pe mama pentru câteva zile...

- Persida, nu, nu e un moment bun să te stresezi, te rog înțelege-mă, nu a fost alegerea mea.

Avea cei mai triști ochi din lume, s-a gândit Persida când l-a privit înainte de a închide ușa. Nate a încercat să o ia de mână, dar deja plecase, iar el se ura pentru asta, dar nu o putea învinovăți, avea tot dreptul din lume să îl urască. O iubea prea mult ca să o lase să plece atât de ușor, și într-un fel va îndrepta totul pentru că nu suporta gândul de a o ști atât de tristă.

Persida a alergat tot drumul până la casa mamei ei, avea nevoie de ea mai mult ca niciodată. Când a ajuns în fața pragului, răsufla greu, a apucat să îi spună Marei doar o singură propoziție înainte să izbucnească în lacrimi.

- Ai avut dreptate...

Mara nu știa cum să reacționeze, pentru un moment gândul i-a zburat la Anatolie, dar apoi a

revenit la fiica ei, care avea atât de multă nevoie de ea. În cele din urmă Mara a aflat totul, nu voia să îi ia apărarea lui Nate, dar avea impresia că un divorț în momentul acela ar fi inutil și ar distruge-o pe fiica ei. Istoria se repeta. Știa ce voia fiica ei să audă, dar nu putea să i-o spună. Mara era conștientă că orice i-ar spune în acel moment va avea consecințe majore mai târziu. Pentru moment a ales să renunțe la cuvinte și să o ia pe Persida în brațe, gesturile contează mai mult, și-a spus Mara. În următoarele două zile pe care le-au petrecut împreună, a încercat să o convingă pe fiica ei să își ierte soțul, măcar de dragul viitorului copil. Dar Persida nu era sigură că poate ierta totul atât de repede și cu siguranță nu atât de ușor. Înainte ca una din ele să mai poată spune ceva, în bucătăria Marei a apărut Nate.

- Îți datorez o explicație. A reușit el să îți spună Persidei, cu un glas stins. Mâinile îi tremurau îngrozitor, iar chipul său îi indica soției sale că somnul nu a fost o opțiune pentru el, zilele astea.

Mara l-a îndemnat să stea jos. Persida nu era sigură ce a determinat-o să îl lase să vorbească, cearcănele lui oribile și chipul palid, sau nevoia ei de a cunoaște întreaga poveste?

- Da, sunt agent federal, dar crede-mă că nu a fost o zi în care să nu îmi doresc să îți spun adevărul, dar nu am putut. Disperarea i-a încătușat judecata, dar a ales să continue. Nu am putut să te amestec în toate astea. Vorbele îi curgeau una după alta, de parcă au avut conversația aceea de o mie de ori. Înainte să ne cunoaștem am fost transferat aici pentru a găsi un bărbat angajat la o companie uriașă, era plătit să elimine concurența, la propriu. Problema era că nu l-am putut găsi, am vrut să renunț, dar atunci superiorii mei m-au trimis în căutarea familiei bărbatului, credeau că ei ar putea fi implicați.

Cuvintele lui Nate îi provocau fiori Marei, era o poveste cunoscută de ea și totuși a ales să asculte în continuare, mimând un chip surprins, aidoma fiicei ei, dar nu îi plăcea direcția spre care se îndrepta povestea aceea.

- Cercetările mi-au luat ceva timp, dar am găsit familia. Prima dată am vorbit cu fata infractorului, voiam să aflu totul despre o posibilă operațiune, dar am făcut o greșală ce m-a costat foarte mult.

Nate a lăsat propoziția în aer, pentru că pur și simplu nu mai putea lega cuvintele următoare, le-a aranjat și le-a tot aranjat în capul lui, dar când își deschidea gura să le spună, cuvintele cădeau pe jos și se spărgeau la picioarele Persidei. Ea a fost prima care a ales să rupă tăcerea ce o înnebunea căci avea o presimțire rea, iar glasul ei părea sufocat.

Ce greșală ai făcut Nate?

Soțul ei și-a ridicat privirea spre ea, încercând să caute înțelegere acolo, undeva pe chipul ei. Persidei i-se strângea inima să îi vadă ochii atât de triști și abătuți, avea impresia că în acel unic moment, toată greutatea universului era așezată pe spatele soțului ei.

- M-am îndrăgostit de ea. Glasul lui părea spart.

De data aceasta expresia uimită de pe chipul Marei nu era una prefăcută, dar nu se compara cu cea de pe fața Persidei. Avea impresia că întreaga cameră plutește odată cu ea. Nu voia să creadă că sentimentele soțului ei au fost false, nu putea. Cuvintele lui au fost cele care i-au redat concentrarea.

- Nimic din ce avem nu e fals Persida, și tocmai de asta nu am putut să termin raportul legat de familia voastră. Le-am spus că nu v-am putut găsi și că cel mai probabil ați plecat din țară.

Nate avea nevoie de înțelegerea soției sale, o căuta peste tot pe chipul ei, dar nu a găsit nimic altceva decât confuzie.

- Ceva nu se potrivește la povestea ta Nate, tatăl meu niciodată nu a lucrat la o companie, a fost măcelar la fabrica din oraș, iar apoi a murit într-un accident de mașină.

Era rândul lui Nate să își arate confuzia, dar Mara interveni prima.

- De fapt, asta e minciuna mea, soțul tău are dreptate. O durea să îi spună totul în felul acesta, dar nu avea altă alegere.

- Minunat, deci amândoi m-ați mințit! Sentimentul de frustrare a pus stăpânire pe gândurile Persidei. A trăit o viață țesută pe baza unei minciuni. Brusc, s-a gândit la cum ar fi arătat totul dacă ar fi știut despre tatăl ei și mai important, ce ar fi devenit ea?

- Nu e chiar cum crezi tu. Mara a început să îi explice tot și deși fiica ei nu mai dorea să audă

nimic de la ei în seara aceea, nu avea încotro. Mama ei i-a spus tot ce avea nevoie să afle, i-a explicat motivul pentru care a mințit și cum disperarea poate schimba radical un om. Adevărul i-a străpuns inima Persidei, dar și-a ținut capul ridicat și a ascultat până la ultimul cuvânt și deși nu voia să recunoască de față nu ea, ar fi făcut același lucru ca mama ei.

În cele ce au urmat cuvintele și-au pierdut sensul, fiecare căuta o expresie pe chipul celuilalt și când au găsit ce doreau, s-au oprit fiecare din judecat. Liniștea nu a domnit foarte mult, căci brusc, ușa bucătăriei a fost trântită de perete, iar în fața acesteia stătea Trică cu un zâmbet larg și cu ochii numai scânteii.

- Tocmai mi s-a întâmplat cel mai incredibil lucru din viața mea! Fericirea lui îl împiedica să privească cu adevărat chipurile familiei sale, s-a mulțumit să continue, era sigur că nimic nu poate fi mai minunat decât ce are el de spus.

- Niște oameni au venit azi la locul în care lucrez, nu știu cine erau, dar aveau costume scumpe, deci trebuiau să fie importanți, mi-au spus că sunt gata să îmi ofere de șapte ori mai mulți bani decât câștig acum, dacă demisionez și îi las să mă angajeze. Au spus că am deja în sânge calitățile pe care le caută.

În fața lui au apărut doar chipuri scufundate în spaimă, nici măcar unul dintre ei nu era bucuros pentru el. Doar atunci, privindu-l în lumina difuză, Mara a realizat cât de mult seamănă cu tatăl lui. A văzut toate consecințele alegerilor făcute în trecut materializându-se în fața ochilor ei.

Porumbăcean Ioana,

clasa a IX-a, Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare

În lesa hârtiilor verzi

Mirosul de umezeală îi invadează plămânii, fiecare picătură de ploaie îi răcorea trupul fierbinte, îi limpezea gândurile, dar mai presus de toate, îi oferea protecție. Pătura groasă de nori garanta apusul soarelui cu cel puțin o oră mai devreme, o oră de siguranță. Curând se putea alătura umbrelor, putea beneficia de acoperământul lor mai mult timp, suficient pentru a planifica următoarea mutare. Gândurile lui galopau nebunește în toate direcțiile, forța concentrării îl părăsise de mult, în schimb rămăsese doar crudul sentiment al paranoiei, ce îl seca de energie. Cutreierase pe străzi toata ziua, nu își permitea să rămână în aceeași locație, nu în lumina zilei, nu în văzul tuturor. Și totuși se trezi oprindu-se să își tragă răsuflarea. Își ridică amețit ochii spre vitrina magazinului de care se sprijinea.

*Jordan Murphy fost agent FBI, căutat pentru uciderea prim-procurorului Andrew Jones, ultima dată văzut în Chicago. Recompensă 300.000 \$ *

Apucă cu brutalitate afișul și mototolindu-l îl ascunse în buzunarul jachetei sale, cercetând perimetrul în căutarea ochilor rățăciți sau a uniformelor albastre.

Așadar, Jordan Murphy, dispărut de pe radarul autorităților de 45 de zile, ajunge să își săvârșească ultimele clipe dinainte de pedeapsa capitală pe străzile murdare ale New York-ului, neavând nimic altceva decât libertatea sa, pe care o ține închisă în celalalt buzunar al jachetei sale ponosite. În ultima vreme buzunarul se lărgise sau libertatea se micșora? Oricum ar fi, trebuie să o protejeze, căci, acesta e singurul lucru pe care nu au fost în stare să i-l răpească, încă. În rest, familia, slujba, banii, viața, identitatea, totul a dispărut în mânăca lor. Să stea la o parte pierdut și incapabil de a schimba lucrurile, îl durea cel mai tare. Nu mai era conștient cine spunea adevărul și

cine nu, își chestiona până și nevinovăția din această situație. Se îndoia de orice și oricine. Avea impresia că fiecare mutare de a sa era cu doua tășuri, perfectă și teribil de riscantă în același timp. Numărase până la 200, 3 minute și 20 de secunde, trecuse suficient timp cât să fie nevoit să își restabilească poziția.

Soarele era pe cale să apună în savana newyorkeză. Jordan, devenit de scurt timp nimeni, își relua statutul de fantomă. Se strecura prin turma de gazele speriate, cu grijă să nu răstoarne vreo poșetă, să nu le tulbure marșul liniștit spre locuințele lor calde. Semafoarele erau mai roșii decât soarele, presiunea agitației, mai fierbinte decât acesta. Ce-ar fi dat să își poată ridica capul, acum, să mai simtă doar o dată căldura divină pe chipul său ascuns în spatele lunii. Dar nu e cu putință, căci zebrele tocmai se afișară în toată splendoarea lor cu servietele pline de așa-zise hârtii, cu cravatele legănându-se ritmic în marșul lor grăbit și cu ochii cercetând în toate direcțiile după următoarea pradă. Jordan, trecu după colț, încercă să se depărteze de copacii cu multe etaje, acoperiți cu sticlă, de unde pândesc vulturii africani, să se camufleze în iarba înaltă cât timp mai avea ocazia, dar ce surpriză! Regii savanei patrulează. Lei în uniformele lor albastre vin să își revendice teritoriul. Întreaga haită patrulează mândră, conștientă de dominația lor asupra savanei, de frica ce o emană, dar în acel moment Jordan avea impresia că el e singurul nevinovat ce o inhalează din plin. Totul se întoarce la întrebarea cheie, ce căuta acest tigrul în savană?

Părăsi vizorul polițiștilor și se îndreptă către cel mai apropiat și întunecat colț pentru a-și improviza un adăpost. Deși nu îl apăra întru totul de ploaie, locul din spatele pubelelor de gunoi îi permitea să își păstreze statutul de fantomă și să mai arunce un ochi la străzile din fața sa, la modul în care arăta vechea lui viață, care din păcate nu mai exista. Amintirea aceasta îi aduse un rânjet ironic pe chipul nebarbierit, își luă capul în mâini și simți greutatea întregii lumi între degetele sale, inspiră adânc și lăsa aerul răcoros al serii să îl calmeze. „Cum s-a ajuns la toate astea? ”, îi venea să strige, să spună întregii lumi că e nevinovat și că totul i-a fost înscenat, că are tot dreptul să fugă, când nimeni nu crede o iotă din ce spune „Și ce rost ar mai avea, cine e dispus să pledeze pentru nevinovăția mea? Toate probele...absolut tot a fost pregătit și plasat la locul și momentul potrivit, nimeni nu va fi dispus să mă apere la curtea de justiție”. Adevărul era că dreptatea de care avea nevoie nu putea fi aplicată nici pe departe de autorități. Autoritățile nu îi vor putea aduce soția lângă el și nici viața înapoi.

„Nu mai pot rezista mult așa, mă vor găsi, și Dumnezeu știe ce se va întâmpla cu Thesa, cine știe ce se întâmplă cu ea acum? ” își zise el, știa că nu putea lua legătura cu ea în niciun fel și îl tortura, îi întuneca judecata și îl aducea la limita disperării. Dar nu se putea abține, îi vedea chipul peste tot, în fiecare trecător, în fiecare reflexie a vitrinelor. Își scutură capul, parcă vrând să alunge fizic necazurile lui „am nevoie de bani, apoi o să dispărem”. Opt cuvinte, o singură misiune. Își veni în fire și brusc își aminti că deși se simțea singur, în realitate, nu a fost niciodată. La scurt timp, Jordan se ridică în picioare și alergă printre umbre către cel mai apropiat telefon public, îi trebuia 4 încercări până își aminti corect numărul de telefon.

- Peter ? Întreaga lui speranță atârna de acel nume.

- Da, cine întreabă? Se auzi vocea nonșalantă a domnului Lee.

- Știi cine! Nu putea risca să își folosească numele în cazul în care apelul era înregistrat. Ascultă, Peter, am intrat în niște probleme și am nevoie de ajutorul tău, nu aș fi riscat să te pun în pericol dacă nu era de-a dreptul necesar.

- Îți așteptam apelul, mă bucur că ai sunat, prietene. Accentul scoțian îl dădea mereu de gol, dar în spatele acestuia, îi simții nota de seriozitate și îngrijorare din glas. Jordan, ascultă-mă cu atenție, știi ca ești pe străzi acum, dar îți vei recupera libertatea, Da? Ca în filmul acela din 63' și vom conduce împreună spre răsărit. Ai înțeles? Am să repet, detaliu cu...

- Nu e nevoie, am înțeles! Și cu aceasta închise repede telefonul și se făcu nevăzut. „Gândește, gândește” își spunea răspicat printre dinți și dintr-o dată toate cuvintele ce i le spusese Peter i se

derulară în minte și înțelese mesajul „Nu îmi putea oferi o locație exactă, deci a ascuns-o, strada libertății numărul 63 lângă cinema, asta trebuie să fie! Va trimite o mașină înainte de ivirea zorilor”. Nici nu îndrăznește să viseze la gândul că va pleca de pe străzi, totuși încep să râdă cu poftă, căci, după mult timp, în sfârșit simțise gustul bucuriei. Nu era multă, dar destulă cât să îl ambiționeze să lupte în continuare. „Peter mă va ajuta, am să lucrez pentru el, orice pentru bani, apoi eu și Thesa dispărem ” doar la asta se gândi, toată noaptea stătu treaz, calculând, analizând și făcând planuri până când sosise timpul să plece spre noua locație și când ajunsese nu ezită să se apropie de primul jeep negru pe care îl văzu parcat în fața cinematografului de pe strada libertății. Îi tremurau genunchii sub greutatea trupului său și în ciuda agitației urbane își putea auzi doar inima bătând cu putere, parcă vrând să îi părăsească pieptul. Totuși acel sunet îi făcea plăcere, căci îi amintea de ancorarea lui în acea lume, de scopul pe care îl avea și de oportunitatea ce i-a fost oferită. „Nu mai e cale de întoarcere” își spunea în timp ce urca în spatele jeep-ului. Pierduse lupta cu autoritățile, dar goarnea abia anunțară începutul războiului. Cercetă întregul interior al mașinii, de la geamurile fumurii până la bancheta din piele neagră și abia după aceea își permise să-și lase garda jos.

- Domnule Murphy, am primit instrucțiuni clare de a vă duce personal la reședința domnului Lee, se auzi vocea spaniolului de la volan.

- Da, vă mulțumesc. Puțin îl mai interesa, acum era în siguranță, nu se mai putu gândi la nimic, avea timp să se odihnească până ce se va reîntoarce la planul său.

- Drumul va dura câteva ore... Doar atât reuși Jordan să mai audă, căci restul conținutului se pierduse undeva între vis și realitate, în timp ce căzu pradă oboselii și stresului acumulat. Printre ochii întredeschiși văzu soarele dimineții, „exact cum îi promise Lee”, se gândi el. „Un nou început, o nouă speranță” Simți razele gâdilându-i pielea, jucându-se cu formele feței lui, inspiră adânc și parcă se simțea trist și vinovat pentru somnul de care va avea parte.

Parcă trecuse doar un sfert de ceas când se trezi în fața reședinței lui Peter. Avea obrajii îmbujorați din cauza somnului și mâinile calde, un sentiment de care nu mai avusese parte. Era abia începutul, dar el deja se vedea foarte optimist. A coborât din mașină ușor amețit, dar cu zâmbetul pe buze. În prag domnul Lee, cu îngrijorare întipărită pe chip, aștepta cu nerăbdare sosirea prietenului sau, își făcea griji că nu primise mesajul sau că fusese prins de autorități.

- Jordan, slava domnului, se auzi vocea lui Peter, mergând grăbit spre întâmpinarea acestuia. Stătea împietrit de mirare, brusc se simți stângaci și spuse primul lucru ce îi trecu prin minte:

- Peter, nu știu cum să îți mulțumesc, se bâlbâi acesta, dar nu reuși să sfârșească fraza, căci brațele masive ale amicului său îl îmbrățișară cu căldură.

- Nici nu e nevoie, vino înăuntru!

Odată ce trecu de prag încep să se simtă teribil de jenat. Își privi pantofii murdari stând pe covorul impecabil, își atinse barba nerasă și părul neîngrijit, în ceea ce privește hainele, nici nu vru să se gândească la felul în care arătau sau miroseau. Observându-și prietenul stingherit, Peter îi spuse calm:

- Stai liniștit, ți-am lăsat un set de haine curate în camera ta, vino!

- E mult prea mult decât aș putea să îți cer, spuse Jordan cu recunoștință

- Lasă asta în seama mea, trecând la chestiuni mai serioase, făcuse o pauză, fața ta e în toate buletinele de știri și pe e prima pagină a ziarelor.

Jordan se impacientă, nici nu îi trecu prin minte cum să îi explice lui Peter, cum să îi dovedească că e nevinovat.

- Te cunosc și am încredere în tine, era nesigur de ce urma, dar nu avea încotro, e adevărat?

- Nu, trebuie să mă crezi, mi-a fost înscenat, se bâlbâia grav, era de-a dreptul terifiat ca își va pierde singura șansă la un nou început, era într-adevăr vocea lui, dar disperarea îi dicta replicile. Nu

știa cum să îl abordeze, îi cercetă răspunsul în expresia lui.

- Știi că nu ești un criminal, își puse mâinile ferme pe umerii lui Jordan, vrând să îl calmeze, cum s-au petrecut lucrurile?

- Totul s-a întâmplat ca peste noapte, își plecă capul, derulându-și întâmplările din ultima lună în fața ochilor, m-am trezit cu toate acuzațiile în potrivea mea și cu poliția la ușă. Nici măcar nu îl cunoșteam pe procuror, dar sunt sigur că o forță mult mai puternică trage sforile din umbră și aparent eu le stăteam în cale. Brusc se descurajă complet,

- Peter, ce crede oare Thesa despre mine acum? chipul său deveni reflexia iadului. Că sunt un criminal? Oare mă crede mort? Peter, dacă oamenii ăștia ajung și la ea?

- O să iau legătura cu ea cât de curând și o trimit niște oameni să păzească casa, dar totuși, nu poți să te ascunzi la nesfârșit așa și nici nu poți să lupți contra lor, nici nu știi cine sunt sau ce planuri au! Spuse Peter pe un tot răspicat. Abia când a tăcut și-a dat seama cât de mult se lăsase influențat de această dilemă, dar de dragul prietenului său trebuia să rămână obiectiv, să gândească în perspectivă și mai ales să îl convingă că totul se va rezolva curând, chiar dacă nu era atât e simplu.

- Am un plan, încă mai am aptitudinile de agent FBI, știu că e riscant, dar e tot ce mai pot face, angajează-mă să lucrez pentru tine, ca agent, la birou sau pe teren, orice ca să câștig niște bani, apoi o iau pe Thesa și dispărem de pe fața pământului, e singura opțiune și te rog ia-o în calcul. Nici măcar lui nu îi venea să creadă cât de hotărâtă și disperată sunase vocea lui.

Peter deveni serios și pentru câteva minute nu zise nimic, analiză tot ceea ce îi spuse Jordan și era dispus să ia totul în considerare.

- Cât de devreme ești dispus să începi?, mai important, cât de repede vrei să strângi banii aceia?

Jordan râse scurt la întrebările lipsite de sens, dar era fericit că cererile îi fură împlinite. Partenerul său înțelese răspunsul și îi strânse mâna.

- Atunci e oficial, bine ai venit în operațiune, agent Murphy! Îți trimit echipamentul, iar mâine vei fi plasat în prima ta misiune.

- Nu știi ce să îți spun, îți mulțumesc, nu te voi dezamăgi, se auzi vocea umilă a lui Jordan, care emoționat și plin de speranță îmbrățișă ideea biletului său la clasa întâi spre libertate.

- Nu e nevoie să îmi mulțumești, acum du-te și simte-te ca acasă, spunând acestea îi indică ușa camerei lui.

Avu nevoie de două băi spumoase pentru a se simți cu adevărat curat. În ciuda mărimii, se acomoda rapid cu fortăreața luxoasă și impenetrabilă pe care Peter o numea casă. Se apropie încrezător de fereastră, conștient că aici în inima pădurii, nimeni nu îl spionează și și nu admiră brazii, stelele, luna, de parcă era prima oară când le observa cu adevărat. În acea seară Jordan adormi mai devreme cu gândul la Thesa.

Este oare o șansă ca cele mai frumoase flori să păstreze cea mai periculoasă otravă? Dar este oare o șansă ca acesta să fie începutul sfârșitului?

A doua zi, la micul dejun primi dosarul cu datele operațiunii, studie cu atenție instrucțiunile, diagramele, oricine realizase demersul lucrurilor, era un om inteligent și lucra meticulos. Pe scurt, misiunea era destul de simplă, trebuia să se infiltreze într-o clădire de birouri și să implanteze un stic în computerul c 54 de la primul etaj, sala a doua, după care un alt agent preia restul sarcinilor. Totuși, nicăieri nu era specificat scopul operațiunii, voia într-adevăr să știe pentru ce se cauza atât de multă agitație, dar i se părea de prost gust să pună întrebări în prima sa misiune. Memoră cu atenție toate schemele și datele necesare, până ce veni Peter.

- Observ că te-ai familiarizat cu operațiunea, cum ți-se pare? Jordan se simți flatat că i se

cerea opinia în legătură cu planul, îi demonstra că prietenul sau îl considera un adevărat aliat.

- Sincer sunt surprins de cât de bine e elaborat acest plan.

- Am angajat cei mai buni oameni, spuse Lee netezindu-și cutele inexistente de pe sacou. Apoi își dresă vocea, oricând ești pregătit, poți începe.

- Da, absolut, se ridică și porni încrezător spre ieșire.

Aparent atât de puțin timp îi luase lui Murphy să își semneze, legat la ochi testamentul.

În cadrul acestei misiuni Jordan își dovedi abilitățile dobândite în calitate de agent FBI, planul a decurs ca la carte și răsplata fu pe măsură. Gustul victoriei îi rămase întipărit pe limbă, nici mândria nu îl ocolise, căci deja se vedea capabil să își întrețină familia cu veniturile pe care le va câștiga. În sfârșit avu impresia că soarele strălucește și pentru el. Așa că rămase în operațiune, fără a se îndoi vreodată de deciziile lui Peter, fără a-și mai chestiona bucuria. Atâta timp cât banii înfloreau pe noptieră seară de seară, nu conta că erau negri, furați, sau pătați cu sânge. Se vedea îndreptățit să îi accepte pe toți având în vedere ce nenorocire îi fusese cauzată și de fiecare dată când își reamintea, foamea lui creștea, necesitatea devenea dorință și rațiunea era exclusă cu desăvârșire. Jordan voia să se răzbune pe universul care l-a adus în acea situație, astfel după fiecare nelegiuire făcută se complăcea cu ideea că universul îi era dator.

Una dintre misiuni îl puse într-o situație imposibilă, un revolver, un martor ce dăuna operațiunii și desigur, el, mânuitorul armei. Nici nu clipi când ridică revolverul, sau când eliberă glonțul, sau când acesta străpunse inima unui om nevinovat. Dar și aceasta i se păru corectă, până la urmă nu era și el nevinovat? Nu era și el o victimă a acestui joc maniac, supranumit viață? Se minți spunându-și că le făcuse pe toate pentru Thesa, când de fapt se simți eliberat de toată presiunea apăsătoare, simți că își face dreptate când apăsă trăgaciul și când victima se alătură lumii de apoi, se simți mândru că salvase operațiunea. Dacă avusese remușcări cât de mici, toate dispărură în clipa în care își primi plicul din acea seară. „Scopul îmi scuză mijloacele ” și-o spuse de atâtea ori încât devenise un răspuns standard. Știa că așa zisa operațiune a prietenului său avea un secret întunecat și un scop și mai și, dar nu îl preocupă asta.

Cât de simplu a ajuns Jordan Murphy să își considere sufletul monedă de schimb, ce accidental se pare, îi căzuse din buzunar, se ciocnise de asfalt și clinchetul ei se stinse în flăcările lumii de jos. Cu mâinile încătușate Murphy slujea deja la porțile iadului.

Lucra zi și noapte pentru Peter până ce numele Thesei deveni doar o amintire, chipul ei, un portret dintr-un muzeu de artă oarecare. Nu își putu aminti în niciun fel sunetul glasului ei, dar știa sigur că ajunsese cel mai priceput agent și mâna dreaptă a lui Peter în cadrul operațiunii. Strânse de mult banii de care avusese nevoie odată, dar acum dorințele sale se schimbaseră dramatic. De ce să fie nebunul din umbra regelui, când tabla de șah poate să îi aparțină pe de-a întregul?

Îl invită pe Peter în biroul sau la un pahar de șampanie pentru a sărbătorii ultima misiune. Falsitatea plutea în aer mai ceva ca oxigenul.

- Văd numai prosperitate în calea noastră, spuse Peter pierzându-se într-un râs forțat.

- Dragul meu prieten, am planuri mărețe, râse amar, apoi îi aruncă o privire vicleană și crudă, pe care și-o exersase în ultimele misiuni. Împrumutându-i tonul elegant și nonșalant, îi spuse:

- Doar o mică, micuță problemă, scoase revolverul din sacou și îl îndreptă fără milă spre Peter, nu te implică ! Acum o să facem o scurtă plimbare până în biroul tău, și fără să faci prea mare vâlvă ai să treci întreaga afacere pe numele meu.

- Jordan, e o gluma, nu? Ce vrei să spui? Peter rămase împietrit lângă birou, șocat de scena din fața lui, pozând drept victima.

- Ce ai auzit, lasă dramele și pune-te în mișcare! Vocea sa nu sunase niciodată mai inumană ca acum.

Pe hol, în drum spre biroul lui Peter, trecură pe lângă o oglindă. Jordan arunca o privire fugitivă, dar adevărul era că abia reuși să își ia privirea de la chipul străin și dezgustător, cu fire cărunte și cu ochi îmbrăcați în cearcâne violet, parcă ieșind din orbite. Văzuse chipul unui criminal disperat, a unui agent federal corupt, dar era prea târziu căci nu mai reprezenta un interes acum, banii în schimb, erau.

- Biroul meu e chiar în spatele acestei uși... lasă-mă să găsesc cheia. Începu să o caute prin toate buzunarele, simțind țeava rece a revolverului în spatele capului sau. Jordan nu mai fusese niciodată în biroul partenerului sau, dar era sigur că acesta nu se putea ține de glume într-o asemenea situație.

- Lasă vrăjeala știu că ușa e deschisă, tot ce faci e să amâni inevitabilul. Intrară în încăperea întunecoasă.

- Murphy, dragă, cred că de fapt tu încerci să îl amâni, spuse Peter pe un ton ironic, de o veselie crudă.

Aprinse luminile și din toate colțurile răsăriră agenți immobilizându-l pe Jordan. Îl aduseră cu forța în mijlocul camerei care nu era nici pe de parte biroul partenerului său.

- Mișel infim ce ești... Scuzele mele, știi de fapt aveam impresia că îți va lua mai puțin de atât, răscurt ironic. Într-adevăr credeam că vei claca acum doua misiuni, continui să mă uimești.

- Ce tot îndrugi acolo? Se auzi Jordan spunând plin de confuzie.

- Consider că ești conștient de gradația ta, scuzele mele, fosta ta gradație în calitate de agent. Murphy, abilitățile tale sunt urmărite și vânate de un sfert din căpeteniile mafii mondiale. Îți poți imagina ce mândru mă simt că am pus primul mâna pe ele, nu? Modul în care accentua fiecare cuvânt și mersul sau legănat, calm, cu mâinile la spate îl scotea din minți pe Jordan. Începu să se zbată și să găfâie nervos.

- Domnilor, domnilor, se adresă Peter agenților, ce ar fi să ne lăsați un minut, între timp, puteți să aduceți și al treilea oaspete.

- Despre ce tot vorbești! Urlase el cu disperare, eram prieteni!

- În afaceri nu există prietenie spuse Lee răspicat, mi-ai făcut treaba murdară și acum am terminat cu tine.

În acel unic moment mintea lui Jordan se luminează, redeveni lucid și adăugă piesele lipsă din cadrul înscenării sale. Toate detaliile... le avusese sub nasul lui de la bun început, dar cum le-ar fi putut văzu dacă banii îi blocau accesul.

- Din prima clipă... vocea lui era stinsă, mi-ai distrus viața, m-ai primit în casa ta, te-ai prefăcut tot timpul ăsta că îmi ești prieten. Nu pot să cred că am stat la masă cu tine! că am dormit sub acoperișul tău! Urlă Jordan. Gustul amar al trădării îl dispera.

- Peter, m-ai distrus, șoptii el învins.

- Eu am fost acela? Aruncă în fața lui un teanc de bancnote. Ești sigur că nu ei au fost devină, Jordan? Începu să râdă isteric.

- Erai atât de disperat încât nu ai pus nicio întrebare, și ce rost ar fi avut până la urmă?, deja aveam toate răspunsurile. Viața ta e a mea Murphy, mi te-ai vândut!

Se făcu o liniște ca de mormânt când oamenii lui Lee intrară în cameră târând-o în urma lor pe Thesa. Chipul ei speriat îi provocă înțepături adânci în inimă, dar Jordan avu dificultăți în a o identifica și nici durerea nu și-o putea justifica sub nicio formă.

- Lăsați-ne singuri ! Acestea fiind spuse, agenții se retraseră.

Situația era mult prea tensionată, nu mai putea să îi țină piept. Femeia continua să îi strige

numele și să ceară explicații. Atâtea întrebări, dar el nu avea nimic să ofere! Nu se mai avea nici pe sine! După mult timp simții frica târându-se în umbrele din spatele său, o auzi șoptindu-i la ureche cu glas calm să pună capăt problemei. Ochii îi fugeau în toate direcțiile, prin toate colțurile camerei căutând pe cineva care să îi aprobe planul nebunesc. În mintea sa era liniște, în jurul lui era liniște, simții că plutește când scoase un al doilea pistol din teaca de la gleznă.

- Eu nu m-aș pripi în locul tău, spuse Peter, luând-o pe Thesa și folosind-o pe post de scut, dispar eu, dispare și ea.

Avea o presimțire rea legată de următoare sa mutare, o parte din el se opunea, noi sentimente îl încercară, dar nimic ce să îl întoarcă din drum. Poate dacă mai avea puțin timp... „Timpul nu e o monedă de schimb” își spuse răspicat.

- O să plătești pentru ce mi-ai făcut, Peter! Ridică revolverul și fără ezitare eliberă primul glonț. Într-o fracțiune de secundă trupul Thesei fu aruncat în față, curmându-i viața, dar salvând-o pe a lui Lee. O coardă lăuntrică se rupse în sufletul lui Jordan, dar nu știa de ce, mai omorâse înainte, dar niciodată nu se simțise ca și acum. Nu știa ce era atât de aparte la acea femeie și se pare că nici nu va avea ocazia să afle. Se apropie de Peter și folosindu-i confuzia în favoarea sa, îl lovi cu arma în tâmplă lăsându-l amețit. Auzi oameni urcând în grabă pe scări.

- Spune-le oamenilor tăi ca totul e în regula și trimite-i înapoi! Peter nu avu încotro, făcu în tocmai.

Scotoci în buzunarele lui Lee și scoase telefonul mobil.

Se pare că Murphy tocmai îi dădu prietenului său șah.

- Ce vrei să?...îi luă puțin până ce realizează ce se învârtea în capul lui Jordan. Nici să nu te gândești!

- Mă numesc Jordan Murphy și sunt dispus să mă predau! Aș dori să specific că mă aflu în custodia căpeteniei mafiei New Yorkeze. Acesta oferi cât mai multe indicații, locația, schimbul de gardă, orice doar ca să se asigure ca autoritățile vor ajunge la fața locului. Era atât de concentrat încât nici nu îl observă pe Peter, simți doar o lovitură puternică și în clipa următoare revolverul îi dispăru din mână.

- Dacă ai impresia că o să părăsești încăperea asta viu, te înșeli, prietene! Spuse Lee nervos, ne venindu-i să creadă în ce încurcătură tocmai intrase.

- Ne vedem în lumea de apoi Lee. Murphy își vedea sfârșitul, nu era conștient nici pe departe de gravitatea păcatelor sale, nu era pregătit, nu știa încotro se îndreaptă, dar nu îl interesa, căci se răzbunase și era convins că asta îi va aduce pacea sufletească. Așa că Jordan Murphy îi părăsi pe cei vii râzând, căci nu mai avea absolut nimic de pierdut.

Lee îi lăsă cadavrul sângerând pe podea, se gândi, oare dacă acesta nu ar fi fost agent, ci un simplu om de afaceri, și-ar fi distrus prietenia față de dânsul? Nu mai conta, era important ca oamenii lui se ocupau de problema cu autoritățile. Între timp acesta merse în camera fostului agent pentru a recupera ceea ce putea din echipament. Nu apucă să pășească cu totul în cameră, iar când observă lunetistul din cadrul ferestrei, fusese deja târziu. Totuși glonțul din propria armă îl nimeri înaintea autorităților. Avea să pășească în neființă mândru, precum un om liber. Peter Lee, părăsi lumea aceasta pe nepregătite, îi împărțea soarta prietenului său, dar nu și bucuria ironică.

Murphy tocmai îi dădu șah mat, terminând definitiv jocul.

Porumbăcean Anda,

clasa a IX-a, Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare

Cele patruzeci și opt de ore rămase

Mă uit la agentul de asigurări, iar el se zgâiește la mine cu ochii reci și cenușii, ascunși în spatele unor ochelari cu ramă demodată de baga și mă chinuie un sentiment îngrozitor, dar și mobilizator, fiindcă, pe lega mea, totul e adevărat, iar eu nu știu dacă sunt pregătit. Chiar nu știu.

Îmi mijesc ochii, mă liniștesc, mă concentrez din nou asupra lui și mă rotesc puțin ca să văd mai bine ochii de după ochelari, bărbia slab conturată și fruntea cu început de chelie, cureaua îngustă și neagră strânsă sub mandibulă. E adevărat. Așa o fi ? Nu știu.

Trag adânc aer în piept, impunându-mi să mă concentrez, alungându-mi din minte tot ceea ce n-are legătura cu acel cadavru, ignorând imaginea pardoselii murdare și sunetul muzicii rock-and-roll ce se revărsa din boxele ieftine atârinate de tavan.

Mirosul mă ucide pur și simplu, e o duhoare pătrunzătoare și profund neplăcută, ca aceea a unui grajd de cai prin care ai împrăștiat ulei de la cartofii prăjiți. O mulțime de alte treburi sunt încă făcute cu eficiență și sârguință, dar curățenia de după ora închiderii, în băile din fast-food-uri nu se număra printre acestea. Tocmai de aceea agentul de asigurări prăbușit între toaleta și peretele vopsit într-un verde mohorât rămăsese aici de câteva ore, înainte să dea peste el ofițerul Michel, care voia să meargă la baie.

Michel îl raportase drept un caz de tip 10-54S, bineînțeles, ceea ce și părea a fi. Dacă am învățat ceva în ultimele luni, o chestie pe care ajunseserăm s-o acceptăm cu toții este că sinucigașii care aleg spânzurătoarea ajung doar rareori să atârne de o lustră sau de vreo grindă de acoperiș, așa, ca-n filme. Dacă sunt serioși, și astăzi toată lumea e cât se poate de serioasă, sinucigașii se folosesc de clanța unei uși sau de vreun cuier ori, așa cum pare să fie în cazul agentului de asigurări, de un mâner orizontal, precum acelea care ajută persoanele cu handicap să se ridice de pe scaunul toaletei. Apoi se apleacă pur și simplu înainte, lăsând propria greutate să strângă nodul și să le blocheze căile respiratorii.

Cobor și eu capul, chinuindu-mă să-mi țin echilibrul în tentativa de a găsi cea mai bună modalitate prin care să împart spațiul îngust al cabinei cu agentul de asigurări, fără să cad sau să-mi las amprente peste tot. Am mai avut nouă cazuri asemănătoare, în cele trei luni și jumătate de când lucrez ca detectiv, dar tot nu mă pot obișnui cu ceea ce face moartea prin asfixiere din chipul unei persoane: ochii se holbează, ca de pe urma unei spaima adânci, și sunt brăzdați cu vinișoare subțiri și roșii, ca o pânză de păianjen, limba prinsă afară, atârână într-o parte, buzele devin umflate și vineții spre margini.

Închid ochii, mi-i frec cu dosul palmelor și apoi privesc din nou, încercând să-mi dau seama cum arăta agentul de asigurări când era viu. Nu fusese frumos, iar asta se putea vedea imediat. Fața îi era palidă și proporțiile erau un pic aiurea: bărbia era prea mică, nasul prea lung, iar ochii din spatele lentilelor groase atârnav aproape ca niște mărgele.

Se pare că agentul de asigurări se sinucisese cu o curea lungă și neagră. Fixase un capăt de mânerul din perete, iar pe cealaltă o transformase într-un lanț care acum i se înfigea sălbatic în mărul lui Adam.

- Salut, puștiule. Cine-i amicul ?

- Peter Lazur, răspund eu încetișor, privind peste umărul lui Jack, care a deschis ușa cabinei și stă acolo rânjind, cu un fular ecosez șmecher și o ceașcă aburindă de cafea de la McDonald's, în mână.

- Bărbat caucazian. Trei zeci și opt de ani. Lucra în asigurări.

- Și lasă-mă să ghicesc, zice Jack. A fost mâncat de rechini. O, stai așa, e sinucidere! E cu adevărat sinucidere?

- Așa se pare.

- Sunt șocat! Șocat!

Jack este adjunctul procurorului general, un vlăjgan cu păr argintiu și o față lată, veselă.

- O, îmi pare rău, Hank, adăuga Jack. Voiai și tu o cafea din asta ?

- Nu, mulțumesc, domnule.

Îl informez pe Jack despre ce am aflat examinând portofelul de imitație de piele neagră pe care l-am găsit în buzunarul de la spate al pantalonilor victimei. Peter era angajat al unei companii numite Marties and Life cu birouri în clădirea West Rest, din Piața Land. Câteva bilete de cinema rupte, toate datând din ultimele trei luni. Nici urmă de familie, nu exista nici o fotografie în portofel. Optzeci și cinci de dolari în bancnote de cinci și de zece. Și mai e și un carnet de conducere care are înscrisă pe el o adresă de oraș: strada Matheew, State College.

- A, sigur, știu zona. Sunt niște case mici pe strada aceea. Roland Flane sta și el pe acolo.

-... Și a fost bătut.

- Victima. Uite!

Mă întorc spre fața diformă a agentului de asigurări și-i arăt câteva puncte îngălbenite pe obrazul drept. Cineva i-a tras una, tare de tot.

-O, da. Așa este.

Jack cascadează și soarbe din cafea. De mai multă vreme, regulamentul din Lancaster prevede ca atunci când era descoperit un cadavru, să fie întotdeauna chemat cineva de la biroul procurorului-sef, așa încât dacă este vorba despre o crimă, acuzarea să poată lua cazul de la zero. La mijlocul lui ianuarie, această prevedere a fost însă abrogată de legislativul local, care a considerat-o dificil de aplicat în condițiile recentelor evenimente, după ce Jack și colegii săi fuseseră obligați să bântuie în lungul și-n latul întregului stat, adunându-se ca niște ciori la locurile unde se petrecuseră niște crime care nu erau deloc crime. Acum, de când prevederea fusese anulată, era la latitudinea polițiștilor care investigau cazul dacă să cheme un procuror la un 10-54S. Eu de obicei îl chem.

- Și ce altceva mai e nou, tinere? Mă întreabă Jack. Mai joci tenis?

- N-am jucat niciodată așa ceva domnule, îi spun fără să-i dau prea multă atenție, concentrându-mă în continuare asupra cadavrului din fața mea.

- Nu? Atunci oare la cine mă gândeam?

Îmi ating ușor bărbia cu degetul arătător de mai multe ori. Peter a fost scund, probabil un metru șaptezeci, bondoc, cu talie groasă. Pe legea mea, îmi zic, ceva nu-i în regulă cu cadavrul ăsta, cu acest presupus suicid. Încerc să-mi dau seama ce nu este în regulă.

- N-are telefon, murmur eu.

- Poftim?

- Portofelul e aici, la fel și cheile, dar n-are telefon mobil.

- Pun pariu că l-a aruncat, zice Jack și ridică din umeri. Berth tocmai a scăpat de-al ei. Semnalul a început să fie atât de prost încât s-a gândit să scape cât mai repede de drăcia aia.

- Bine, bine, murmur eu privind încă la Peter. Și n-avem nici o scrisoare.

- Ce?

- Nu e nici o scrisoare de adio.

- A, da? Întreabă el și mai ridică din umeri încă o dată. Probabil o s-o găsească un prieten. Sau poate șeful lui, adaugă zâmbind și golindu-și paharul de cafea. Țștia lasă cu toții scrisori. Deși trebuie să fii de acord, explicațiile nu prea sunt necesare, nu-i așa?

- Da, domnule, zic eu. Aveți dreptate.

Săptămâna trecută, la Kathmandu, o mie de pelerini din toată Asia de Sud-Est s-au aruncat într-un rug imens, iar călugării au cântat într-un cerc în jurul lor, după care au sărit și ei în flăcări. În Europa centrală se vând DVD-uri cu sfaturi practice: *Cum să te dai la fund cu pietre în buzunare*. În America, în zona orașelor Kansas City la modă sunt armele de foc, iar sinuciderile implică un glonț în țeastă.

Dintr-un motiv necunoscut, State College, Pennsylvania, a devenit Orașul Spânzuraților. Am găsit cadavre peste tot: în closete, în subsolul clădirilor neterminate. Vinerea trecută proprietarul unui magazin de mobile a avut o tentativă în stil mare. A încercat să se spânzure legându-și cordonul halatului de baie de jghebul de la streășina casei, dar acesta a cedat, iar el s-a prăbușit pe peluză, încă în viață, dar cu mâinile și picioarele rupte.

Oricum, e o tragedie, conchide Jack indiferent. Fiecare caz e o tragedie.

Aruncă o privire rapid spre ceasul de mână: e gata, o șterg. Eu sunt încă ghemuit la pământ, privind cu ochii mijiiți cadavrul agentului de asigurări. Pentru ultima zi petrecută pe pământ, Peter Lazur a ales un costum maroniu și o cămașă de un albastru ultramarine. Șosetele par să se potrivească una cu alta; sunt ambele maro, dar nu-s pereche, una e mai închisă la culoare decât cealaltă; amândouă au elasticul lărgit, alunecând spre călcâie. Cureaua din jurul gâtului, pe care dr. Spireen o va numi „ligătura”, este însă o frumusețe: piele neagră, strălucitoare cu literele D&G gravate pe o cataramă aurie.

- Domnule detectiv! Alo! Spune Jack, iar eu privesc în sus către el și clipesc des. Mai ai ceva să-mi spui?

- Nu domnule, mulțumesc.

- În regulă. A fost o plăcere ca întotdeauna, tinere.

- Doar că... stai așa!

- Pardon?

Mă ridic să-mi întorc fața către el.

Deci... Am de gând să omor pe cineva.

Fac o pauză, iar Jack așteaptă amuzat, cu o răbdare cumva exagerată.

- Așa, și?

- Și locuiesc într-un timp și într-un loc în care oamenii se sinucid peste tot. În stânga și-n dreapta. E Orașul Spânzuraților.

- OK.

- Și atunci planul meu n-ar fi să omor victima și apoi să aranjez ca totul să pară o sinucidere?

- Se poate.

- E posibil, nu-i așa?

- Da. E posibil. Dar în cazul ăsta? Zice Jack arătând vesel spre cadavru. Asta-i o sinucidere. Îmi face cu ochiul, deschide ușa de la toaleta bărbaților și mă lăsa singur cu Peter Lazur.

- Deci? Care-i treaba? Așteptam camionul de la măcelărie sau spintecăm noi porcul ăsta?

Îi întorc ofițerului Michel o privire dură și dezaprobatoare. Urâsc felul fals în care trâncăneala asta ar trebui să-l facă așa să pară un dur - „camionul de la măcelărie”, și „porcul”, și toate chestiile astea -, iar Michel știe că nu-mi place și tocmai de aceea mi se adresează în felul ăsta. A așteptat la ușa toaletei bărbaților, păzind scena crimei, în teorie, și mâncând un sandwich cu ou învelit în celofan galben, din care i s-au scurs pe cămașa uniformei câteva picături de ulei.

- Haide, Michel, a murit un om.

- Îmi pare rău, Lungilă.

Nu mă înnebunesc nici după porecla asta, iar Michel știe și el acest lucru.

- Cineva de la biroul doctorului Spireen va fi aici în mai puțin de o oră, spun eu, iar Michel da aprobator din cap și își duce pumnul la gură ca să mascheze un râgâit.

- Și ai de gând să dai cazul ăsta la Spireen?

Mototolește ambalajul sandwichiului și îl aruncă în coșul de gunoi.

- Credeam că nu se mai ocupă de sinucideri.

- E la latitudinea detectivului, îi zic, iar în cazul ăsta mie mi se pare că se impune o autopsie.

- O, serios?

- Serios.

Nu-i pasă. În tot timpul ăsta însă, Stella își vede de treaba ei. E o femeie scundă, dar viguroasă, cu părul împletit într-o coadă ce îi iese prin partea din spate a șepcii de polițist, iar acum se afla în cealaltă parte a restaurantului. A prins câțiva adolescenți, pe care ia încolțit lângă dozatorul de sucuri. Ia declarații. Carnetul de notițe e în mână, pixul zboară deasupra foilor, ea reanticipează și îndeplinește instrucțiunile superiorilor. Îmi place Stella.

- Știi și eu ce să spun? Zise Jack vorbind degeaba, doar ca să mă scoată din sărite. De la centru ni s-a zis să nu pierdem prea multă vreme cu astfel de cazuri.

- Știu asta.
- Stabilitatea comunității și continuitatea, asta e treaba noastră.
- Da.
- În plus, patronul de aici e pe cale să-și ia câmpii fiindcă i-am închis toaleta.

Urmăresc privirea lui Jack până la casa de marcat, unde proprietarul McDonald's-ului privește la noi cu o față roșie de nervi, dar furia căutăturii pare cumva ridicolă din cauza cămășii de un galben aprins și a vestei de culoarea ketchupului. Fiecare minut în care poliția rămânea aici e un minut în care el nu face profit și e limpede că, dacă nu i-ar fi frică să nu-l arestez conform paragrafului XVI, ar fi lângă mine, ațintind un deget nervos spre fața mea. Alături de el se află un adolescent de soiul celor care fac parte dintr-o bandă, cu un breton lung peste un ochi; rânjește indolent plimbându-și privirea între șeful său prost dispus și cei doi polițiști, de parcă n-ar fi sigur care dintre ei merită mai mult dispreț.

- O să-și revină, îi spun lui Jack. Anul trecut pe vremea asta, locul ăsta ar fi fost închis între șase și douăsprezece ore. Și nu s-ar fi mărginit doar la toaleta bărbaților.

- Alte vremuri, zice sec Jack.

Mă încrunt și mă întorc cu spatele la proprietar. Lasă-l să fiarbă. Nici măcar nu e un McDonald's adevărat. Nu mai exista Mc Donald's adevărat.

Ardelean Benjamin,

clasa a X-a, Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare

Jurnalul unei fete pierdute

Am zărit o pasăre frumoasă tulburând cerul lăptos, curat, fără nori. O pată vie care desena parcă prin zborul ei un destin. Era prea departe ca să-mi dau seama ce culoare avea, dar învelită în razele soarelui de după amiază părea purpurie. Acest lucru mi-a adus un zâmbet pe chip care s-a evaporat prea curând. În toată ființa mea s-a născut un sentiment mult prea familiar, gelozia. Privind acea pasăre care zbura cu atâta grație, liberă să simtă, liberă să trăiască, am simțit un nod în gât. Pentru mine libertatea este un gust pe care nu l-am încercat niciodată. Pentru mine este amară. Eu sunt captiva propriului meu trup. Viața mea este o temniță. Destinul meu sunt regulile de la care nu trebuie să mă abat sub nici o formă. „Ține-te strâns de religie, Amal” îmi zice *baba* mereu „căci ea îți va fi eliberarea”.

Sunt pierdută în propriile mele gânduri așa că nu am observat că pasărea purpurie s-a așezat pe creanga din fața mea. Acum că o văd de aproape îmi dau seama că este de fapt gri. „Cât de ironic”, mă gândesc eu, „până și libertatea este o iluzie a subconștientului”. Sprâncenele mele au format o cută adâncă pe fruntea mea, eu fiind profund dezamăgită de această pasăre. Inconștient, m-am ridicat în picioare și am lovit copacul cu piciorul. Am făcut asta de trei ori până când pasărea a zburat într-un final de pe creangă. Voiam să plece. Să-și ia libertatea din fața ochilor mei. Prinsă în moment, nu am simțit mâna de pe umărul meu și inima care a început involuntar să bată mai tare. Am sărit ca arsă, un suspin scăpând cumva printre buzele mele răsfrânte când l-am observat.

- Nu știam că mai nou te cerți cu copacii, spuse el cu un zâmbet inocent pe buze.

Habar nu avea. Nu știa că el era băiatul după care oftez în miez de noapte. Nu știa că lângă el, inima mea bătea anormal de puternic, încât uneori mă întrebam dacă el nu o aude. Așa cum stătea în fața mea, sfredelindu-mă cu ochii aceia albaștri, sălbatici chiar, care reflectau însuși oceanul, nu avea nici cea mai vagă idee.

- Îmi... Îmi cer scuze că a trebuit să fii martor la așa ceva. Nu e nimic, am fost doar prinsă printre gândurile mele.

Când vine vorba de mine, niciodată nu e nimic. Totul e perfect la mine. Totul *trebuie* să fie perfect la mine. Eu mereu sunt OK. Eu mereu mă încadrez în tipare. Orice altceva ar fi prea ieșit din comun pentru o fată așa perfectă ca mine.

- E în regulă, zise el cu un surâs. Ai fost destul de amuzantă. Cred că vei avea nevoie de alți pantofi totuși, spuse uitându-se în jos la pantofii mei normali pentru o adolescentă de 18 ani.

M-am uitat și eu la ei și am oftat resemnată când am văzut că erau... complet distruși.

- Perfect, am murmurat eu în timp ce furia se aduna în ființa mea, gândindu-mă doar la cum avea mama să reacționeze la vederea pantofilor.

- *Hello* dragilor, ne salută călduros Daisy, în timp ce brațul ei subțire se încolățește pe după brațul lui puternic. El se apleacă și îi fură un sărut prelung, timp în care eu am aruncat o privire pe cer. Norii grei s-au adunat încercând cerul cu o atmosferă grea, iar în aer am simțit miros de ploaie. Urăsc ploaia.

Daisy este cea mai buna prietenă a mea, iar ea și Ryan sunt împreună de un an, 8 luni și 20 de zile. Dar cine le mai numără? Daisy este cea mai frumoasă fată pe care am văzut-o vreodată: păr lung, drept, de un negru bogat care îi cădea până la umeri, încadrându-i fața mică, în formă de inimă. Ochii ei de un căprui profund păreau aproape aurii în lumina soarelui. Avea un nas acvilin și buze mici și cărnoase. Ea și Ryan erau perfecți unul pentru celălalt.

- Stă să plouă, ar trebui să mergem înăuntru, zic eu rupând atmosfera încărcată dintre noi.

Spusele mele au fost urmate de clopoțelul care anunța că pauza de prânz s-a sfârșit. Am pornit înspre intrarea școlii, iar înăuntru mi-am luat rămas bun de la cei doi căci nu aveam cursuri împreună. Am intrat în clasa unde se ținea ora de matematică și am luat loc în ultimul rând, pe mijloc. Am privit în jur cum clasa se umple încetul cu încetul până nu au mai rămas locuri libere. A intrat și domnul profesor și a început să predea neavând habar că, pe ultimul rând din mijloc, o fată perfectă avea o tristețe sfâșietoare în ochi.

Îmi place să cred că sunt un hibrid deoarece tatăl meu este din Maroc, iar mama mea din America. Am trăit toată viața în Virginia de Nord, înconjurată de cultura americană, dar trăind ca niște musulmani. Toată viața mea am fost ruptă, blocată între două lumi fără să știu de care aparțin cu adevărat. Am privit picăturile de ploaie care loveau frenetic geamul creând un sunet enervant. Urăsc ploaia.

Pierdută, asta sunt eu. Trăiesc doar pentru că toți au așteptări de la mine. Toți vor ca eu să fiu cea mai bună. Și sunt. Dar nimeni nu m-a întrebat vreodată dacă vreau să fiu mereu pe primul loc. Uneori nu reușesc să fiu perfectă și atunci dezamăgesc oamenii. Asta fac eu cel mai bine. Nimeni nu m-a întrebat cum mă simt. Nimeni nu are habar câte nopți mi-am petrecut plângând. De câte ori mi-a fost frică să nu eșuez. De câte ori am știut că nu sunt destul de bună și am avut nevoie de încurajări. „Vei reuși” mi se spune. „Mereu o faci”. În schimb, tot ce fac este să zâmbesc. Când lumea mă întreabă cum sunt răspund simplu, „Sunt bine”. Oamenii te întreabă acest lucru din respect, nu pentru că îi interesează că sufletul tău e o epavă, iar suferința este instrumentul cu care îți scrii zilele. Este mai ușor să spui „Sunt bine” decât să spui ce simți cu adevărat. Până la urmă, de asta o facem cu toții.

Când a sunat clopoțelul, am ieșit repezită din clasă până când profesorul Smith m-a strigat.

- Ești bine, Amal? Te-am văzut puțin pierdută ora aceasta.

- Sunt bine, am spus zâmbind convingător. Sunt bine.

Profesorul a zâmbit și el.

- Foarte bine, zise el recăpătându-și veselia. Mă bucur, ne vedem mâine.

A fost nevoie doar de un zâmbet.

*

Mama a fost supărată din cauza pantofilor. A fost ușor să-i explic cum m-am împiedicat când m-am grăbit la ore. I-a trecut destul de repede supărarea. După cină, mi-am terminat temele și am stat întinsă în pat. Involuntar în mintea mea a apărut chipul lui. Mereu zâmbea. Odată ce mi s-a strecurat printre gânduri, nu am mai putut să îl scot. M-am gândit la iubire. Eu nu am voie să am iubit, nu am voie să am sentimente față de sexul opus în afară de cele de prietenie. Nu îmi permite religia. Eu trebuie să mă căsătoresc cu cineva de aceeași religie. Sunt ca un măr copt care a căzut din pom, iar pe pământ a prins rădăcini. Trebuie să mă adaptez oricărei situații chiar dacă îmi este dor de locul meu din pom. De la înălțime. Mă ridic în coate pentru a observa că afară încă mai plouă. A plouat destul de mult în ultima vreme. Urăsc ploaia. Cred că pentru mine iubirea adevărată o voi găsi alături de un băiat care va reuși să mă facă să iubesc ploaia. Acel băiat va fi alesul pentru mine.

Noaptea a năvălit prea repede peste mine, lăsându-mă cufundată în întuneric. O liniște moartă era în camera mea. Atât de liniște încât îmi auzeam bătăile inimii. M-am întors pe o parte în speranța că voi adormi. Fără succes. Mi-am deschis ochii grei, și am observat o lumină fantomatică prelingându-se în camera mea. Sânge, m-am gândit eu. Lumina aceea curge pe pereții mei precum sângele. În această camera a avut loc o jertfă. M-am ridicat din pat, prinsă parcă într-o transă. În drum spre fereastră, m-am oprit în fața oglinzii și am făcut un pas înapoi din cauza a ceea ce am văzut. Era speriată. Fata care se uita la mine era speriată. Pielea ei în mod normal de culoarea caramelului era albicioasă, aproape transparentă, contopindu-se cu lumina puternică din cameră. Părul îi cădea în valuri lungi precum o cascadă. Până și părul, în mod normal negru, părea albastru chiar, în lumina lunii. Ochii au fost cei care m-au șocat. Întunecimea lor obișnuită s-a transformat într-o culoare obosită, aproape moartă și nu străluceau deloc. Eram o neființă de-a dreptul. A pierit lumina din mine și s-a împrăștiat în camera aceasta. Lumina era sufletul meu sfâșiat care și-a găsit refugiu în camera în care l-am pierdut, sperând că într-o zi îl voi recupera. Și atunci am realizat că aici, în locul unde am crescut, mi-am omorât sufletul.

Lacrimile au început să curgă, iar odată ce au început să năvălească, nu le-am mai putut opri. Păreau praf de stele cu lumina reflectându-se în ele. Ploaia s-a oprit, iar eu am răsuflat ușurată. Am tras aer adânc în piept și apoi, cu frică, l-am eliberat. Plutind parcă, m-am îndreptat către noptieră de unde am luat o foarfecă.

Acel moment în care m-am scăldat în lumina lunii a fost un moment de revelație pentru mine. Am pus punct și am rupt toate foile de dinainte de acel moment, apoi am aruncat acea carte neagră a nesiguranței departe. Am luat alta nouă. În acel moment am realizat că nu trebuie să fiu versiunea pe care toți se așteaptă să o vadă. Trebuie să fiu eu. Iar fata înlăcrimată care se holbează la mine cu ochii mari nu sunt eu. Mi-am prins o șuviță între degete și am început să tai.

Nu mi-am mai tăiat niciodată părul pentru că nu se cuvine ca o fată să aibă părul scurt. Părul meu a ajuns repede până la umeri, iar pe jos se aflau cosițe bogate, negre pe care aveam să le ard. Ochii mei au căpătat parcă o nouă strălucire. Lumina fantomatică a început să dispară, înlocuită de una roșiatică ce prevestea sosirea dimineții. Spre deosebire de cealaltă lumină, aceasta era plină de viață, încărcată cu energie pozitivă. Am plecat înainte ca părinții mei să se trezească.

Am ajuns în fața casei lui Ryan și m-am oprit. După zece minute, îl văd că iese și surprind

privirea lui șocată.

- Am avut nevoie de o schimbare în viața mea, am spus eu explicând succint aparența mea.
- Arăți într-adevăr diferit, într-un sens bun, dar parcă îți stătea mai bine cu părul lung, zise el.

Zâmbetul meu a pierit. Energia mea pozitivă a dispărut, s-a evaporat de parcă nici nu a fost acolo de la bun început. M-am uitat în ochii lui adânci și am simțit cum mi se înmoaie genunchii. Am devenit brusc conștientă de fiecare respirație frenetică a mea. Inima mea era ca un cutremur în pieptul meu. Minte mea a devenit brusc o furtună necontrolată. Am continuat să mă uit în ochii lui și deodată a început să plouă. Picăturile reci îmi înțepau pielea, iar părul scurt mi s-a lipit de ceafă. Hainele păreau grele pe mine. Fără să gândesc l-am întrebat:

Iubești ploaia? am întrebat cu voce tremurândă.

Am așteptat nerăbdătoare cuvântul care avea să mă elibereze. Un cuvânt era suficient. Un cuvânt și așa fi fost a lui. Un cuvânt și mi-ar crește aripi.

Nu, a răspuns el ușor mirat de întrebarea adresată.

Sub picioarele mele parcă s-a deschis un gol, o prăpastie fără sfârșit în care cădeam. Am închis ochii când prima lacrimă mi s-a prelins pe obrazul umed. Când i-am deschis și i-am privit ochii de un albastru tulburător, parcă nu mai păreau atât de adânci, parcă lumina a murit în ei. Acel zid din inima mea s-a prăbușit.

- Mulțumesc!, am spus zâmbind, după care l-am îmbrățișat fugitiv. Mulțumesc! am repetat.
- Amal, te simți bine?
- Nu, am răspuns eu, după care m-am întors pe călcăie și am plecat în direcția opusă.

A strigat după mine, dar l-am ignorat. Am continuat să merg, fără să-mi pese cu adevărat încotro. Uitându-mă în jur, la ploaia care mistuia pământul, am realizat că ploaia este, de fapt, o eliberare. Un ritual de purificare. Ploaia curată. Ploaia dă viață. Am început să alerg, așa, udă până la piele cum eram. Inima îmi bubuia în piept de la efort, dar nu mi-a păsat. Pentru prima dată în viață, eram liberă. M-am întins pe iarba umedă să mă odihnesc și am lăsat ploaia să spele lacrimile mele de fericire. Toată viața am crezut că trebuie să aștept pe cineva care să mă elibereze. Cineva care să pună capăt suferinței. Am crezut mereu că este el. Dar am fost eu. Eu am fost cheia libertății mele. Eu sunt podul dintre cele două lumi în care sunt obligată să trăiesc. Eu îmi fac regulile după care îmi trăiesc viața. Am fost eu dintotdeauna. În întunericul sufletului meu s-a ivit un firicel de lumină care va crește cu timpul.

Cerul s-a înseninat, iar pasărea a apărut din nou pe cer ciripind o melodie mieroasă. Am zâmbit, iar în acel zâmbet mi-am pus toată emoția. Curând, un râs colorat a umplut liniștea și m-am alăturat pe cer acelei păsări. A trecut mult prea mult timp de când nu m-am mai simțit așa de vie și mă întreb în treacăt unde m-am pierdut. Abandonez acel gând și mă bucur că m-am regăsit.

*Al Refaei Salma,
clasa a XI-a C, Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare*

SECȚIUNEA ESEU

Ghiță, un Dorian Gray al ținutului românesc

Ghiță și Dorian Gray, două personaje din două lumi total opuse și totuși în esență asemănătoare. Creatorii lor sunt doi oameni cu principii, culturi și stiluri de viață diferite.

Ioan Slavici a fost un scriitor, jurnalist și pedagog român, născut într-o familie cu o situație materială bună. Slavici a fost un copil extrem de neastâmpărat, plin de viață și iubitor de povești. Crescut de un tată ce avea o slăbiciune pentru el, fiindu-i singurul urmaș pe linie bărbătească, Slavici nu a fost scăpat din mână de mama lui care îl ținea din scurt și dorea să facă din el „om între oameni”.

„Deși un spirit rebel în tinerețe, Slavici a devenit un intelectual al societății românești, totuși păstrându-și spiritul liber.” România secolului al XIX-lea avea puțini oameni învățați, bazele fiind puse pe forța de muncă. Concepțiile privind societatea fiind nenumărate, oamenii cunoșteau o lume închisă, mai ales comparativ cu Anglia, una din cele mai mari puteri ale Europei. La sfârșitul secolului al XVIII-lea și în primele decenii ale secolului al XIX-lea în Anglia s-a declanșat revoluția industrială, iar Anglia a reușit să se mențină ca prima putere industrială a lumii până la sfârșitul secolului al XIX-lea, astfel fiind o țară dătătoare de cultură.

Oscar Fingal O'Flaherty Wills Wilde a fost un scriitor irlandez, cel mai cunoscut dintre scriitorii estetizanți de limbă engleză. Născut într-o familie înstărită, tatăl său a fost doctor, anticar și scriitor, iar mama lui poetă și jurnalistă. Wilde a fost un om extrem de apreciat de cei din jur pentru intelectul său, dar și pentru gusturile sale rafinate, îmbrăcămintea elegantă și stilul de viață - dandy. Un adorator al artei și esteticismului, acesta a dus o viață controversată plină de intrigi.

Ioan Slavici considera că „frumosul în artă trebuie judecat în funcție de bine și adevăr”, astfel Slavici considerat de criticul George Călinescu un „instrument de observație excelent” al mediului rural, observă viața satului ardelenesc. Așa ia naștere *Moara cu noroc*, o nuvelă realistă de analiză psihologică, aparținând realismului clasic.

„Eroul nuvelei”, Ghiță, un cizmar ce locuiește într-un sat de oameni săraci împreună cu soția lui Ana, copilul lor și soacra lui Ghiță și duc o viață modestă. Bun meseriaș, om harnic, blând și cumsecade, Ghiță dorește să-și schimbe statutul social, de aceea ia în arendă cărciuma de la *Moara cu noroc*. Dorește să agonisească suficienți bani cât să își deschidă un atelier cu zece calfe. Dorințele de început de drum sunt firești și nu îi depășesc puterile.

Oscar Wilde spune despre propria operă următoarele: „Portretul lui Dorian Gray reflectă mult din mine însumi: Basil Hallward este ceea ce cred eu că sunt, lordul Henry - ceea ce cede lumea că sunt, iar Dorian - ceea ce aș vrea să fiu - în alte vremuri, poate”.

Dorian Gray este protagonistul operei, *Portretul lui Dorian Gray*, un tânăr din înalta societate inocent, rafinat, de o frumusețe angelică, dar inconștient de aceasta „Da, era fără îndoială încântător de frumos, cu buzele lui ca sângele, cu ochii albaștri și senini, cu părul auriu și ondulat. Avea pe chip ceva care îți câștiga numaidecât îndurarea. Puteai citi acolo întreaga nevinovăție a tinereții. Îți dădeai seama că relațiile cu lumea nu reușiseră să-l întineze în nici un fel”, descriere aparținându-i lordului Henry.

Până în acest stadiu al operelor întâlnim doi tineri, unul sărac, dar muncitor care dorește să își schimbe statutul social și unul din înalta societate englezească de-o frumusețe răpitoare, manierat și îndrăgit de toți cunoscuții. Și ambii fac parte din lumea secolului al XIX-lea.

Pentru cei doi cursul vieții va fi schimbat, în parte, de câte o persoană care își va lăsa semnătura asupra destinului lor.

Apariția lui Lică Sămădăul tulbură echilibrul familiei, dar impactul cel mai puternic îl vizează pe Ghiță. Lică este învăluit de mister, construit din lumini și umbre este: sămădău și tâlhar, om necruțător cu trădătorii, generos doar cu aceia care îl sprijină în afaceri, posedă un caracter puternic, impunător, hotărât și crud.

Asupra destinului lui Dorian va acționa lordul Henry Wotton un aristocrat al timpurilor, cu o plăcere nebună de a studia comportamentul omului și de a profita de orice oportunitate pentru propria-i plăcere. Acesta îl întâlnește pe Dorian prin intermediul pictorului Basil Hallward. Basil este vrăjit de frumusețea tânărului Dorian, este profund mișcat de acest tânăr, devenind pentru el inspirația tuturor lucrărilor. Basil dorește să surprindă apogeul frumuseții lui Dorian, încă nepângărit de ispitele lumii, astfel că îi zugrăvește un portret care îi redă întocmai frumusețea. În atelierul lui Basil, Dorian îl cunoaște pe lordul Henry, care prin puterea și arta cuvântului reușește să întoarcă cu susul în jos lumea tânărului. Henry îl convinge pe Dorian de importanța frumuseții în viață, un lucru primordial de care trebuie profitat la maxim până nu se ofilește. Henry, un om hedonist prin definiție, îl modelează pe Dorian asemeni lui. Pentru Henry scopul vieții este plăcerea după cum însuși afirmă „Numai simțurile și nimic altceva pot lecui sufletul, la fel cum numai sufletul și nimic altceva poate lecui simțurile”. Dorian devine invidios pe portret pentru că acesta va rămâne mereu frumos „în timp ce el va îmbătrâni și își va pierde frumusețea. Atunci Dorian își dori ca portretul să poarte urmele vremii și el să rămână mereu fermecător de frumos.”

Lică intră în viața lui Ghiță tulburând-o iremediabil. De la început, acesta se impune autoritar, tiranic, exprimându-și clar regulile și pretențiile, autocaracterizându-se: „Eu sunt Lică Sămădăul ... Eu voi să știu totdeauna cine umblă pe drum, cine trece pe aici, cine ce face, și voiesc ca nimeni afară de mine să nu știe”. Prin frica pe care i-o inoculează lui Ghiță, Lică devine păpușarul destinului protagonistului, iar Ghiță doar o marionetă care dansează după cum cântă Lică. Totuși, spre deosebire de Dorian care este vrăjit de vorbele lordului Henry și voit își schimbă idealurile, Ghiță este constrâns de situație, deoarece Lică îl amenință că va pierde Moara cu noroc dacă nu îi face pe plac.

Ghiță și Dorian se lasă modelați de doi oameni extrem de diferiți ca idealuri și mentalitate, dar care duc vieți toxice, lipsite de, poate cel mai important lucru la om, moralitatea. Lică și Henry sunt ambii buni cunoscători ai psihologiei umane, indivizi ce definesc viața după lucruri efemere, prea puțin importante și lipsite de esență.

Transformarea lui Dorian mai este marcată iremediabil de romanul „În răspăr” scris de J.K. Huysmans, carte primită în dar de la lordul Henry, pentru a-l convinge ireversibil pe Dorian de credințele lui.

Degradarea lui Ghiță începe cu lucruri mărunte, minciuni, înșelătorii. Atât Dorian, cât și Ghiță vor distruge viața femeii pe care o iubesc. Pe măsură ce se apropie de Lică și lumea lui monstruoasă, Ghiță, soțul iubitor se îndepărtează de viața de familie și inevitabil de Ana, pe care prin distanțare, violență, dar mai ales tăinuirea unor fapte și planuri, o va determina să se îndepărteze de el.

Sibyl Vane este o tânără actriță din categoria a patra care prin jocul ei îl înnebunește pe Dorian. După ce acesta o cere în căsătorie, Sibyl nu mai joacă cu pasiune, considerând că acum universul ei gravitează în jurul lui Dorian. Acesta este atât de dezamăgit, scârbit de noua Sibyl încât orice sentiment pentru ea va dispărea și nu mai dorește să aibă nicio legătură cu fata. Aceasta distrusă, într-un gest de nebunie își ia viața.

Dorian nicidecum nu își închipuia că dorința avea să îi devină realitate, dar după sinuciderea lui Sibyl, sânge care era pe mâinile lui s-a materializat subtil în gestualitate prin faptul că în jurul gurii portretului a apărut o urmă de cruzime. Portretul avea acum o grimasă stranie care îi dădea fiori pe șira spinării. Atunci, Dorian a înțeles că avea să se bucure de viață din plin, iar pe chipul lui nu va apărea nici o urmă.

Giță își ia la început toate măsurile de protecție împotriva lui Lică, dar acesta se folosește de slăbiciunea pentru bani a lui Ghiță și îl atrage în afaceri necurate pentru ca mai apoi să îi distrugă personalitatea. Lică, plin de viclenie profită de fascinația pe care o exercită asupra Anei pentru a-l înnebuni și mai mult pe Ghiță. Pe parcurs, Ghiță devine tot mai ursuz, se enervează din orice lucru neînsemnat, dezvoltă o plăcere pentru jocurile crude, primejdioase, și devine violent și brutal cu Ana, dar și cu copiii. Lică se joacă cu psihicul lui Ghiță, dar acesta încearcă să iasă de sub influența lui, totul fără succes, influența toxică a lui Lică este prea puternică. Astfel, Ghiță ajunge complice la o crimă cu jaf și devine incapabil de autosalvare.

În lumea societății victoriene târzii, degradarea lui Dorian are loc pe parcursul a 18 ani, în care cele mai precare vicii pun stăpânire pe acest personaj. Opiul devine un element vital pentru Dorian, evadarea în mahalalele Angliei îi desfată curiozitatea, deghizat și nebun după senzații noi ajunge în cele mai mizerabile locuri însoțit de prostituate de ultima mână. Vorbe grele umblau despre el în înalta societate, iar orice tânăr apropiat lui Dorian suferea o degradare inexplicabilă care a distrus foarte mulți tineri ai înaltei societăți. Dar odată cu toate aceste vicii sufletul devine neimportant pentru el, preocupându-se doar de aparențe. Interesat doar de exterior, nu realizează că adevărata frumusețe dispăre odată cu sufletul, iar portretul nu a lăsat nici un viciu să îi scape, arhivând fiecare lucru mizerabil, pocind și transfigurând figura prototipului uman.

Ambii protagoniști au parte de un deznodământ tragic al vieții lor. Ghiță își ucide soția, și este ucis la ordinul lui Lică, iar cel din urmă își pune capăt zilelor pentru a nu cădea în mâinile jandarmilor.

Dorian dezvăluie portretul într-o noapte pictorului său. Basil, îngrozit de ce vede seamănă figura portretului cu un chip diavolesc. Totuși Basil era dornic să îl salveze, să îl readucă pe vechiul Dorian înapoi, acel tânăr inocent și pur ce stătea în atelierul său. Îngrozit își sfătuiește prietenul să se roage, pentru că acest lucru are origini mistice, întunecate, provenit dintr-o lume a ororilor din care făcea parte esența lui Dorian. Dar, Dorian cuprins de o furie bruscă îl omoară pe Basil, pentru ca mai apoi să-l constrângă pe „prietenul” său Alan Campbell, doctor desăvârșit în chimie, să facă dispărut trupul pictorului. După puțin timp de la îndeplinirea sarcinii Alan se sinucide. Cuprins în ultimul timp de un zbucium interior puternic, într-o noapte Dorian merge în pod unde era portretul și într-un acces de furie ia cuțitul și taie pânza. Un țipăt înfiorător este eliberat, iar Dorian își capătă forma adevărată din portret, iar portretul frumusețea tânărului de-odinioară.

Cât de fascinant este să găsești atâtea asemănări la un personaj creat într-o lume care este considerată mult superioară culturii românești. O lume sofisticată, plină de aristocrați, ca Dorian Gray, care în ciuda culturii și a unor minți ilustre pot fi zdrobiți exact de aceleași vicii ca și un om simplu ca și Ghiță, un cizmar din satul ardelenesc, fără studii, sau titluri pompoase care aduc odată cu ele bani și faimă.

Două povești din culturi total diferite ce înglobează aceeași morală, și anume aceea că banii și frumusețea, alături de alte vicii și lucruri efemere duc la distrugerea esenței omului - sufletul. Iar dacă sufletul este pierdut, omul devine o păpușă manevrată de ororile lumii.

Indiferent că ești un Dorian Gray și duci o viață lipsită de griji, sau un Ghiță umbrat de grija zilei de mâine, regulile vieții, și ale naturii umane se aplică exact la fel, fără pic de diferență.

*Cristina Moldovan, clasa a X-a,
Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare*

Pluralismul cultural în romanul „Mara” de Ioan Slavici

Pluralismul cultural a reprezentat adeseori o sursă de tensiuni și conflicte. Potrivit Bibliei, diversitatea lingvistică, respectiv pluralismul cultural pe care îl întâlnim în prezent pe mapamond își are originea în simbolicul episod al distrugerii legendarului Turn Babel. Dorind să-și facă o „faimă” înainte de a se împrăștia pe pământ, locuitorii Mesopotamiei s-au hotărât, spune Sfânta Scriptură, să realizeze un turn care să ajungă până la cer. Ambițioșii constructori n-au reușit să-și realizeze proiectul, Dumnezeu zădărnindu-le planul. Ei și-au asigurat totuși un loc în istorie, obținând o așa-zisa „faimă” de... nedesăvârșiți. Amestecându-li-se limbile pentru a nu se mai putea înțelege, oamenii au abandonat proiectul lor, împrăștiindu-se apoi în lume.

„6. Și a zis Domnul: „Iată, toți sunt de un neam și o limbă au și iată ce s-au apucat să facă și nu se vor opri de la ceea ce și-au pus în gând să facă.

7. Haidem, dar, să Ne pogorâm și să amestecăm limbile lor, ca să nu se mai înțeleagă unul cu altul”.

8. Și i-a împrăștiat Domnul de acolo în tot pământul și au încetat de a mai zidi cetatea și turnul.

9. De aceea s-a numit cetatea aceea Babilon, pentru că acolo a amestecat Domnul limbile a tot pământul și de acolo i-a împrăștiat Domnul pe toată fața pământului.” (Geneza cap. 11)

Pluralismul cultural presupune: depășirea antagonismelor interculturale, accesul la toate formele de cultură, acceptarea diversității, factor de îmbogățire individuală și colectivă.

Aceste principii asigură instaurarea de relații interculturale armonioase, neconducând la o nivelare a diferențelor, la o suprimare sau punere între paranteze (marginalizarea lor), garantând, din contră, că ele vor continua să existe, dar fără a mai genera conflicte.

Societatea multiculturală presupune multe aspecte pozitive, dar adesea sunt trecute cu vederea pentru că aparțin vieții de zi cu zi. De exemplu, poți descoperi principiile unei noi religii, te familiarizezi cu tradițiile sau elementele culinare care sunt reprezentative pentru alte naționalități, respectiv îți poți îmbogăți sau perfecționa cunoștințele lingvistice interacționând cu persoane care vorbesc limbi străine.

Din păcate, multinaționalitatea aduce cu sine și o serie de dezavantaje, unii oameni fiind atenți doar la aspectele negative și provoacă astfel conflicte între popoare. Adesea, locuitorii permanenți se plâng de „asediul” multor străini asupra propriului stat, sunt speriați de transformarea limbii proprii în mod negativ sau simt că le este amenințată credința religioasă.

În romanul „Mara” de Ioan Slavici se adâncesc problemele civice și sociale tratate în nuvele de către autor, se adaugă probleme noi, naționale și confesionale.

Multe dintre problemele societății prezentate în această operă au drept cauză pluralismul cultural al zonei de desfășurare a acțiunii.

Motivul acesta reprezintă un obstacol ce poate schimba destinul Persidei, fata podăriței din Radna, și anume căsătoria cu Națl, fiul măcelarului neamț Hubăr, care nu putea fi acceptată la nivel social din cauza diferențelor religioase, respectiv a celor etnice. Aceștia forțază, totuși, canoanele confesionale, oficiind în taină mariajul, arătând puterea iubirii ce îi ajută să treacă peste prejudecățile sociale din acea perioadă.

„Mara” abordează problema conviețuirii interetnice: „Națl – notează autorul – crescut între români, vorbea românește tot atât de bine ca și nemțește”, deși „Persida și Națl vorbeau totdeauna nemțește. Așa o porniseră de la început și Persida ținea ca așa să și rămâie”. Cu toate

acestea, ori de câte ori Națl se făcea vinovat cu ceva, vorbea, ca s-o îndulcească, în limba ei. Așadar, nu deosebiri de limbă, de naționalitate sunt cele care întrețin drama acestui cuplu, simbolistic ales astfel – el neamț, ea româncă – ci rigorile și convenționalismele sociale, mai mult chiar, confesionale, rigide, habotnice, împotriva cărora Slavici își manifestă atitudinea dezaprobatore.

Identificăm în operă oameni tăcuți, încăpățânați în prejudecățile și obiceiurile lor, la care gândirea colectivă e mai puternică decât cea individuală. De o parte stau nemții iar de alta români; aceștia sunt blânzi în raporturile personale, ironici pe ascuns și neclintiți în egoismul de nație. Iubirea celor doi tineri este condiționată de o interdicție națională, pentru că niciuna dintre familii nu vrea „să-și spurce sângele” prin alianța cu un străin. Când Persida își asumă în fața mamei dragostea pentru Națl, Mara îi răspunde categoric: „Nu! Nu! Asta nu se poate. Dumnezeu știe cât m-am gândit eu la voi, cât am ostenit pentru voi....Dacă te-aș vedea moartă, ar fi pierdută toată bucuria vieții mele, dar aș zice că au mai pățit-o și alte mame ca mine și m-aș mângâia în cele din urmă. Neam de neamul meu nu și-a spurcat însă sângele.”

Un alt impediment îl reprezintă diferența religioasă. Deși Mara lasă educația fiicei sale pe seama călugărițelor din mănăstirea catolică, ea consideră căsătoria cu un om de altă lege mai rușinoasă decât păcătuirea.

Nici Hubăr nu pare să fie mai tolerant și chiar dacă s-a împăcat cu fiul său, nu poate accepta gândul ca nepotul să fie botezat la ortodocși. „ Se simțea ușurat, dar tot nu putea să-l ierte pe Națl, că s-a căsătorit fără de învoirea lui. – Să fie, zise el, să fie binecuvântată de amândouă, dar copilul e al nostru, numai al nostru.”

Totodată Mara alege să intervină în viața fiicei sale doar în momentele critice din existența sa, cum ar fi când a fost bătută de către Națl, pierzând copilul și fiind poate chiar la un pas de moarte. Se află într-o continuă luptă de a se afirma în fața familiei lui Națl, chiar și după nașterea nepotului ei, hotărând să nu dea întreaga zestre, dar să menționeze faptul că este mult mai numeroasă.

Există în roman numeroase situații în care Slavici pledează pentru manifestarea unei atitudini multiculturale, ce implică simultan afirmarea fiecărei culturi cu normele sale specifice, dar și deschiderea spre alte culturi.

Unul dintre cazurile în care putem spune că are loc un eveniment la care iau parte mai multe culturi, observând chiar părerea anumitor naționalități despre celelalte este fragmentul care descrie fuga copiilor Marei cu luntrița pe Mureș. Acest eveniment a reușit să omogenizeze pentru scurt timp atitudinea unor oameni diferiți ca naționalitate și confesiune, toți resimțind panica și emoția unui moment de criză. După ruperea acestei încordări, spiritele se împart și se regroupează în unități mici, opuse. „- Se-nțelege! grăi Rosa, nevasta lui Hansler, cizmarul de peste drum. La noi e regulă! La români însă toate merg una peste alta!”, „Mara stătea ca pe spini. Știa că papistașii sunt un neam de oameni dușmănoși”.

În ciuda părerilor negative asupra celorlalte naționalități, în casa lui Claici, atmosfera dintre români și sârbi este prietenoasă: „Fetele lui Claici, deși sârboaice, umblau mai bucuroși la biserica românească decât la cea sârbească, unde nu erau bogoslovi, și bogoslovii cântau foarte frumos.” Această relație de strânsă prietenie între diferitele naționalități este conturată și în călătoria de investitură a lui Națl, în cadrul căreia a locuit la rude și prieteni de familie, ei fiind unguri, cehi și sași. Hubăr e membru într-o breaslă alcătuită aproape exclusiv din români.

Egalizarea prin muncă, fraternizarea în meserie, spiritul de breaslă care comunică în virtutea unor interese și foloase reciproce, animă toți oamenii, ștergând barierele preconceptuate.

Popoarele se mai unesc și când vine vorba de latura economică, în cadrul marilor târguri și a procesiunilor. Semnificativ în acest sens este episodul târgului de la Arad, care impresionează prin tablourile vii reprezentate:

„Mare lucru târgul de toamnă de la Arad! Timp de câteva săptămâni drumurile de țară toate sunt pline de care încărcate, care aduc bogățiile din șapte ținuturi, ca să le desfășure prin piețele și prin ulițele Aradului și pe câmpia de dimprejurul lui, unde s-adună care cu poame de pe Crișuri și

din valea Murășului, cu lemnărie din munții Abrudului și cu bucate de pe câmpia mănoasă, se-nșiră butoaiele cu vin din Podgorie ori cu rachiu de pe Murăș și se îngrămădesc turme de oi venite din Ardeal, ciurde de porci aduse de pe lunci, herghelii de cai crescuți pe poienele munților și cirezi de vite mânate de jelepări umblați prin lume. Ce mulțime de oameni și ce amestecătură de tipuri și de porturi și de limbi! De parcă aici e mijlocul pământului, unde se întâlnesc toate neamurile. Pe-nserate s-aprind împrejurul orașului mii de focuri, la care stau de vorbă ori își petrec cântând aici români, colo unguri, mai departe șvabi ori sârbi, iar printre aceștia slovaci, ba până chiar și bulgari”.

Un alt aspect diferit față de ziua de astăzi, poate din cauza seriozității cu care este abordat, este găsirea locului de muncă, adică intrarea într-o breaslă meșteșugărească (cum ar fi cea a măcelarilor sau a cojocarilor). De aceste bresle aparțineau persoane de naționalități și culturi diferite, cum ar fi unguri, nemți, români, cehi și sași. Scena tăieturii de maestru descrie un gest de muncă sacralizat, care prin împlinirea lui desăvârșită investeste omul cu o calitate nouă.

Slavici este un bun cunoscător al psihologiei de grup, optând astfel pentru ideea pluralismului cultural, a toleranței, a acceptării altuia. Prozatorul folosește astfel toate prilejurile pentru a surprinde colectivități interetnice unite de scopuri productive, religioase, festive etc. Marea secvență a sărbătorii culesului, cu procesiunile de oameni care se adună spre podgoriile Aradului și focurile în noapte, ascunde un freamăt ce apropie ființele într-o familiaritate frenetică, în care domină băutura și mâncarea, cântecul și dansul.

Opera lui Slavici ne oferă posibilitatea de a face un salt în timp între secolul al IX-lea și vremurile noastre, având prilejul de a compara cele două perioade, subiectul de multinaționalitate fiind pe cât se poate de actual.

În ziua de azi, pluralismul cultural îl întâlnim la tot pasul, unul dintre motive fiind apartenența României la Uniunea Europeană. Deoarece Europa are granițele deschise, din ce în ce mai mult, între persoane de naționalități diferite se leagă relații, oamenii preluând unii de la alții tradiții, obiceiuri și învățând limbi străine. Apar tot mai multe familii „multinaționale”, iar în școli sunt concepute și implementate proiecte bazate pe schimburi culturale, cum ar fi Erasmus +.

Pe plan economic, se impun mai multe firme internaționale, distribuind produse specifice unei țări în alta (spre exemplu, dulciuri tradiționale românești în Ungaria sau fructe exotice în Europa).

Până și zona în care locuim, cea a Careiului, este recunoscută pentru multitudinea de naționalități care se află aici, printre care recunoaștem români, unguri, șvabi și ucrainieni.

Totuși, teama confruntărilor și voința păstrării propriilor interese generează o atitudine de prudență și de distanțare. Climatul de toleranță este o caracteristică a unei prime forme de echilibru și calm care trebuie să conducă la cunoașterea și acceptarea diferențelor.

Contactul cu culturi diferite va duce nu numai la îmbogățirea culturală, ci și la redefinirea sensului de identitate personală.

În procesul constituirii identității personale, diferențele culturale au nu numai un rol referențial, ci devin parte integrantă a acesteia. Astfel, oamenii trebuie să înțeleagă, să accepte și să depășească aparentele diferențe în cadrul propriilor culturi dobândite de la origini (naștere), precum și cele ale culturii celorlalți.

Favorizând apariția unei identități personale deschise și dinamice, pluralismul cultural conduce spre o redefinire a ființei umane ferită de tipare predestinate și în conformitate cu multiplele moduri de viață și de gândire.

În concluzie, am putea spune că romanul „**Mara**” de Ioan Slavici urmărește un subiect interesant de observat și în timpurile noastre, deoarece impactul pe care-l exercită pluralismul cultural asupra formării unei identități personale mai deschise și asupra unei vieți și a unei relații sociale mai armonioase conduce la transformarea culturilor aflate în contact, dar nu la nivelarea lor.

Pleşca Evelyn

clasa a IX-a, Liceul Teoretic Carei

Originalitatea viziunii lui Slavici asupra nunții în spațiul literar românesc

Integrată în circuitul existențial al experiențelor umane, alături de naștere și moarte, nunta se diferențiază în liniarmentele simbolice ale recuperării unei unități primordiale, edenice, ca reactualizare a androginiei primare, atât în planul uman, între două ființe care aparțin teluricului, cât și în sfera supradimensională, a unui raport mistic om- univers. Sub acest aspect, ceremonialul căsătoriei încarnează sensul unui început, al unei renașteri la nivelul unei ființe întregite de primatul iubirii și al unei transpuneri în unitatea cosmică.

Se distinge, însă în opera lui Ioan Slavici, imaginea nunții exorcizate de sensul transcendent al uniunii cuplului, percepție ce se conturează în conformitate cu atributele personalității sale creatoare. În acest sens, tema nunții se impregnează de caracterul pragmatic, moralizator, de rigiditatea clasică și de dimensiunea psihologică, realistă, caracteristici specifice operelor lui Slavici și dobândește conotații sociale, construindu-se din perspectiva colectivității rurale. Sugestivă pentru ilustrarea viziunii asupra nunții, nuvela **Gura satului** reliefează ritualul căsătoriei din percepția grupului social. Fiind un fin observator al psihologiei maselor, după cum aprecia George Călinescu, Ioan Slavici pune în lumină concepția potrivit căreia nunta se supradimensionează la coordonatele spațiale și spirituale ale întregii comunități, căci „avea să fie o nuntă de care se va vorbi prin fii și nepoți, o nuntă a satului întreg, încât oșpeția, jocul și voia bună, șapte zile și șapte nopți să nu se mai curme”. Nunta devine, așadar, un eveniment colectiv, un ritual care exaltă fiecare organ al comunității, accentul mutându-se de pe prezentarea exclusivă a cuplului. Totodată, Slavici integrează nunta în ordinea firească a satului, evocând tradiția planificării peștelui întrucât „Așa s-a deprins toată lumea!”, iar „toată treaba era pusă la cale și luându-se înțelegerere ca peste trei zile junele să vie cu părinții și cu oamenii săi să pețească după obicei”.

Mai mult decât atât, prin preeminența imaginii nunții în conștiința colectivității, aceasta este pusă sub semnul inflexibilității și a imuabilității, fiind supusă unui demers care se cere a fi respectat. Acest fapt determină, în fond, conflictul lăuntric al personajului Mișu, a cărui conștiință este scindată între datoria de a satisface prevederile tradiționale și iubirea pentru fiica sa, dorința de a respecta fondul sufletesc al acesteia. Din acest punct de vedere, gura satului personifică atât instanța care judecă și impune o anumită conduită, ochiul critic și atotcuprinzător care cunoaște fiecare modulație a vieții individuale „Seara, toată lumea știa cum s-au petrecut lucrurile, ce-a zis Mișu, ce-a zis Safta”, cât și rolul de amplificator al sentimentelor și al acțiunilor fiecărui personaj „Dar vorbele multe izvorau din bucuria obștească. Nu era niciun om în sat care nu s-ar fi simțit părtaș la bucuria celor două case”.

Dincolo de dimensiunea socială asupra nunții se distinge și tabloul psihologic al acesteia, reflectat de conștiința personajului Marta „Mireasă! Când această gândire i se iveau în suflet, o trecea un fior dezmiardător, un fel de beție, care o seca de puteri. Această gândire stârnea într-însa o mulțime de altele, care mai de care mai strâns eși mai tainice, gândiri pline de farmec, care-i aprindeau inima și apoi iarăși o umpleau de răceală.”. Se remarcă, prin urmare, bipolaritatea sentimentului din percepția viitoarei mirese, care resimte acut dualitatea farmec-neliniște, luminozitatea unui nou început și neliniștea generată de desprinderea de universul familial.

În finalul nuvelei, vocea exponențială a personajului Floarea lui Ciucur intensifică importanța nunții în dimensiunea sa socială, realizându-se, în acest mod, reînnoirea vieții satului, refacerea

coeziunii acestuia prin celebrarea ei la scara întregii comunități, astfel încât „*nunta satului tot se face*”.

Contrastând cu această abordare a temei căsătoriei, se distinge dimensiunea sacramentală prezentată de ceremonialului religios al uniunii mistice a cuplului în romanul lui George Călinescu, **Cartea nunții**. Prin utilizarea registrului liturgic, prin invocarea divinității din timpul ritualului, textul propune o imagine a nunții ca reiterare a existenței cuplurilor biblice; Adam și Eva, Isaac și Rebeca. Relevante, sub acest aspect sunt cuvintele preotului „*stăpâne, Dumnezeu nostru, care pentru iubirea ta de oameni ai prefăcut coasta strămoșului Adam întru femeie și i-ai binecuvântat*”, „*așa sunt datori bărbații să-și iubească femeile ca pe trupurile lor, căci cel ce-și iubește femeia pe sine se iubește*” care răsună ca o mantra în subconștientul celor doi îndrăgostiți: Jim și Vera.

În aceleași coordonate se reflectă și tabloul nunții simbolice dintre Allan și Maiteyi, în romanul lui Mircea Eliade, care are rezonanțe profunde în spiritualitatea orientală. Se remarcă, astfel legământul exprimat de vocea solemnă a Maitreyei: „*Mă leg de tine, pământule, că eu voi fi a lui Allan și a nimănui altuia. Voi crește din el ca iarba din tine. Și cum aștepti tu ploaia, așa voi aștepta și eu venirea lui, și cum îți sunt ție razele, așa va fi trupul lui mie. Mă leg în fața ta că unirea noastră va rodi*”. Se întrevede în acest legământ, invocarea elementelor primordiale și punerea cuplului sub protecția entităților cosmice în care principiul feminin se încarcă de valențele fertilității pământului, iar cel masculin de forța neptunică a apei. Această incantație devine expresia unei redimensionări a cuplului la scara simbolică a întregului univers.

O astfel de asociere a iubirii cu sentimentul încorporării cuplului în spațiul cosmic este încarnată și de erosul bucolic identificat de exegetul Nicolae Balotă, în studiul său **Opera lui Tudor Arghezi**. Această fizionomie a erosului la Arghezi se distinge printr-o reliefare a unui univers umanizat, domesticit, un amestec ingenuu de sexualitate și candoare, „*de sentimente telurice și senzualități*”. Sub acest aspect, incipitul poeziei **Logodnă**: „*Vrei tu să fii pământul meu?! Cu semănături, cu vii, cu heleșteu?! Cu pădure, cu izvoare, cu grădini?*” redă, în spiritul pastoral evocat și de **Cântarea cântărilor**, construcția portretului feminin prin elementele universale. Totodată, poezia **Mirele** evocă o uniune mistică a cuplului, precum și a teluricului cu cosmicul „*Pășunea mea tu să fii,/ Cu păpădii/ Eu să fiu boul tău alb și nevinovat/ Care te-ar fi păscut și te-ar fi rumegat/ Pe înserat*”. Aici, tonul mistic al ritualului din **Maitreyi** și cel sacrosant din **Cartea nunții** se estompează, prefigurând dimensiunea arhetipală, domestică a erosului.

În altă ordine de idei, concepția asupra nunții transcende aspectele erosului prin dobândirea unor conotații metafizice care vizează integrarea ființei umane în Marele Tot. Astfel, **Miorița**, baladă populară care conține în nuce chintesența spiritualității românești, structura intrinsecă a unui spirit nostalgic ce trăiește în modulațiile unui spațiu infinit ondulat care îl supune la parcurgerea unui traseu marcat de sensul continuu al coborârii și al suirii, prefigurează în alegoria moarte-nuntă o dimensiune românească a „Marii treceri”. Glasul nostalgic al ciobănașului „*Iar tu de omor/ Să nu le spui lor./ Să le spui curat/ Că m-am însurat/ Cu-o mândră crăiasă/ A lumii mireasă;/ Că la nunta mea/ A căzut o stea;/ Soarele și luna/ Mi-au ținut cununa./ Brazi și paltinași/ I-am avut nuntași,/ Preoți, munții mari,/ Paseri, lăutari,/ Păserele mii,/ Și stele făclii!*” relevă o reintegrare firească a sufletului în matricea cosmosului din care provine. Moartea dobândește turnura apolinică a unei nunți în sensul ființării la un nivel superior de existență care redă întru totul regimul psiho-spiritual al conștiinței românești, al sufletelor denumite de Constantin Noica „*statice, ancorate în veșnicie*” având intuiția unui raport vital

între eu și univers.

În eseurile sale *Unduire și moarte și Frumosul românesc*, Dan Botta interpretează balada prin revelarea ideii conform căreia „*thanaticul marchează reintegrarea în euritmia cosmică, printr-un act sacral și augural, considerat ca o procesiune nupțială*” în care moartea devine „*a lumii mireasă*”, eliberare și purificare ființială.

Finalmente, analizând pluriperspectivismul și proteismul ritualului nunții, se remarcă originalitatea viziunii lui Slavici prin traducerea ceremonialului căsătoriei în sfera socială a satului românesc, în conotațiile unei sărbători ce se integrează firesc în ciclul existențial al comunității. Lipsită, așadar de solemnitatea ceremonialelor prefigurate de George Călinescu sau de Mircea Eliade, de dimensiunea bucolică a versurilor lui Arghezi și de fatalitatea metafizică a alegoriei moarte-nuntă evocată în nucleul **Mioriței**, nuvela lui Slavici operează la nivelul unei demitizări, a unei treceri a imaginii nunții prin prisma raționalității, prin filtrul moralizator al clasicismului operei sale care se îmbină cu caracterul realist, monografic. Cu toate că viziunea sa se configurează în note pragmatice, lipsite de fiorul metafizic, aserțiunea lui George Călinescu, conform căreia „*Însușirea esențială a lui Slavici este de a analiza dragostea, de a fi un poet și un critic al eroticei rurale, dintr-o provincie cu oameni mai propășiți sufletește, în stare de introspecții, deși nerupți încă de o hieratică etnografică*” configurează unicitatea și farmecul operei lui Slavici ce stă sub zodia conținutului sufletesc ancestral pe care îl comprimă.

Mociran Alexandra Andreea,
clasa a XII-a, Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare

Bibliografie:

1. Slavici, Ioan, *Opere*, Editura Erc Press, 2010
2. Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini și până în prezent* (1941), Editura Minerva, București, 1988 (ed. a II-a);
3. Botta, Dan, *Limite*, București, 1936; Scrieri, vol. IV, București, 1968
4. Eliade, Mircea, *Nuntă în cer*, pref. Paul Cernat, Editura Litera Internațional, 2009
5. Călinescu, George, *Cartea nunții*, Editura Cartex 2000, 2013
6. Balotă, Nicolae, *Opera lui Tudor Arghezi*, Editura EuroPress, 2008
7. Noica, Constantin, *Sentimentul românesc al ființei*, Editura Humanitas, 1996
8. Arghezi, Tudor, *Pagini alese*, Editura Arghezi & Regis, București, 2006

**SECȚIUNEA
ILUSTRĂȚIE DE CARTE—ciclul primar**

Grafică: Alexandra Fortuna, clasa P.A, Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare

Grafică: Marieta Viorel Bojan, clasa P.A, Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare

NUMELE
MARINCA MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ
„GRIGORE MOISIL” SATU MARE
INV. RALUCA MARIA BILANICI
CLASA a III-a C

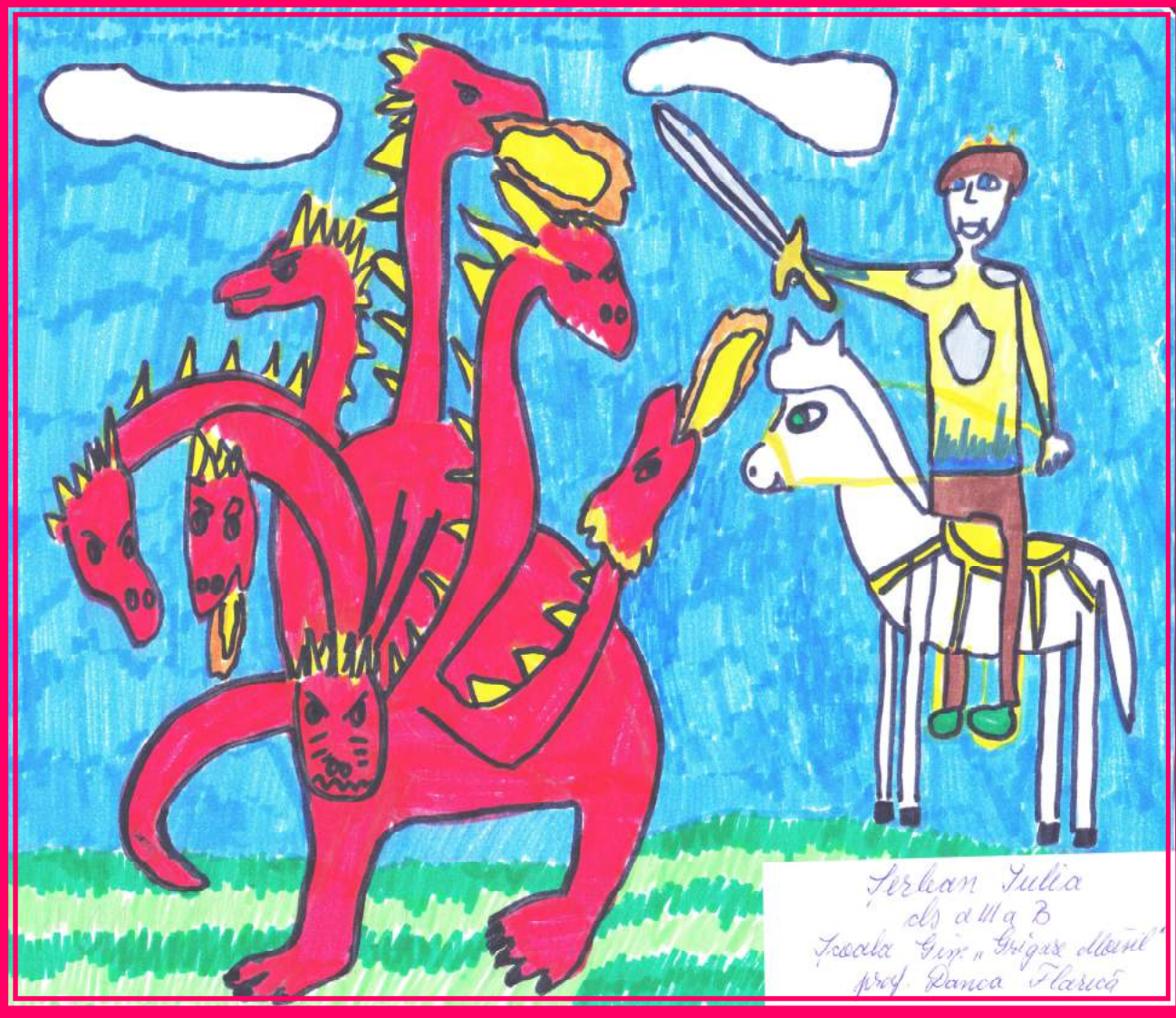
Grafică: Alexia Filip, clasa P.A, Școala Gimnazială „Grigore Moisiu” Satu Mare

SARĂU ANDREI
CLS T-A
Școala Gimnazială „O. Goga”
INV. DODEA A.
„Doi feți cu stea în frunte”

OROS ANTONIA
cl. Pr. A S6S
Șc. GIMN. „O. GOGA”, SM
INV. LATIS IZABELLA
INV. TINCA DENISA
„SPAIMA ZMEILOR”

Serban Julia
clasa a III-a B
Scoala Gim. "Grigore Moisil"
prof. Danca Florica

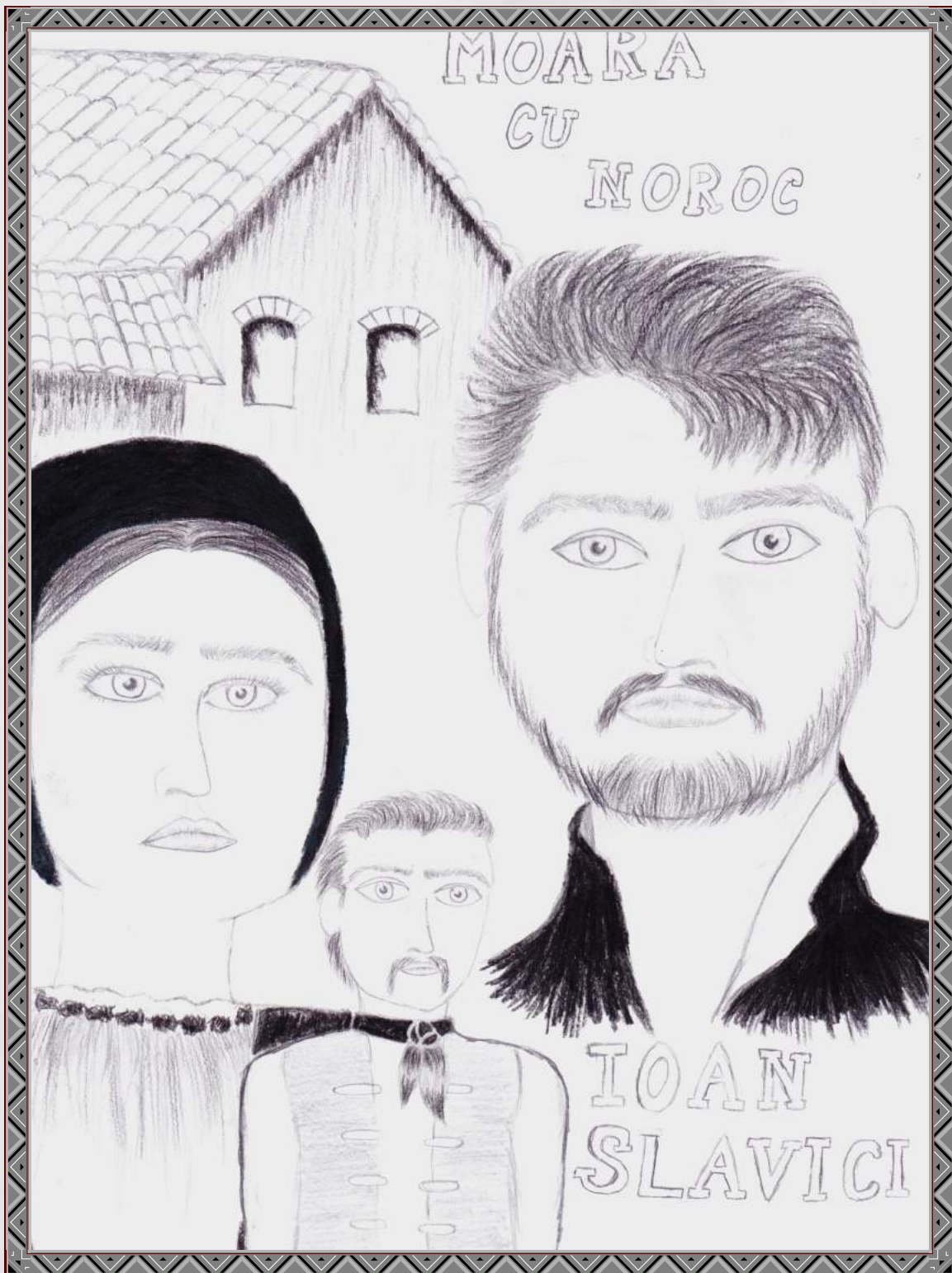
SECȚIUNEA
ILUSTRĂȚIE DE CARTE—
gimnaziu și liceu

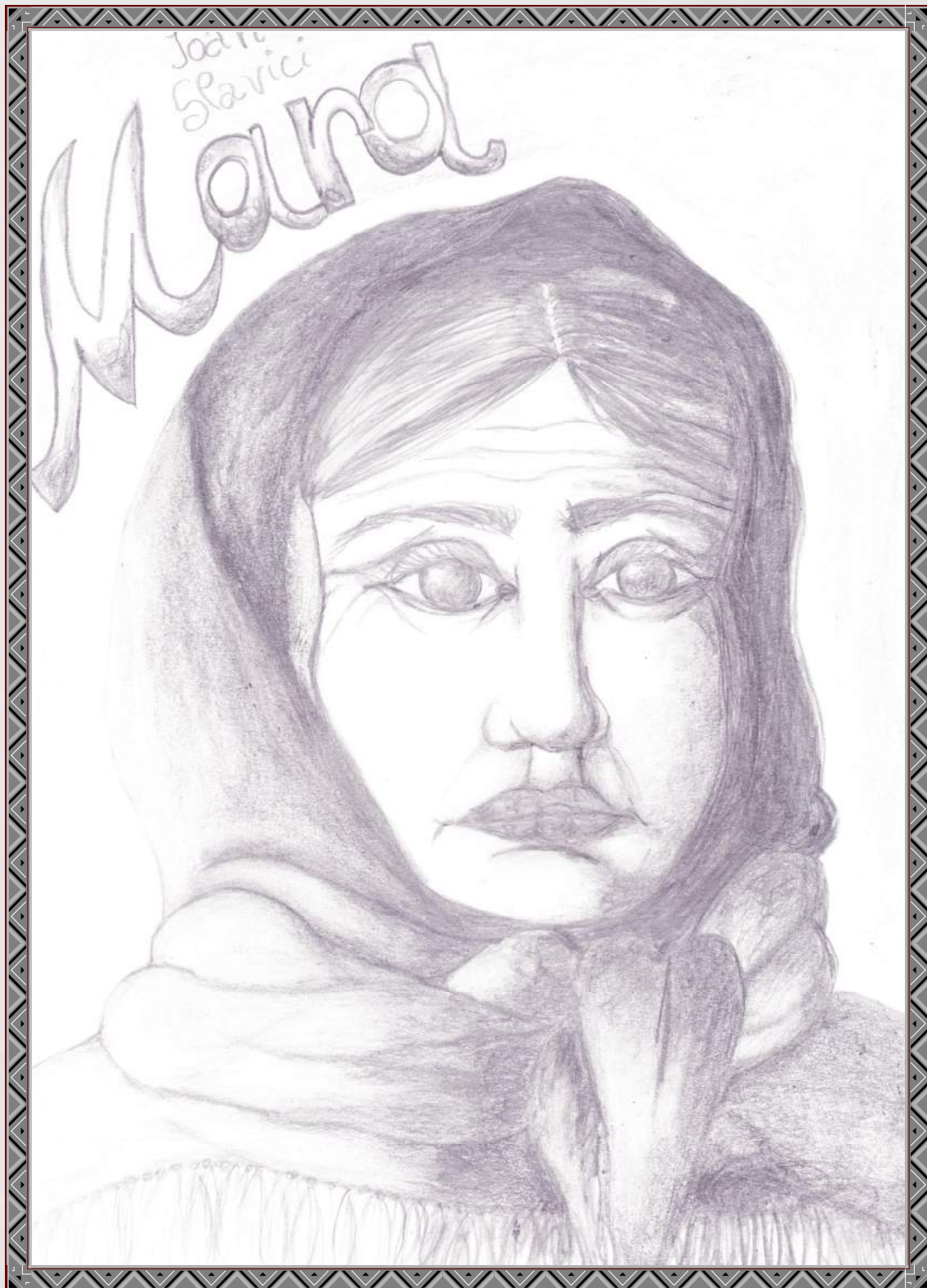
Grafică: Silvia Korei, clasa a VIII-a, Liceul de Artă „Aurel Popp” Satu Mare

Grafică: Viktoria Varga, clasa a X-a, Liceul Reformat Satu Mare

Grafică: Casilda Matioca, clasa a X-a, Liceul Teoretic Carei

Grafiță: Silvia Corina Mureșan, clasa a X-a, Liceul Teoretic Carei

Concursul Județean „Ioan Slavici - clasicul moralist” 2017

Premii

secțiunea Ilustrație de carte

*** ciclul primar**

Premiul I - Fortuna Alexandra - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Câmpean Daniela)

Premiul I - Mărcuș Diana - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Bilanici Raluca)

Premiul II - Viorel Bojan Marieta - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Câmpean Daniela)

Premiul II - Marinca Maria - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Bilanici Raluca)

Premiul III - Filip Alexia - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Câmpean Daniela)

Premiul III - Sabău Andrei - Școala Gimnazială „Octavian Goga” Satu Mare (prof. coord. Dodea Aurora)

Mențiune - Oros Antonia - Școala Gimnazială „Octavian Goga” Satu Mare (prof. coord. Latiș Izabella, Ținca Denisa)

Mențiune - Șerban Iulia - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Donca Florica)

Premiu special - Balotă Marcela - Școala Gimnazială „C. Brâncoveanu” Satu Mare (prof. coord. Crăsnean Livia)

*** ciclul gimnazial:**

Mențiune - Korei Silvia - Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare (prof. coord. Bonta Ileana)

*** ciclul liceal:**

Premiul I - Timp Andrada - Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare (prof. coord. Gruia Adriana)

Premiul II - Mureșan Silvia Corina - Liceul Teoretic Carei (prof. coord. Pop Rodica)

Premiul III - Matioca Casilda - Liceul Teoretic Carei (prof. coord. Pop Rodica)

Mențiune - Varga Viktoria - Liceul Reformat Satu Mare (prof. coord. Petrovai Diana)

secțiunea Creație literară

* ciclul primar

Premiul I – Vereș Denisa - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Bilanici Raluca)

Premiul II – Mureșan Iulia - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Bilanici Raluca)

Premiul II – Giurgi Ioana - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Mondici Ionela)

Premiul III – Mărcuș Diana - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Bilanici Raluca)

Premiul III – Moraru Karina - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Bilanici Raluca)

Premiul III – Mihai Mark - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Donca Florica)

Mențiune - Figula Alexandra - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Bilanici Raluca)

Mențiune - Ștef Astrid - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Donca Florica)

* ciclul gimnazial

Premiul I – Găinaru George – Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Galați

Premiul II – Fecske Andra - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Pop Nadia)

Premiul III – Văsuț Oana - Școala Gimnazială „Ion Creangă” Satu Mare (prof. coord. Câmpian Nicoleta)

Mențiune – Bonea Carina - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Șoltuz Cristina)

Mențiune – Tudurache Lara - Școala Gimnazială „Grigore Moisil” Satu Mare (prof. coord. Pop Nadia)

Premiu special – Dobie Denisa – Liceul Teoretic Negrești-Oaș (prof. coord. Palfi Maria)

* **ciclul liceal**

Premiul I - Porumbăcean Ioana - Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare (prof. coord. Doboș-Lazăr Liliana)

Premiul II - Porumbăcean Anda - Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare (prof. coord. Doboș-Lazăr Liliana)

Premiul III - Ardelean Beniamin - Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare (prof. coord. Doboș-Lazăr Liliana)

Mențiune - Al Refaei Salma - Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare (prof. coord. Filip Adela)

secțiunea Eseu

Premiul I - Moldovan Cristina - Liceul de Arte „Aurel Popp” Satu Mare (prof. coord. Doboș-Lazăr Liliana)

Premiul II - Pleșca Evelyn - Liceul Teoretic Carei (prof. coord. Sorian Liliana)

Premiul III - Mociran Alexandra - Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare (prof. coord. Dorle Alina)

**CONCURSUL
JUDEȚEAN
„IOAN SLAVICI-
CLASICUL MORALIST”**